

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav českého jazyka a teorie komunikace

Bakalářská práce

Radek Ocelák

*Vágní význam a jeho empirické modelování –
případ vágních skalárních modifikátorů v češtině*

*Vague meaning and its empirical modelling –
the case of vague scalar modifiers in Czech*

Poděkování

Děkuji vedoucí této práce Evě Lehečkové za její vedení – za pozorné čtení průběžně vznikajících částí a velké množství důležitých připomínek. Děkuji rovněž Janu Volínovi a Janu Hajičovi ml. za užitečné konzultace k interpretaci výsledků statistické analýzy získaných dat.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně, s použitím uvedené odborné literatury a jiných zdrojů.

V Praze dne 4. 6. 2010

Radek Ocelák

Abstract

This bachelor's thesis is concerned with the topic of linguistic (semantic) vagueness. In the beginning of the first, theoretical part I define this phenomenon in contrast to other types of semantic indeterminacy (such as ambiguity or underspecification). Then I give a brief summary of the early 1970's works by Rosch, Lakoff and Labov, through which the linguistic vagueness has been established as a major theme in linguistics. After that, I analyze various aspects of the subject from several points of view: from the perspective of the prototype theory and its criticism (the categorization problem), (post)analytical philosophy (relation of vagueness to meaning and structure), and formal logic (problems of treating vagueness in exact terms). The second, empirical part of the thesis deals with the semantics of a specific type of vague terms – the vague scalar modifiers in contemporary Czech (e. g. *celkem*, *docela*, *velmi*). I argue that there is a need for describing their semantics on an empirical basis, the introspective description not being satisfactory. I propose a method of exploiting large amounts of plain text in order to get enough empirical data for this kind of semantic description. Having applied this method, I present the technique and results of my own empirical research on semantic relations among 8 frequently used vague scalar modifiers in Czech.

Key words:

vagueness, vague meaning, indeterminacy, categorization, scalarity, scalar modifiers

Abstrakt

V této práci se věnuji tématu jazykové (významové) vágnosti. V první, teoretické části podávám nejprve vymezení tohoto lingvistického fenoménu vůči jiným typům sémantické neurčitosti (např. víceznačnosti či podspecifikovanosti). Krátce shrnuji 3 zásadní práce autorů Roschové, Lakoffa a Labova, jimiž bylo téma jazykové vágnosti na počátku 70. let uvedeno do centra světové lingvistiky. Zabývám se dále zásadními obecnými aspekty fenoménu jazykové vágnosti, a to postupně z hlediska teorie prototypů a její kritiky (problém kategorizace), (post)analytické filosofie (vztah pojmu *vágnost* k pojmům *význam* a *struktura*) a formální logiky (problémy exaktního modelování vágního významu). Ve druhé, empirické části se věnuji sémantice konkrétního typu výrazů – vágních skalárních modifikátorů v současné češtině (tj. výrazů jako *celkem*, *docela*, *velmi*). Předkládám své pojetí sémantiky tohoto lexikálního subsystému a zdůvodňuji potřebu jejího empirického, nikoli pouze introspektivního zkoumání. Zabývám se možnými metodami takového empirického výzkumu a navrhuji vlastní metodu, umožňující získat dostatek relevantních empirických dat z rozsáhlých souborů prostého textu. Následně prezentuji postup a výsledky výzkumu sémantiky 8 běžných vágních skalárních modifikátorů v češtině, který jsem na základě navržené metody provedl.

Klíčová slova:

vágnost, vágní význam, neurčitost, kategorizace, skalárnost, skalární modifikátory

Obsah

0. Úvod	5
1. Vágní význam	7
1.0 Vymezení vágnosti	7
1.1 Prosazení pojmu vágnosti v lingvistice	9
1.2 Kritika a obhajoba původního pojednávání vágnosti v lingvistice	13
1.3 Vágnost a význam	18
1.4 Problémy exaktního modelování vágních významů	22
2. Empirické modelování vágního významu: vágní skalární modifikátory v češtině	28
2.0 Úvodem k empirické části	28
2.1 Vágní skalární modifikátory a potřeba empirického modelování jejich sémantiky	29
2.2 Metodické možnosti empirického zkoumání vágního významu	36
2.3 Postup výzkumu	38
2.4 Výsledky výzkumu	44
2.4.1 První část výzkumu: spojení „ <i>modifikátor</i> + vysoká“	44
2.4.2 Druhá část výzkumu: spojení „ <i>modifikátor</i> + malá“	50
2.4.3 Interpretace výsledků výzkumu	53
3. Shrnutí	57
Seznam použité literatury a jiných zdrojů	59
Příloha A – Původní zadání bakalářské práce	62
Příloha 1 – Úplný výčet dokladů zahrnutých do výzkumu	64

„Jestliže by někdo vymezil určitou ostrou hranici, tak bych ji nemohl uznat jako takovou, kterou jsem sám také vždycky už chtěl vést nebo v duchu vedl. Žádnou jsem totiž vést nechtěl.“¹

Ludwig Wittgenstein

„The challenge consists in portraying vagueness inherent in natural language with precision.“²

Anna Wierzbicka

0. Úvod

Vágností – jedním z typů významové neurčitosti – je přirozený jazyk prostoupen v udivující míře. Je-li jazyková komunikace oboustranně vstřícná, nevystupuje tento fenomén příliš do popředí. Avšak v situaci, kde je jeden ochoten ve svůj prospěch klamat druhého, může k tomu být využívání jazykové vágnosti účinným prostředkem. Autor (např. politik, vědec...) přiměřeně vágní výpovědi („*Významně* zvýším platy!“, „*Jev X je poměrně častý.*“...) budí dojem, že se jí k něčemu zavazuje (k politickému kroku) či ujímá určité zodpovědnosti (za vědeckou podloženost závěru), a zasluhuje tedy benefity z tohoto závazku pro něj plynoucí (podporu voličů, uznání vědecké obce...). Benefity bez rozpaků přijímá – pokud by však někdo dbal na plnění závazku, autor se může odvoláním na původní vágní formulaci do jisté míry vyhnout odpovědnosti. Čím vágnější je totiž slib, tím obtížnější je prokázat jeho nesplnění; čím vágnější tvrzení, tím obtížnější jeho falsifikace.

Obeznamenost s fenoménem jazykové vágnosti je přirozeně jak možným nástrojem komunikační manipulace, tak i ochranou proti takové manipulaci. Tolik jako příklad, že užitky i škody ze studia tohoto na pohled odtážitého sémantického tématu mohou být poměrně světské.

V první, teoretické části práce podávám nejprve vymezení pojmu *vágnost* oproti jiným typům sémantické neurčitosti. Krátce popisuji uvedení tohoto tématu do centra světové lingvistiky, jež se odehrálo v první polovině 70. let. Zabývám se zásadními obecnými aspekty fenoménu jazykové vágnosti, a to postupně z hlediska teorie prototypů a její kritiky (problém kategorizace), (post)analytické filosofie (pojmy *význam*, *struktura*) a logiky (problémy exaktního pojednávání vágního významu).

¹ Wittgenstein (1993, s. 50).

² Wierzbicka (1990, s. 474).

Druhá, empirická část se věnuje sémantice konkrétního typu výrazů – vágních skalárních modifikátorů v současné češtině. Představuji zde své pojetí sémantiky tohoto lexikálního subsystému a zdůvodňuji potřebu jejího empirického zkoumání. Zabývám se možnými metodami takového výzkumu a navrhuji metodu vlastní, spočívající ve vyhledávání souvýskytů přesných a vágních údajů o témže referentu v co nejrozsáhlejších souborech prostých textů. Konečně prezentuji postup a výsledky empirického výzkumu sémantiky vágních skalárních modifikátorů, který jsem na základě této metody provedl mezi únorem a dubnem 2010. Tento výzkum demonstruje, že naše introspektivní, mnohdy nespolehlivé poznání významu vágních výrazů lze úspěšně ověřovat a korigovat kontrolovatelným empirickým postupem.³

---

³ Změna názvu práce oproti názvu původně předpokládanému zadáním vyplývá z finálního pojetí sémantiky daného lexikálního subsystému (nevhodnost původního označení *kvantifikátor* a nově navržené pojetí jsou vysvětleny v kap. 2.1), jakož i vztahu teoretické a empirické části práce. Nejde tedy o změnu tematickou.

1. Vágní význam

1.0 Vymezení vágnosti

Ačkoli se mnozí autoři zdráhají podat definici pojmu **jazyková vágnost** a neshodují se v tom, jaké přesně lingvistické entity je třeba označovat jako vágní, existuje značná shoda alespoň na tom, v jakých situacích se o vágnosti mluví. Je to tehdy, když není jasné, zda určité objekty spadají do **extenze** daného jazykového výrazu. Jinak řečeno, na vágnost narážíme tam, kde kvůli neostře ohraničeným **referenčním možnostem** výrazu (nejasným hraničním pojmu) nelze s jistotou určit **pravdivostní hodnotu** výpovědi.⁴ Emblematickými a v literatuře často užívanými příklady jsou anglické výrazy s neurčitou extenzí *tall* (od jaké výšky se dá o člověku říct, že je *vysoký?*), *heap* (budeme-li z hromady pisku odebírat zrno po zrnku, při kolikátém zrnku přestane být *hromadou?*), za příklad by však mohlo sloužit bezpočet jiných.⁵ Je dokonce velmi pravděpodobné, že výrazy s přesným významem jsou v přirozeném jazyce oproti vágním v menšině; jde zejména o výrazy z vědecké terminologie, např. taxonomie přírodních druhů, jejichž význam je do značné míry závazně dán definicí či výčtem, nikoli osvojován „na jasných případech ve standardních situacích“⁶, prototypicky, jako je tomu u výrazů běžné slovní zásoby.

Budeme-li za vágnost považovat nepřesnost extenze jazykového výrazu, je třeba doplnit, v jakém smyslu se v této práci užívá přívlastku *vágní* o synsémantických výrazech⁷ přirozeného jazyka – především o **skalárních modifikátorech** typu *docela, velmi*, jimiž se zabývá empirická část práce a u nichž je problematické mluvit o extenzi. Za vágní označují ta synsémantika, která svým významem (spolu)působí, že význam jimi modifikované jmenné nebo slovesné fráze je ve výše stanoveném smyslu vágní.⁸

Je vhodné odlišovat fenomén jazykové vágnosti od různých jiných jevů, s nimiž se např. pod shrnujícím pojmem **neurčitost** někdy směšuje:⁹

⁴ Pro různě vyčerpávající vymezení viz např. Keefe (2000); Encyclopedia of Language and Linguistics (dále ELL, 2006, hesla *Vagueness* a *Vagueness: Philosophical Aspects*); Encyklopedický slovník češtiny (dále EŠČ, 2002, heslo *Vágnost*); Labov (1973). – K problematičnosti rozhodnutí mezi variantami definice srov. kap. 1.3 *Vágnost a význam*.

⁵ Namátkou např. *dítě, skála, miska, starý...*

⁶ EŠČ (2002, heslo *Vágnost*).

⁷ Užívá-li se v průběhu práce vyjádření *vágní výraz*, je třeba to chápat jako jistou zkratku – vágnost tím připsují vždy *významu* tohoto výrazu, charakter lingvistické formy zde není předmětem mého zájmu.

⁸ Mimo skalární modifikátory jde např. o předložku *u* – jak vzdálený může být hotel od pláže, aby tvrzení „hotel je *u* pláže“ bylo ještě pravdivé?

⁹ Více jevů zahrnuje pod pojem vágnosti např. heslo *Vágnost* v EŠČ (2002). Vymezení vágnosti vzhledem k různým odlišným typům významové neurčitosti podává mj. Neustupný (1966), Keefe (2000, s. 10), ELL (2006, heslo *Vagueness*).

a) kontextová závislost

Extenze téhož vágního výrazu se velmi často různí v závislosti na hodnotě, která je v daném kontextu pocitována jako standardní. Do extenze výrazu *vysoký* náleží objekty v různém výškovém rozmezí podle toho, zda ho užíváme v oboru věží, basketbalistů, gymnastek, nebo dětí ve školce. Vágnost se však na kontextovou závislost neredukuje – extenze vágního výrazu zůstává neurčitá i v daném, konkrétním kontextu.

b) víceznačnost

Pro odlišnost vágnosti od víceznačnosti – polysémie či homonymie – se dá argumentovat analogicky: každý z významů víceznačného výrazu může mít a má nadále nejasné hranice. Možnost vytvoření nového, příbuzného významu např. metaforickým přenesením ovšem s vágností úzce souvisí, obojí je zřejmě umožněno způsobem strukturače našich mentálních kategorií. (Od 70. let získává nad aristotelským, diskretním pojetím kategorií převahu pohled prototypický, zdůrazňující centrálnost či prototypičnost některých členů kategorie a různý stupeň perifernosti členů jiných. Budu se jím zabývat níže.) Přejechody nejen mezi monosémií a polysémií, ale i obousměrně mezi polysémií a homonymií¹⁰ ukazují, že je vhodné pojímat počet a vzájemnou vzdálenost jednotlivých významových center (tj. pozici výrazu na pomyslné synchronní škále monosémie-polysémie-homonymie) odděleně od vágnosti samé, kterou u každého z jednotlivých významů většinou dále nacházíme.¹¹

c) rozptyl pragmatické interpretace nevágního výrazu

Není-li v daném kontextu relevantní referovat přesně, nevágní výrazy se často užívají a interpretují s větší či menší nepřesností. Výroky „Jirka kouří *dvacítku* cigaret denně“ nebo „V práci včera *všichni* kašlali“ lze při snížených kontextových nárocích na přesnost interpretovat i tak, že Jirka vykouří za den obvykle a zhruba 20 cigaret a v práci kašlala podstatná část lidí. Lexikální význam klíčového výrazu však zůstává nevágní, jiné kontexty pragmatický rozptyl interpretace nedovolují.¹²

¹⁰ Tj. takzvaný rozpad polysémie na straně jedné a sémantické sblížení homonym především tzv. lidovou etymologií na straně druhé.

¹¹ ELL (2006, heslo *Vagueness*) uvádí následující test: výrazy vágní, kontextově závislé a přitom nikoli polysémií či homonymií lze přijatelně dosazovat do výroků typu „Bill is *tall* and his six-year-old daughter is too“, kde jde o aplikaci výrazu *tall* ve dvou různých kontextech; naproti tomu výrok „Ann went to the *bank* and Bill did too“ nelze interpretovat tak, že jeden z nich šel na břeh a druhý do banky – výraz *bank* je homonymní. Domnívám se však, že tu jde spíše o volbu sémanticky různě koherentních případů: příklad podobný druhému, „Katedrála byla *vysoká* a paní průvodkyně taky“ je již těžko použitelný jinak než s ozvláštňující, žertovnou funkcí, stejně jako je tomu u homonymní interpretace druhého příkladu.

¹² Lze ovšem tvrdit, že rozptyl pragmatické interpretace je vágní v mnou vymezeném smyslu, zvláště pokud klademe důraz na nejasnou pravdivostní hodnotu výroku v konkrétním kontextu. Tato vágnost nicméně nenáleží vlastněmu lexikálnímu významu; už pro její tím obtížnější uchopitelnost se jí nebudu v této práci zabývat.

d) podspecifikovanost

Tento typ neurčitosti významu není dán extenzionální nepřesností, nýbrž tím, že užitý prostředek nese nedostatečné množství informace vzhledem k nějakému účelu – především k tomu se v běžném užití, na rozdíl od této práce, odkazuje výrazem *vágní*. („Mluvil vágně, vlastně skoro nic neřekl.“) Standardně se to děje u zástupných výrazů (např. „něco se stalo“ nebo angl. *thingummy*¹³), může však jít o jakýkoli případ užití výrazu s obecnějším významem, které je méně informativní, než se v daném kontextu očekává. I když jsou významy přirozeného jazyka velmi často vágní ve smyslu uvedené definice, mohou být i podspecifikované a přitom nikoli vágní, nýbrž přesně ohraničené. Výrok „Jirka je vyšší než Petr“ může být nedostatečně informativní v kontextu otázky „Kolik Jirka měří?“, sama fráze *vyšší než Petr* pak má extenzi širokou, nicméně přesně vymezenou – spadají do ní právě všichni lidé/objekty o výšce větší než Petrově.¹⁴

1.1 Prosazení pojmu vágnosti v lingvistice

Jazyková vágnost a problematičnost diskrétní kategorizace se během dvacátého století stala nejprve předmětem úvah několika z nejvýznamnějších filosofů¹⁵, zejména od 70. let pak zásadním tématem teoreticky i empiricky zaměřené lingvistiky a psychologie. Tuto vlnu zájmu odstartovala psycholožka **Eleanor H. Roschová**¹⁶ zpochybněním tradičního modelu naší mentální kategorizace světa. Ten předpokládá, že kterýkoli prvek buď do určité sémantické kategorie jednoznačně spadá, nebo jednoznačně nespadá, tedy že **členství v kategorii** je vždy binární rozhodnutelná vlastnost. Do kategorie náleží pouze ty členy, které splňují příslušné nezbytné, *esenciální* charakteristiky; ostatní, *akcidentální* charakteristiky nemají na členství vliv – z hlediska členství v kategorii jsou tedy všechny členy zcela rovnocenné. Tzv. aristotelské¹⁷ pojetí kategorizace bylo po dlouhou dobu nijak nezpochybovaným základem snah lexikologie a lexikální sémantiky – hledání hypero-

¹³ Wang (2007).

¹⁴ Srov. ELL (2006, heslo *Vagueness*). Vytváření přesně ohraničených významů z významů vágních patří zřejmě k funkci gramatických kategorií komparativu – nikoli však elativu – a superlativu. Stejně tak se může gramatických prostředků týkat i vágnost – je např. nejasné, kolikrát se musela událost v minulosti opakovat, aby bylo v češtině již nutné užití o ní frekventativního tvaru slovesa („Petr chodíval do posilovny“).

¹⁵ Zvláště: C. S. Peirce (1902 – heslo *Vague* v *Dictionary of Philosophy and Psychology*); B. Russell (1923 – *Vagueness*); M. Black (1949 – *Language and Philosophy*); L. Wittgenstein (1953 – *Philosophische Untersuchungen*; Wittgenstein, 1993).

¹⁶ Rosch (1973). Později Roschová opakovala podobné experimenty v širším měřítku.

¹⁷ Spatřovat základ tohoto pojetí u Aristotela je zcela oprávněné, nezanedbatelný podíl na jeho utváření má však i tradice pozdější. V Aristotelově spisu *Kategorie* se např. ještě nedrží odděleně problematika ontologická, sémantická a gramatická; sám výraz „kategorie“ u Aristotela na rozdíl od dnešního úzu odkazuje pouze k 10 „nejvyšším rodům“ (Aristoteles, 1958).

hyponymických stromů v lexikálních systémech, sémantických invariantů kohyponym, podávání definice *per genus proximum et differentia specifica*.¹⁸

Ve svém experimentu E. Roschová zadávala respondentům úkol hodnotit subkategorie 4 různých kategorií (*fruits, vegetables, vehicles, birds*) podle míry, nakolik „dobrymi příklady“ dané kategorie jsou. Odpovědi respondentů jevíly nenáhodnou shodu – výsledkem byl např. žebříček počínající ptáky jako drozd či orel, pokračující přes kuřata a kachny a uzavíraný tučňáky a pštrosy. Podobné výsledky získávala experimenty s reakční dobou potřebnou na správné zařazování členů do kategorií. Její formulace výsledků („goodness of membership“) naznačovala, že členství v kategorii je záležitostí stupně – některé, prototypické členy plně náleží do kategorie, jiné, periferní do ní spadají jen do určité míry. Jinými slovy – narážíme zde na vágnost, na neurčitost hranic pojmu.

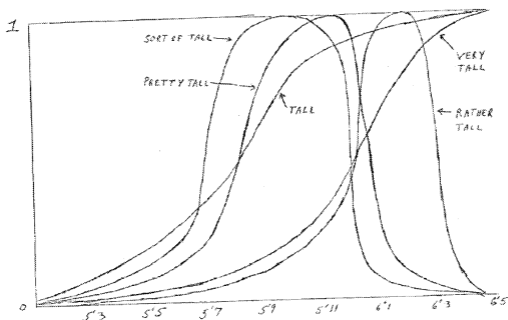
Ještě před publikací, ale již se znalostí studie E. Roschové vystoupil **George Lakoff**¹⁹ s návrhem způsobu, jak technicky pojednávat význam výroků s nepřesně ohraničenými pojmy. Již explicitně ztotožňuje hierarchii typičnosti členů s různými stupni členství v kategorii a pokračuje takto: je-li x členem kategorie K do určité míry d , pak d je také mírou pravdivosti tvrzení „ x spadá do kategorie K “, krátce „ x je K “. Navrhuje modelovat významy vágních výrazů prostředky tzv. **fuzzy-predikátové logiky**, logického systému založeného na teorii fuzzy-množin (tj. právě množin s odstupňovaným členstvím) logika L. Zadeha. Tato logika nepracuje pouze s dvěma možnými pravdivostními hodnotami jako klasická predikátová logika, ale s kontinuální škálou pravdivostních hodnot od 0 (zcela nepravdivé) po 1 (zcela pravdivé). Např. vágní význam výrazu *tall* užívaného o lidech by podle něj bylo lze modelovat grafem vyjadřujícím závislost pravdivostní hodnoty výroku „ x is tall“ na tělesné výšce osoby x – rostoucí výškou by stoupala i pravdivostní hodnota výroku a od nějaké výšky by byla rovna jedné, výrok by tedy byl zcela pravdivý. Ještě zajímavější z hlediska přítomné práce je, že Lakoff nastiňuje možnost podobně postihovat význam tzv. *hedges*, více či méně synsémantických výrazů, „whose job is to make things fuzzier or less fuzzy“²⁰. Do takto funkčně vymezené kategorie pro něj spadají syntakticky velmi rozrůzněné prostředky (*can be looked upon as x; loosely speaking; par excellence; -ish; pseudo-...*), mezi nimi ovšem také vágní skalární modifikátory, jaké mě v této práci zvláště zajímají – výrazy jako *very, rather, almost*. Protože takové výrazy na významu řídicího výrazu modifikují právě jen to,

¹⁸ Viz např. syntetická práce české strukturalistické lexikologie *Česká lexikologie* (Čermák, 1985). I přes kritiku, již se zabývám dále, není vůbec třeba takové ambice zahrnovat. Mají dobrý smysl, jsme-li si ovšem vědomi toho, jakou roli mají v sémantice exaktní struktury. Srov. kap. 1.3 *Vágnost a význam*.

¹⁹ Lakoff (1972).

²⁰ Lakoff (1972, s. 195).

jaký interval na určité škále možností je vágně udáván,²¹ a nepřidávají další sémantické rysy, domnívám se, že u nich je největší šance na zachycení významu tou formou, jakou ve svém článku Lakoff navrhuje. Lakoff²² sám ukazuje, jak by podobné zachycení mohlo vypadat: do jednoho grafu podle vlastní intuice kreslí křivky závislosti pravdivostních hodnot výroků „*x* is tall / sort of tall / pretty tall / rather tall / very tall“ na výšce osoby *x*. (Viz Graf 1.) V průběhu této práce se k Lakoffovu velmi sugestivnímu návrhu ještě několikrát vrátím a ukážu jak některé jeho zásadní potíže, tak to, co z něj považuji za dosud aktuální výzvu pro studium sémantiky přirozeného jazyka.²³

Graf 1 – Lakoffův návrh modelování významu některých vágních skalárních modifikátorů: závislost pravdivostní hodnoty výroků „*x* is tall / sort of tall / pretty tall / rather tall / very tall“ na výšce osoby *x* ve stopách a palcích.

Krátce nato byl publikován třetí zásadní příspěvek k tématu vágnosti: *The Boundaries of Words and their Meanings*²⁴ **William Labova**. Labov empiricky zkoumal referenční možnosti různých pojmenování pro *cuplike containers*: *cup*, *mug*, *bowl* a *vase*. Sledoval

²¹ Viz kap. 2.1 *Vágní skalární modifikátory a potřeba empirického modelování jejich sémantiky*.

²² Lakoff (1972, s. 205).

²³ Pojem *hedge* dnes v lingvistice žije vlastním životem mimo Lakoffem původně přidělené hranice. Přesunul se především do oblasti lingvistické pragmatiky a vedle vágních vyjádření zahrnuje také prostředky zdvořilosti či relativizace tvrzení (např. užití kondicionálu k apelu na adresáta, vyjádření epistemické modality). D. Hovy (2005) navrhuje shrnující vymezení: „[...] hedging is the general use of linguistic means (which have to be divided into strategies and devices) to increase the likelihood of a better acceptance while at the same time minimizing the risk of rejection.“

²⁴ Labov (1973).

v rozsáhlé elicítaci, jaké výrazy respondenti upřednostňovali k označování podobných (vyobrazených) objektů v závislosti na několika různě se měnících parametrech – poměru šířky a výšky, tvaru (vypouklé/rovné/prohnuté stěny; jejich sklon), počtu uch (0/1/2) – a také na kontextu (respondenti si vyobrazený objekt měli představit jako obsahující bramborovou kaši či rýži / květiny / čaj či kávu).

Stejně jako Roschová, reagoval i Labov na potíže s tradičním, diskrétním pojetím sémantické kategorizace. Slovníkové definice lexikálních jednotek založené čistě na něm jsou podle něj zásadně nedostatečné: snaží se vymezit nezbytné, esenciální charakteristiky (sémantický invariant), přítomnost fakultativních, akcidentálních vlastností je v tomto pojetí pro zařazení objektu do kategorie nutně irelevantní. Labov zmiňuje Weinreichův test esenciality – podle toho se ve výroku formy „it's an x, but c“ charakteristika esenciální pro x nemůže objevit na místě c. („It's a cup, but it's *pottery / it's made of wax / *it has a handle / it has two handles.“) Problém je však zřejmý – můžeme-li označit jako hrnek i něco, co je třeba ze dřeva, nebo dokonce z vosku (při zachování jiných vlastností *typických* pro hrnky), nelze současně prohlašovat keramičnost za esenciální, nezbytnou charakteristiku hrnku. Slovník, který by se tradičního, „aristotelského“ modelu kategorizace pevně držel, by musel poskytovat nepřijatelně široké definice, snažící se postihnout všechny variační možnosti a současně neschopné je strukturovat. Labov uvádí příklad ze soudobého Websterova slovníku: „cup – [...] with or without a handle or handles [...]“.²⁵ Pokud v podobných případech i dobové slovníky užívají (vágních!) výrazů jako *mainly, usually*, již tím vlastně popírají tradiční teorii kategorizace, podle níž se členství v kategorii rozhoduje výlučně podle splnění či nesplnění esenciálních charakteristik.

Labovův experiment velmi zřetelně ukázal nediskrétnost kategorií a nepřesné hranice referenčních možností výrazů. Některé objekty byly ve 100 % případech označeny jako *cup*, s měnícími se parametry však stoupal poměr jiných užitých označení: se stoupajícím poměrem šířky k výšce byly objekty stále častěji označovány jako *bowl*, s klesajícím naopak stoupal poměr užitých pojmenování *mug*, následně *vase*. Rovné stěny oproti vypouklým zvyšovaly poměr označení *mug*, u objektů bez ucha se objevoval také výraz *glass*. Podle očekávání měla vliv i situace, v níž si respondenti zobrazené předměty představovali – v kontextu brambor a rýže se částečně rozšiřovala oblast, v níž respondenti objekty označovali výrazem *bowl*, květiny působily častější užití *vase* apod.²⁶ I Labovovy závěry

²⁵ Labov (1973, s. 74). Autor zde ironicky podotýká: „[...] it can be applied to any object in the universe. I myself, for example, come with or without handle or handles.“

²⁶ Kromě zásadnějších připomínek k Labovovým předpokladům a závěrům, které uvedu níže, vidím v podmínkách jeho experimentu několik problémů, které mají podle mého soudu vliv pouze na kvantitativní spolehlivost výsledků a v zásadě ne na vyvozené závěry. Jedním z nich je příliš mnoho soudů získaných od

zpochybnují tradiční model určující členství v kategorii čistě podle splňování esenciálních charakteristik. Objekt může náležet do kategorie i tehdy, pokud nespĺňuje některou z charakteristik pro ni typických, za předpokladu, že splňuje dostatečné množství jiných jejích obvyklých rysů. Vágní význam výrazu *cup* se Labov snaží aproximovat matematicky – exaktní formulí vyjádřit rozmezí parametrů, v němž byly objekty nazývány *cup* pravidelně, ve 100 % případů, a sledovat také závislost pravděpodobnosti užití daného výrazu v závislosti na odchylování jednotlivých parametrů od typických hodnot.

1.2 Kritika a obhajoba původního pojednávání vágnosti v lingvistice

Tři svým působením velmi spřízněné studie E. Roschové, G. Lakoffa a W. Labova v krátkém čase formulovaly radikálně nový pohled na lexikální sémantiku přirozeného jazyka. Jejich motivace je ovšem poněkud odlišná – zatímco Roschová mří k otázkám mentální reprezentace, Lakoff a Labov rozvíjejí stránku lexikologickou a formálněsémantickou, zatím bez explicitního usouvztažnění sémantiky a psychologie.²⁷ V této kapitole se pokusím ukázat, které z jejich předpokladů a závěrů byly podle mého soudu oprávněně vystaveny kritice,²⁸ uvedu některé výhrady vlastní, ale také ukážu, které jejich pozice, zvláště vzhledem k tématu jazykové vágnosti, lze i dnes smysluplně hájit.

Této fázi teorie prototypů lze vyčítat především to, jak rychle zaměnila problém *typičnosti* či *reprezentativnosti* člena kategorie za otázku *členství* v kategorii. Ačkoli Roschová v původním experimentu pracovala i s jinými kategoriemi, oponenti napadli především její závěry o strukturaci kategorie ptáků – u přirozených druhů je rozdíl mezi typičností a členstvím v kategorii zvlášť výrazný. Ještě explicitnější byla teze a ztotožnění obou problémů u Lakoffa (1972), který chtěl stupeň členství v kategorii vyjadřovat reálným číslem v rozmezí 0–1. Námitka pak byla nasnadě:²⁹ tučňák přece není např. ze 71 % pták a z 29 % něco jiného, nýbrž *je* pták stejně jako drozd či orel, i když méně typický; netopýr pak

---

jednotlivého respondenta. Úkoly relevantní k záměru experimentu nebyly skryty mezi jiné úlohy, které by odváděly pozornost; elicítace tak z respondentů nežádoucím způsobem „dělala lingvisty“ – dá se předpokládat, že si při velkém množství případů sami do nějaké míry vědomě vytvářeli sémantické hypotézy, které pak v rozhodování sledovali. Dalším zkruslujícím faktorem je, že se v experimentu vyhodnocovala pouze respondenty užitá substantiva bez ohledu na jejich modifikace, nevýmaje různé typy výše zmíněných *hedges*; např. vyjádření *kind of cup* bylo zahrnuto jako *cup*. Lakoff (1972) přitom ukazuje, jak *hedges* modifikují referenční možnosti termínů, někdy zásadně: třeba výrok „*Loosely speaking, it's a cup*“ lze u typického exempláře šálku považovat za nepravdivý!

²⁷ O vztahu těchto dvou oblastí spojovaných s pojmem *význam* viz kap. 1.3 *Vágnost a význam*.

²⁸ Důležité námitky vznášá např. Jackendoff (1983), Schütze (1996), Wierzbicka (1990).

²⁹ Formuluje ji Jackendoff (1983).

není ptákem z několika procent (protože má přece jen podle Lakoffa k ptáku blíže než kráva) a jinak něčím jiným, nýbrž prostě pták *není*.

I když takové problémy odpůrci často využívali k celkovému odmítnutí teorie prototypů, ukazují podle mého názoru pouze tolik, že alespoň některé sémantické kategorie pokusu Roschové o jejich „fuzzifikaci“ odolaly. Jde tu především (a podstatnou otázkou je, zda výhradně) o kategorie užívané a především *definované* různými vědami. Je zřejmé, že pojem ptáka je v moderní době kategorie do nějaké míry vědecky fixovaná. Jsme-li si v našich podmínkách jisti, že pštros je, byť netypický, přesto bez každé pochyby pták, nenabýli jsme takové jistoty praktickou zkušeností, nýbrž nám byla v nízkém věku vtištěna teoreticky, výchovou a výukou odvozenou od vědy. Těžko lze přitom předpokládat, že v systému biologické taxonomie, založeném před staletími, se nijak neprojevovalo tradiční teoretické pojetí kategorizace. Pokud Roschová a její následovnici obecně ustoupí z nároku na odstupňované členství v případech definičně založených kategorií vědy³⁰, můžeme jim snadno odpustit nepřesvědčivý přístup ke kategorii ptáků.³¹

V roce 1983 zveřejnili Armstrong, Gleitman a Gleitmanová³² výsledky experimentu demonstrujícího rozdílnost otázky typičnosti od otázky členství v kategorii: opakovali postup Roschové a k jejím čtyřem původním kategoriím přidali čtyři další, které by měly vylučovat různé stupně členství. (Šlo o 3 evidentně definiční kategorie vědy – sudá čísla, lichá čísla a útvary rovinné geometrie – a poněkud problematičtější kategorii *female*.) Jak ze subjektivního hodnocení reprezentativnosti příkladů, tak z měření reakčních dob vyplynul poněkud paradoxní závěr: příklady čtyř nových kategorií jevíly oproti původním sice menší, přesto značný rozptyl co do zjištěné typičnosti. Na sedmibodové škále reprezentativnosti příkladu dosáhly např. v kategorii sudých čísel čísla 2 a 4 hodnot 1,0 a 1,1; číslo 42 hodnoty 2,6, číslo 34 hodnoty 3,1; číslo 106 hodnoty 3,9. I poté, co na otázku, zda má smysl rozlišovat členy podle úrovně členství v kategorii, odpovědělo pro kategorie sudých a lichých čísel a planimetrických útvarů 100 % respondentů záporně, byl při novém dotazování v těchto kategoriích opět zjištěn rozptyl hodnocení typičnosti, i když již podstatně menší. Efekty prototypičnosti tedy existují i u kategorií, u nichž nemá smysl mluvit o nejasném členství.

³⁰ Zde je myslím prostor pro rozchod sémantiky a psychologie – pro obecnou teorii mentální reprezentace kategorií může být takové omezení fatálnější než pro tázání po přesné či vágní extenzi různých typů výrazů. Srov. kap. 1.3 *Vágnost a význam*.

³¹ Např. vágní pojem *ovoce* ukazuje, že i v doméně přírodních druhů existují kategorie s nejasnými hranicemi. U kategorie *hmyz* se dokonce střetá diskrétní vědecká a vágní lidová kategorizace, což úvahu o zvláštnosti definičně založených kategorií vědy jen posiluje. Analogicky se pro dřívější doby či pro odlehle společnosti dá bezpochyby předpokládat předvědecká, neostře ohraničená kategorie ptáků.

³² Armstrong (1983).

Závěr je jednoznačný: z experimentů, jaké prováděla E. Roschová, nelze přímočaře usuzovat na strukturu vlastní mentální reprezentace kategorií.³³

Bylo tedy zpochybněno univerzální promítání nalézaných fenoménů do oblastí mentální reprezentace, nikoli však sám pojem vágnosti či prototypu. Labov (1973) zvolil ve zmíněném experimentu příkladovou kategorií šťastnější než Roschová – nejasnost extenze výrazu *cup* aj. je těžko oddiskutovatelná. Nejde rozhodně o význam daný definičně, navíc výraz typicky referuje k singularním objektům, na rozdíl od jindy pojednávaných kolektiv *furniture, fruit, vegetable*.³⁴ Jeho elicítace se také netýká další námitka³⁵ vůči subjektivním hodnocením stupňů typičnosti, totiž že autorita experimentátora kladoucího otázky, které stupňovitost výslovně připouštějí, si *eo ipso* vynucuje odstupňované odpovědi. Ani Labovovy závěry ale nelze bezprostředně projektovat na psychologickou rovinu. Cunningham³⁶ podotýká, že Labov neměří referenční neshodu intrasubjektivní, nýbrž intersubjektivní, a o vágnosti či přesnosti subjektivních kategorií tak jeho výzkum nic neříká. Je zřejmé, že se tu otevírá velice složitý problém vztahu sémantiky a psychologie; subjektivity, intersubjektivní či objektivní významu³⁷. Vztah těchto oblastí je pro chápání pojmu *vágnost* zásadní – svůj pohled na něj se snažím vyjasnit v kap. 1.3 *Vágnost a význam*.

Jiný okruh kritiky odmítal pojmy prototypu a jazykové vágnosti takřkajíc z apriorních pozic, ze skepse k jejich praktické využitelnosti v sémantice. V 70. letech byl předním oponentem Roschové a jejích stoupenců generativní sémantik J. Katz.³⁸ Z praktického hlediska jsou jeho výhrady značně relevantní: definice zahrnující normálnost, prototypičnost je podle něj o málo lepší než definice žádná. Spojení *prototypická definice* je myslím vskutku jistá *contradictio in adiecto* – v takovém vymezení nejsou dány *meze*, a není tedy příliš užitečné, protože principiálně neposkytuje žádné vodítko k určení, zda konkrétní neprototypický příklad náleží do periferie pojmu, nebo pod něj nespadá vůbec. Další silnou motivací k zachování diskrétního pojetí kategorií a sémantických rysů byl pesimismus

³³ Autoři v obšírné závěrečné diskusi navrhuji „duální pojetí pojmu“, odlišující na jedné straně jádro pojmu, které by obsahovalo rysy, podle nichž lze příslušnost členu ke kategoriím operativně odhadnout a podle kterých se prvotně učí (babičky bývají šedivé, vrásčité a pečou *brownies*), na druhé straně soubor rysů, podle nichž lze členství posoudit spolehlivě (babička je matka některého rodiče). Vzápětí ovšem vypočítávají množství potíží, kterým musí čelit samo pojetí významu coby souhrnu atomických významových rysů, a ohledně soudobého poznání mentální reprezentace kategorií, jakož i vyhlídek na brzký úspěch jsou velmi skeptičtí: „What do they [the results] suggest is that we are back at the square one in discovering the structure of everyday categories experimentally.“ (Armstrong, 1983, s. 291.)

³⁴ Na směšující zacházení s výrazy sémanticky různých typů upozorňuje Wierzbicka (1990).

³⁵ Zmiňuje ji např. Wierzbicka (1990), Schütze (1996).

³⁶ Cunningham (1998).

³⁷ V pracích zabývajících se kategorizací, z nichž zde vycházím, se této otázce věnuje pozornost zcela minimálně. Ukazuje to např. následující výrok (Armstrong, 1983): „We take up here two major subtypes of the feature theory of mental categories (*and, hence, lexical semantics* [zdůraznil R. O.]): the classical *definitional* view, and the *prototype* or cluster concept view.“

³⁸ Při referování a hodnocení jeho pojetí vycházím z Jackendoffa (1983).

ohledně komputačního modelování vágního významu. Podle Jackendoffa však sémantické analýzy v termínech nezbytných a postačujících podmínek nedokázaly silu diskrétního přístupu demonstrovat na kategoriích zásadních pro argumentaci oponentů. Otázku vágnosti a prototypičnosti Katz uměle obešel – postuloval úzké sémantické jádro, strukturované diskrétně, podle nezbytných a postačujících podmínek, a efekty vágnosti a prototypičnosti ze sémantiky („slovníku“) vykázal do sféry znalosti světa („encyklopedie“). Problém se tím, domnívám se, pouze nepřesvědčivě přesunul. Jak se pokusím ukázat v následující kapitole, modelování vágních významů exaktním způsobem je zcela legitimní přístup, je ovšem třeba si uvědomit, že modelujeme něco nepřesného, nikoli chápat sám předmět popisu jako exaktní jen proto, že je to „analyticky průměrnější“.³⁹

K ilustraci pozdější „kariéry“ pojmu prototypu stojí za zmínku stať Anny Wierzbické z roku 1990 „*Prototypes save*“. Wierzbicka zde soudobou oblibu prototypů v sémantice ironicky přirovnává k pozici Griceových maxim, které podle ní v určité době sloužily generativním gramatikům jako vhodná omluva pro každou nesrovnalost mezi postulovanou gramatickou strukturou a skutečným užitím jazyka – i pojem prototypu je podle ní často zneužíván jako záminka k tomu, nezabývat se příliš konkrétním sémantickým popisem. Rozebírá množství konkrétních analýz, kde se podle ní autoři nechali svést dojmem, že „the prototype theory can save us from the trouble of even trying to define anything in a way which would make the right predictions“.⁴⁰ Přitom však sám pojem prototypu nijak nezatrácuje a uznává jeho prospěšnost, je-li využíván spolu s adekvátními verbálními definicemi. Zároveň i ona u některých sémantických kategorií výslovně připouští nejasné hranice, vágní extenzi.⁴¹ Co se týče vágních skalárních modifikátorů typu *approximately* či *almost*, Wierzbicka sice sebevědomě odkazuje na své pokusy obdařit je precizní, nevágní definicí,⁴² ty ale podobný nárok naplňují jen v jistém smyslu. Pokoušejí se nalézt výraz *salvo sensu* substituovatelný za *definiendum*, ten ale autorka konstruuje z výrazů přirozeného jazyka právě tak vágních jako samo *definiendum*, včetně jiných vágních skalárních modifikátorů.⁴³

Je zřejmé, že pohled nastolený v první polovině 70. let Roschovou, Lakoffem a Labovem zůstává po kritickém zhodnocení v sémantice alespoň v části svých pozic aktuální. Pro tuto práci je důležitý jejich důraz na míru, do níž je přirozený jazyk prostoupen vágností,

³⁹ Nad příbuzným tématem diskrétnosti v gramatické deskripci a explanaci podobně uvažují Langacker (1987), Schütze (1996).

⁴⁰ Wierzbicka (1990, s. 465).

⁴¹ Např.: „The concept ‘furniture’ may indeed be said to be fuzzy [...]“ (Wierzbicka, 1990, s. 467).

⁴² Wierzbicka (1990, s. 474).

⁴³ Wierzbicka (1987). Např. význam výrazu *almost* opisuje takto: „If something was *no more than a little* [zdůraznil R. O.] different from what it was, it would be true to say ‘X’“ (s. 186).

a snaha nerezignovat na konkrétnější určování mezí, v nichž se pohybuje vágní význam konkrétních výrazů.

Chci nyní krátce posoudit úskali jejich konkrétních návrhů v tomto směru.⁴⁴ Labov a především Lakoff naznačují možnost formálního modelování významu vágních výrazů. Lakoff využívá fuzzy-predikátovou logiku, připisuje výrookům přechodné pravdivostní hodnoty mezi 0 a 1 – např. pravdivostní hodnota výroku „*x is tall**“ stoupá v závislosti na stoupající výšce osoby *x*, při výšce 5 stop a 7 palců to může být 0,3; při 5 stopách a 11 palcích 0,8 atd. Alespoň význam jednodimenzionálních predikátů, za jaký snad můžeme výšku považovat, bychom mohli modelovat podobnou křivkou. První „ale“: pouze ve zcela určitém kontextu; extenze výrazu *tall* je rozdílná např. v kontextu věží, basketbalistů či dětí; pro různé společnosti i doby. Avšak: kontextová závislost by se nemusela týkat právě výrazů synsémantických, především skalárních modifikátorů – pokud se svým významem v synchronním pohledu vůbec nějak liší, měly by křivky pro výrazy *rather*, *sort of*, *quite*, *pretty*, *very* nezávisle na modifikovaném jednodimenzionálním predikátu být rozdílné a porovnatelné. Druhé „ale“: Lakoff sice obširně ukazuje, jak v systému fuzzy-predikátové logiky plyne pravdivostní hodnota složených výroků z pravdivostní hodnoty výroků jednoduchých, tu si však pro konkrétní výroky pouze ilustrativně a nezávazně vymýšlí. Jak poznamenává Jackendoff, „*the theory provides no account of where the percentages might have come from*“.⁴⁵ Nemyslím, že by se takové připisování hodnot mohlo v modelaci reálných významů přirozeného jazyka obejít bez důkladného empirického výzkumu.⁴⁶ Pokud by pak hodnoty byly nějakým přepočtem opravdu odvozeny z jeho výsledků, nelze samozřejmě příslušné grafy chápat jinak než jako alternativní zobrazení konkrétních empirických dat.⁴⁷ Toto je vzhledem k teorii vágnosti zásadní: tímto způsobem se bezprostředně nezachycuje vágní význam *exaktními* prostředky, nýbrž se *exaktně* vyjadřují *exaktní* data s induktivním

⁴⁴ Pro systematictější posouzení logiky, již Lakoff využívá, viz dále kap. 1.4 *Problémy exaktního modelování vágních významů*.

⁴⁵ Jackendoff (1983, s. 124).

⁴⁶ Metoda Labovova experimentu se mi k tomu zdá principiálně použitelná, nešlo zde však o jednodimenzionální predikát typu *tall* (Labovova formalizace je tak spornější ještě o to, jak lze do exaktní formule zahrnout např. tvar šálku či počet oušek). Dále by bylo třeba pozorně eliminovat množství zkreslujících faktorů, např. volbou vhodného predikátu minimalizovat vliv toho, že různí respondenti obvykle vnímají v daném kontextu různé hodnoty jako standardní. Elicitaci na nijak neovlivněných subjektech považují za vhodnější než dotazník požadující od respondentů subjektivní hodnocení a rozhodnutí v případech nejčastěji právě hraničních; pokud lze ovšem získat od jednotlivého subjektu jen malé množství relevantních údajů (viz pozn. 26), stává se získání potřebného množství dat i pro několik málo lexikálních jednotek značně náročným úkolem. Viz dále kap. 2.2 *Metodické možnosti empirického zkoumání vágního významu*.

⁴⁷ Na tomto základě pak systém fuzzy-predikátové logiky, jak jej Lakoff rozebírá, umožňuje modelování významu složených výroků: ovšem jen s nesamozřejmým předpokladem, že prostředky, které v přirozeném jazyce zabezpečují spojování jednoduchých výroků do složených, lze bez výjimky modelovat jako funkce přenášeji pravdivostní hodnotu. V opačném případě by se nebylo zřejmě možno dobrat ani pravdivostních hodnot pro složené výroky jinak než empiricky.

očekáváním, že pokud jsou dostatečně reprezentativní, pak se ostatní užití daného výrazu nebude statisticky významně odchylovat od rozložení zachyceného vzorku.⁴⁸ I z následujících kapitol vyplyne, že empirický sémantik nedokáže nasadit vágnosti exaktní ohlávku – může jen přesně popsat část dosavadních případů a očekávat podobné rozložení v případech dalších.

Alespoň na okraj je nutno zmínit, že se během 70. a 80. let dostala podobná témata do středu zájmu i na metajazykové úrovni – šlo zde o diskrétnost či naopak prostupnost a prototypickou strukturu různých kategorií gramatického popisu (např. vymezování různých úrovní *nouniness*; prostupnost morfológie a syntaxe, derivace a flexe...) a dalších metapojmů; o binární či skalární pojetí gramatičnosti; pojem prototypu byl od slovního významu vztažen i na lingvistické formy.⁴⁹ Složitost otázky vágnosti tak byla ještě umocněna – nepojímá se již jen jako charakteristika jazyka ve vztahu ke světu, jehož ontologické zkoumání se cudně přenechává jiným, nýbrž je zároveň třeba řešit otázky po charakteru a struktuře jak jazyka, tak i metajazyka a po roli vágnosti v nich obou.

1.3 Vágnost a význam

V dosavadních kapitolách práce se pojem *vágnost* objevoval v různě explicitním vztahu k pojmu **význam**, popř. k pojmům *extenze*, *reference*, *kategorie*, *pojem*, jejichž vztah k pojmu *význam* není zdaleka triviálně zřejmý. Je nyní podle mého názoru nezbytné učinit jistou odbočku: nastínit možná pojetí významu a upřesnit, které z nich v této práci zastávám. Následně hodlám ukázat, jak je třeba vzhledem k tomuto pojetí chápat různá užití přívlastku *vágní*, a objasnit vztah vágnosti a exaktnosti v sémantice.

Vycházím v této kapitole z monografie J. Peregrina *Význam a struktura*.⁵⁰ Ten vymezuje dva různé obvyklé názory na to, jak je třeba chápat termín *význam výrazu*. Mnohem větší část monografie pak věnuje formulování a obhajování názoru třetího – ten považuji za velmi přesvědčivý a s jistými výhradami se jej držím.

Jako první zmiňuje Peregrin tzv. **psychologicko-sémiotické** pojetí, které vykládá význam jako mentální entitu, výrazem označený obsah myslí.⁵¹ Sémantika má typicky v tomto pojetí reprezentační charakter: označovaný obsah je odrazem vnější skutečnosti.⁵²

⁴⁸ Půlpán (1997, s. 45): „Teorie pravděpodobnosti hodnotí data získaná z pokusů za předpokladu stability relativních četností výskytu jejich výsledků z případných sérií nezávislých pokusů.“ Jak se upozorňuje dále, v humanitních vědách bývá tato stabilita jen omezená.

⁴⁹ Viz např. Langacker (1987), Taylor (1989), Newmeyer (2000).

⁵⁰ Peregrin (1999). Jeho podstatné výklady zde mohou ovšem shrnout jen ve velké zkratce.

⁵¹ Peregrin (1999, s. 28n.).

⁵² Jak Peregrin (1999, s. 29) uvádí, tento názor například zcela samozřejmě zastává ve své *Novočeské skladbě* Vladimír Šmilauer.

Peregrin namítá především následující: Pomocí jazyka sice vyjadřujeme mentální obsahy, to však neznamená, že tyto obsahy jsou významy jeho výrazů; význam naopak je něčím, co předem činí výraz schopným vyjádřit mentální obsah. Vyslovením věty nesdělujeme její význam, nýbrž něco jiného za předpokladu, že adresát její význam zná. Problematická je také skutečnost, že význam je v tomto přístupu záležitostí primárně subjektivní; intersubjektivní sémantiku lze pak stavět jen na těžko specifikovatelné vzájemné podobnosti subjektivních pojmů. Peregrinova kritika tohoto přístupu není příliš důkladná, psychologismus je odbyt jen ve své extrémní podobě (tj. sémiotické, pohlízející na označované jako na objekt předem existující nezávisle na struktuře jazykového systému); bez ohledu na novější podobu kognitivních věd. Domnívám se však, že vlastní Peregrinovo pojetí (srov. dále) umožňuje pojetí významu jakožto subjektivního zhodnotit adekvátnějším způsobem, než jak to činí sám autor. Tyto dva přístupy se po terminologickém vyjasnění podle mého názoru mohou navzájem úspěšně doplňovat, za použití týchž termínů odpovídají totiž ve skutečnosti na rozdílné otázky.⁵³

Z tradiční opozice logiky a analytické filosofie vůči psychologismu plyne druhé pojetí, tzv. **ontologicko-sémiotické**.⁵⁴ To chápe význam jako existující objektivně; za významy výrazů považuje abstraktní objekty. S rozvojem logiky a matematiky se ukázalo, že by k tomu nemusel být nutný rozsáhlý platonismus, nýbrž stačí připustit jediný typ abstraktních objektů – množiny objektů, které již uznáváme za reálné (a tedy také množiny množin atd.). To by znamenalo, že např. výraz *větší než* označuje jedinečný abstraktní objekt – množinu určitých uspořádaných dvojic (tj. množin) fyzických objektů. Tento přístup by mohl zajistit nárokovanou intersubjektivitu sémantiky, Peregrin však odmítá jeho přetrvávající sémiotický charakter, jenž jazyk vykládá jako sadu výrazů, „nálepek“ spojených s objekty-významy existujícími předem, nezávisle na svém postavení v jazyce.⁵⁵

Ve své vlastní pozici Peregrin propojuje některé myšlenky Saussurovy s úvahami amerických postanalytických filosofů W. O. Quina, D. Davidsona, W. Sellarse a R. Brandoma (navazujících na pozdního Wittgensteina) a dále rozvíjí jejich důsledky pro sémantiku. Jejich společným jmenovatelem je přesvědčení o tom, že „horizontální“ vztahy (tj. vzájemné vztahy mezi jazykovými prostředky) nejsou druhotné vzhledem k vztahům „vertikálním“ (tj. vztahům mezi jazykovými prostředky a objekty světa), jak to předpokládá pojetí sémiotické, a o aktivnější, nikoli reprezentační roli jazyka ve vztahu ke světu.

⁵³ Východisko v psychologismu, či naopak objektivismu znamená zcela zásadní rozdíl mezi hlavními proudy světové lingvistiky, mezi jejich užíváním týchž výrazů. Jackendoff (1997, s. 2) řadí na stranu psychologismu generativní a kognitivní gramatiku, na druhou stranu značnou část formální sémantiky.

⁵⁴ Peregrin (1999, s. 39n.).

⁵⁵ Peregrin (1999, s. 41n.).

Postanalytická filosofie⁵⁶ zdůrazňuje skutečnost, že naše myšlení je příliš spojeno s jazykem na to, abychom se mohli s jistotou domnívat, že věci, které ve světě shledáváme, bychom v něm vyčleňovali coby věci i bez jazyka – tím se problematizuje reprezentační pohled na sémantiku a s ním spojený sémantický atomismus.

Nemohu zde blíže sledovat postup velmi zajímavých a přesvědčivých úvah autorů, z nichž Peregrin vychází; omezím se jen na jeho závěry ohledně pojetí významu. Význam podle něj nelze chápat jako objekt, jako abstraktní či mentální entitu, s níž by byl výraz spojen procesem semiózy, nýbrž je to pojem funkcionální, jímž je třeba rozumět funkci výrazu v jazykovém chování, konkrétněji roli inferenční, tj. to, s jakými výroky mluvčí zacházejí jako s vyplývajícími z výroku, do něhož daný výraz vstupuje, a z jakých výroků vyplývá on sám. Význam není objekt, který bychom někde našli v jediné správné podobě, ale teoretický konstrukt sloužící k efektivnímu postihování vztahů vyplývání mezi všemi možnými výroky daného jazyka. **Strukturalisticko-postanalytické** pojetí nevyvozuje platnost vyplývání výroků z předem existujících významů výrazů, nýbrž naopak vidí význam jednotlivého výrazu jako druhotný výsledek projekce inferenčních vztahů na menší části vypovědí. Jak plyne např. z Quineových úvah o tzv. radikálním překladu a neurčitosti reference, takový musí být alespoň směr, jímž si jedinec osvojuje významy zcela neznámého jazyka, především jazyka mateřského, neboť mu v jeho situaci je přístupné pouze a jen chování mluvčích tohoto jazyka. To neposkytuje žádnou informaci o tom, k čemu se mluvčí svými jednotlivými výrazy snaží referovat;⁵⁷ naopak obvyklý souvýskyt některých výroků umožňuje uchopení základních inferenčních vztahů. Jiné inference mluvčí sice později nepochybně činí na základě poznané role výrazu v inferencích dosavadních, Quineovy úvahy však ukazují, že nelze budovat sémantiku atomisticky, s výchozími v referenci jednotlivých výrazů, neboť tu není možno chápat jako nezávislou na funkci všech ostatních výrazů v jazykovém chování. Význam a reference jsou pro sémantiku užitečné, jsou to ovšem *nástroje* popisu, jehož *předmětem* je jazykové chování. Neexistuje proto jediný skutečný význam výrazu, který bychom měli odhalit, nýbrž výrazům můžeme připsat významy více různými způsoby a měřítkem správnosti je to, jak s jakou úspěšností daná významová *struktura* postihuje strukturální vlastnosti jazykového chování.^{58, 59}

⁵⁶ Tak Peregrin nazývá fázi analytické filosofie přibližně od poloviny 20. st., která se postupně obrátila proti velké části tezí zastávaných velkými představiteli fáze klasicke.

⁵⁷ Prvních významů výrazů zcela neznámého jazyka se nelze dobrat ani ostenzí, ta totiž vyžaduje např. již předběžnou znalost o roli obecných jmen v daném jazyce či o náležité interpretaci ukazovacího gesta. (Viz Peregrin, 1999, s. 179.)

⁵⁸ Z toho podle mého názoru plyne, že v otázce významu je třeba zabývat se i jejími subjektivními důsledky: kromě jazykového chování společenství lze tímž způsobem popisovat i jazykové chování jednotlivce. Navíc to, že se mluvčí zapojují do jazykového chování společenství pravidelným způsobem, předpokládá, že objektivně

Zásadní je Peregrinův výklad pojmu **struktura**.⁶⁰ Struktura je podle něj exaktní prizma, jímž se snažíme pojmut nepřehledné, nedostatečně pravidelné množství jevů světa; model vždy zjednodušený oproti reálnému stavu věci. Je nesmyslné hledat jedinou strukturu (např. významovou), která by zcela vystihovala zkoumané jevy světa (např. jevy jazykového chování) – ta by musela být stejně složitá jako sám celek těchto jevů. Nejvhodnější struktura je ta, která je co nejjednodušší a přitom postihuje (predikuje) co největší část empirických jevů – mezi strukturami tedy musíme volit v závislosti na tom, jak složitá struktura je ještě pro naše účely přijatelná a jak velkou míru odchylek (jevů danou strukturou nepostižených, nepredikovaných) si můžeme dovolit.

Domnívám se, že z toho vyplývá následující **vztah exaktnosti a vágnosti** v sémantice: Významy je možné a vhodné *modelovat* exaktními prostředky, např. pomocí množinových objektů, jak to činí formální sémantika, je však třeba chápat, že struktura tvořená takovými modely nikdy nezahrne všechny reálné inferenční vztahy bez výjimky; exaktní model významu nevystihne funkci výrazu v jazykovém chování kompletně. Pojem *vágnost* poukazuje naopak k existenci oněch odchylek – prohlásíme-li význam výrazu za vágní, znamená to, že kterýkoliv jeho exaktní model nedokáže predikovat některé reálné inferenční vztahy výroků, do nichž výraz vstupuje. Přesto jsou některé exaktní modely vhodnější než jiné, což je dostatečným důvodem nezůstat pouze u konstatování vágnosti.

Lze v jistém smyslu říci, že se zabývám něčím velmi triviálním: je nepochybné, že mnozí lingvisté (velké české strukturalisty nevyjímaje) pracující v sémantice s ideálem diskrétní kategorizace si byli a jsou fenoménů vágnosti vědomi, třebaže je výslovně příliš netematizují. Jejich práci lze chápat jako hledání exaktních, idealizujících struktur, které by dokázaly v aplikaci na jazykové chování predikovat větší část jevů než struktury jiné; to je zcela žádoucí přístup ke konkrétnímu sémantickému popisu. Na druhou stranu však bez reflexe toho, co v sémantice znamená exaktní významová struktura, hrozí nebezpečí záměny nástroje popisu za jeho předmět – nežádoucího pochopení exaktní struktury jako něčeho,

---

daná inferenční struktura je u nich nějakým způsobem mentálně reprezentována. Otázka po této reprezentaci, kladená v rámci kognitivních věd (nevyjímaje některé výše zmíněné práce), je legitimní a oproti Peregrinem vymezenému pojmu *význam* zcela samostatná, byť se obojí někdy pod označením *význam, pojem, kategorie* apod. směšuje.

⁵⁹ Tento holistický pohled na sémantiku, předznamenáný Saussurem a formulovaný postanalytickou filosofií, Peregrin přesvědčivě obhajuje jako adekvátnější než sémantický atomismus. Sémantika se jím však nepříjemně komplikuje: mizí možnost absolutně vymezit funkci výrazu jeho prostým souvztažením s částí světa; vztah dostatečně či nedostatečně reprezentace je primárně mezi komplexní významovou strukturou a celkem vši jazykové empirie a jako takový je stěží bezprostředně ověřitelný. Holismus úspěšně rozvrací staré odpovědi, aniž nabízí nová, jednoduchá řešení pro konkrétní sémantický popis. V této práci se jej proto co do praktického nakládání s pojmy *reference, extenze* aj. nedržím příliš striktně; zachovávám spíše jejich tradičnější užití s vědomím holistické problematizace.

⁶⁰ Peregrin (1999, s. 235n.).

podle čeho je jazykové chování organizováno a co je třeba v něm za každou cenu odkrývat. Taková idealizace jazyka může pak vést k přehlížení nepravidelností a k rezignaci na jejich přesnější, aproximativní modelování. Právě proto považuji zmíněné studie upozorňující na jazykovou vágnost za zásadní a domnívám se, že je třeba se jazykovou vágností zabývat způsobem, jakým to tato práce nejprve teoreticky, v druhé části pak empiricky dělá.

1.4 Problémy exaktního modelování vágních významů

Snahy o **exaktní modelování** sémantiky vágního jazyka musí čelit několika zásadním problémům, s vágností nerozlučně spjatým. Pokusím se nyní v krátkosti shrnout jednak charakter těchto potíží, jednak hlavní soupeřící názory na to, jak by měl vypadat logický jazyk⁶¹ k takovému modelování nejlépe způsobilý.⁶² Vzhledem k problémům, jež logickému modelování stojí v čestě, budu pak obhajovat možnost chápat jako důležitý způsob sémantického popisu i to, co by logickému modelování mělo v nějaké podobě předcházet – modelování empirické.

Prvním problémem, s nímž se musí každý logický přístup k vágnosti vypořádat, je tzv. **paradox hromady**. Hromada je obvyklý, avšak zcela náhodný příklad, na němž se obecný logický problém demonstruje: jedno zrnko písku nelze označit jako *hromadu*, dvě také ne atd. Při kolikátém přidaném zrnku se *ne-hromada* změní v *hromadu*? Obecná forma paradoxu je následující:

- x_a není F (premise 1; x je objekt, a vlastnost objektu vyjádřená v libovolně malých jednotkách, F predikát; např. „člověk o výšce 150 cm není *vyšoký*“)

- pro kterékoli i platí, jestliže x_i není F , pak ani x_{i+1} není F (induktivní premise 2; i je jakákoli hodnota dané vlastnosti; např. „není-li *vyšoký* člověk o výšce 150 cm, není *vyšoký* ani člověk o výšce 150,01 cm, atd.“)

- paradoxní závěr: x_n není F (kde n je jakákoli hodnota vyšší než a ; např. „člověk o výšce 195 cm není *vyšoký*“)

Problém je zřejmý: obě premisy se zdají pravdivé (někteří lidé nejsou vysocí, některé počty zrnec písku netvoří hromadu, několik vteřin po početí není plod ještě člověkem...; pro jeden milimetr výšky, jedno zrnko, jednu vteřinu navíc se nestane člověk vysokým, ne-hromada

⁶¹ Tedy jazyk exaktní, modelující vágní významy jako abstraktní množinové objekty, jaké odpovídají logickým funkcím. Nechci ovšem tvrdit, že proponenti těchto názorů chápou vztah exaktnosti a vágnosti vždy způsobem, jaký zastávám v předchozí kapitole – zvláště první dva usilují podle mého názoru spíše o *redukcí* vágnosti na exaktnost nežli o její *modelování*.

⁶² Opirám se zde především o monografii Rosanny Keefe (2000), viz také ELL (2006, heslo *Vagueness: Philosophical Aspects* též autorky a heslo *Vagueness*).

hromadou, plod člověkem), z jejich pravdivosti vyplývá pravdivost závěru, ten se ovšem zdá nepravdivý (někteří lidé totiž jsou vysocí, existují hromady písku, týden před porodem nebo po něm je dítě nepochybně člověk...).

Standardním způsobem řešení paradoxu tohoto typu je popření některé z premis nebo závěru.⁶³ V našem případě je popření závěru sémanticky poněkud necitlivé, znamenalo by tvrdit, že neexistují hromady, vysocí lidé apod. (K paradoxnímu úsudku lze navíc rovnocenně dospět opačným směrem – podle toho naopak neexistují ne-hromady, přitom není důvod preferovat jednu z možností.) Z případného popření první premisy plynou problémy zcela totožné. Popřít induktivní premisu se zdá vhodnější – v klasické, dvouhodnotové logice to ovšem znamená tvrdit, že existuje takové i , že x_i není F , a zároveň x_{i+1} je F . Lze přitom volit neomezeně malé jednotky, nutně by tedy existovalo konkrétní zrno činící z ne-hromady hromadu nebo třeba konkrétní mili(mikro-...)metr tělesné výšky dělicí nevysoké od vysokých.⁶⁴ Další možností tedy je využít odlišný logický systém, který umožní popřít druhou premisu intuitivně přijatelnějším způsobem. Způsob zacházení s paradoxem hromady bude důležitou charakteristikou všech hlavních logických přístupů k vágnosti, které níže shrnu.

Druhou potíží logického modelování vágních významů je tzv. **vágnost vyšších řádů**. Pokud mezi dvěma kategoriemi, mezi nimiž není jasná hranice, předpokládáme kategorii třetí pro „nejasné případy“ (např. kategorii „středně velký“ mezi kategoriemi „velký“ a „nevelký“), pak nás vágnost opět „dostihne“ na obou hranicích mezi těmito třemi kategoriemi, a tak rekurzivně dále. Problém se zčásti prolíná s paradoxem hromady: přestože jsme si jisti některými *cups* a některými *non-cups*, není důvod, proč klást mezi různými objekty hranici *cups* a *non-cups* spíše jedním způsobem nežli o trochu jiným, stejně tak není důvod klást ji právě určitým způsobem mezi kategorií jasných *cups* a přechodnou kategorií *cups/non-cups*, podobně pro hranici mezi *cups* a *cups/(cups/non-cups)* atd. Připustíme-li nejasnost hranice mezi dvěma kategoriemi, dojdeme nutně ke kontinuu, na němž nelze diskrétně vymezit kategorii žádnou. Jak bude ukázáno, je to úskalí především těch pojetí, která se pro modelaci vágnosti vzdávají klasické, dvouhodnotové logiky.

R. Keefe (2000) podrobně rozebírá celkem 4 hlavní přístupy, které se snaží pozitivně definovat logiku a sémantiku vágnosti: přístup **epistemický**, **pragmatický**, **vícehodnotový** a

⁶³ Jsou také některé méně standardní, pro své destruktivní systematické důsledky velmi nelákavé – popření smysluplnosti predikátu či zpochybnění pojmu logického vyplývání.

⁶⁴ Příklad s přičítáním vteřin po početi plodu ukazuje, že problém může zcela přesáhnout oblast teoretické sémantiky: není naprosto otázkou sémantickou, zda a jak dlouho po početi je ještě eticky přípustné usmrtit lidský plod. Zákon se v podobných případech drží klasické logiky a popírá druhou premisu argumentu – stanoví jako hraniční některou zcela konkrétní hodnotu i , přičemž v jistém nevelkém rozmezí je taková volba nutně již arbitrární.

supervaluacionistický. Z nich podstatně větší přesvědčivost přikládá druhým dvěma, sama je pak zastánkyní supervaluacionismu.

Epistemické a pragmatické pojetí se shodují na zachování systému klasické logiky, a tedy také na existenci přesné hranice, od níž je množství zrněk *hromadou*, člověk *vyšším* apod. Epistemikové považují vágnost za problém naší neznalosti: pojmy mají přesnou extenzi, my ovšem nevíme jakou. Paradox hromady a vágnost vyššího řádu nejsou zde tedy problémem, ovšem za vysokou cenu – pokud přesnou extenzi znát *můžeme*, nedává epistemický přístup vodítko, jak k ní dospět. Pokud ne, lze namítnout, že by nás místo takto platónsky nepřístupných pojmů měl zajímat spíše rozsah referenčních možností výrazu ve skutečném užívání. Pragmatický přístup chápe vágnost jako věc vztahu uživatele a užívaných „jazyků“. Nejasnou extenzi výrazu převádí na množství přesných pojmů náležejících do mnoha různých „jazyků“, jež spolu v užívání jednotlivého mluvčího soupeří. To je ovšem velká cena za minimální teoretický zisk – jazyk zůstává přesným, místo jednoho se jich ovšem předpokládá mnoho podobných, navíc i tato množina by bezpochyby musela být vágní.⁶⁵

Dalším možným přístupem je nahrazení klasické logiky logickým systémem připouštějícím více pravdivostních hodnot, včetně hodnot pro hraniční případy. Technicky možný je systém s jakýmkoli počtem hodnot, dobře zdůvodnitelné jsou však jen dvě varianty: logika trojhodnotová (pravda, nepravda, nerozhodnutost) nebo fuzzy-logika s nekonečnou škálou pravdivostních hodnot, jakou využívá Lakoff (1972). Paradox hromady řeší první varianta přirozeně (a hrubě) tak, že induktivní premisa pro ni není pravdivá, nýbrž nerozhodnutá. Vágností vyššího řádu ovšem nedokáže čelit o nic lépe než logika dvojhodnotová; nadále se z vícehodnotových logik budu věnovat pouze fuzzy-logice, která se jeví jako důslednější pokus o řešení problémů s vágností spojených.

Paradox hromady se v ní řeší poměrně elegantně, nepravdivost induktivní premisy se při vhodné konstrukci systému dá rozložit do mnoha kroků pravdivých ve velmi vysoké míře, avšak nikoli zcela (a žádný počet zrněk by tedy nebyl přesnou hranicí mezi hromadou a ne-hromadou). Na první pohled se zdá, že tento přístup obtočí i před vágností vyšších řádů. Na kontinuální škále hodnot mezi 0–1 je pro hraniční kategorii jakkoli vysokého řádu předem „místo“. Při bližším pohledu ale vyvstávají obtíže: obě krajní hodnoty 0 a 1 by musely být

---

⁶⁵ Pro nepoměrně důkladnější posouzení obou přístupů, především epistemického, viz Keefe (2000). K mému poněkud karikujícímu zjednodušení nutno dodat, že jejich zastánci rovněž relevantně upozorňují na podstatné slabiny vícehodnotového a supervaluacionistického přístupu. To má svou váhu, neboť jak R. Keefe zdůrazňuje, jde o *reflexive equilibrium*, které má mezi přístupy vybrat ten, který při snesitelné jednoduchosti dokáže zachovat nejvíce intuitivních předpokladů. (O samém výběru a hodnocení důležitosti a skutečné „intuitivnosti“ takových předpokladů ovšem nemusí být shoda.) I kdybychom pak podle ní mezi danými přístupy dokázali určit ten *nejlepší*, ani on nemusí být vzhledem k vágnosti přirozeného jazyka *dobrý*.

pouze krajními body kontinua, nikoli reálnými kategoriemi (*velký, nevelký; cup, non-cup*⁶⁶), neboť nelze stanovit žádnou přesnou hranici mezi takovou krajní kategorií a hraniční kategorií velmi vysokého řádu. Pokud by totiž při klesající výšce byli lidé až např. do 190 cm *tall* s pravdivostní hodnotou 1 a teprve pod hranicí 190 cm začínala hodnota postupně klesat, paradox hromady by se v obměněné podobě vrátil – při kterém mili(mikro-...)metru se výrok „*x je vysoký*“ stane ze *zcela pravdivého* (tj. PH = 1) *ne zcela pravdivým* (tj. PH < 1)? Skutečné kontinuum by tedy např. znamenalo, že nic na světě by nebyla *hromada* s PH 1 nebo že téměř cokoli by mohlo být aspoň v minimální míře *cup*. Má-li výrok $F(x)$ (např. „*Petr je vysoký*“) *přesně* jakoukoli přechodnou pravdivostní hodnotu n (např. 0,74862), pak se nám diskrétní kategorizace, vyhozená dveřmi, vrací oknem, neboť existují právě dvě diskrétní kategorie objektů; totiž ty, pro něž $F(x)$ dává danou konkrétní PH, a ty, pro něž ne.⁶⁷ Na kontinuu je tak seřazeno nekonečné množství přesných, „bodových“ kategorií. Paradox hromady nenastává, protože při jakkoli malé změně vlastnosti se kategorie mění vždy; avšak pokud jsme dříve nedokázali výroku $F(x)$ přiřadit jednu ze dvou přesných PH, nyní mu tím spíše nedokážeme přiřadit jednu z nekonečné řady přesných PH.

Takovou teorii vágnosti nelze zaměňovat za vágnost samu. Je jí exaktně formulována nikoli vágnost, ale přesná stupňovitost, která se vágnosti v některých ohledech podobá. Lze tedy fuzzy-logiku užít k modelování, k aproximaci fenoménů vágnosti? Jednoduchým výrokům bychom mohli přiřadit PH empiricky nebo i intuitivně; fuzzy-logika by pak mohla určovat způsoby jejich skládání a vyvozovat PH výroků složených. To však znamená předpokládat, že způsoby spojování výroků v přirozeném jazyce lze modelovat jako funkce přenášející pravdivostní hodnotu, což R. Keefe odmítá.⁶⁸ Záleží pak na obecnosti tohoto odmítnutí, kterou již autorka blíže neupřesňuje: vymezí-li se specifické podmínky, za nichž způsoby spojování v přirozeném jazyce odpovídají pravdivostním funkcím, může být v témže rozsahu fuzzy-logika využita k aproximaci vágních významů přirozeného jazyka. Bez takto vymezených podmínek se zdá být v daném ohledu bezcenná.

Sama R. Keefe zastává supervaluacionistické pojetí vágnosti. To pracuje s pomocným pojmem *precizifikace* – každá precizifikace vágního pojmu je jeden z mnoha

⁶⁶ Za příklady nevolím pojmy „podezřelý“ z vědecké fixovanosti, nýbrž predikáty či kategorie, jejichž vágnost nedokázali vyvrátit ani kritici Roschové a jejich následovníků.

⁶⁷ Těžko přijatelnou alternativou je připustit nekonečný regres pravdivostních hodnot i v metavýrocích, např. „PH výroku ‘PH výroku $F(x)$ je 0,7’ je 0,3“.

⁶⁸ Argumentuje např. takto: Zastánci *degree theories*, mj. Lakoff (1972), definují konjunkci jako funkci přiřazující pravdivostním hodnotám obou konjunktů hodnotu rovnající se hodnotě méně pravdivého z nich, negaci pak jako funkci přiřazující hodnotě negovaného výroku hodnotu rovnající se doplňku jeho hodnoty do 1. Pokud je PH výroku „*x je vysoký*“ 0,5, PH výroku „*y je vysoký*“ 0,4, pak z dané definice logických spojek plyne, že PH výroku „*y je vysoký a x ne*“ je 0,4. Podle R. Keefe však není vzhledem k předpokládaným hodnotám daných jednoduchých výroků přijatelné, aby byl složený jakkoli pravdivý.

hypotetických způsobů, jak určit jeho hranice přesně. Výrok $F(x)$ je pak pro supervaluacionisty pravdivý tehdy, pokud je pravdivý při kterékoli možné precizifikaci predikátu F ; nepravdivý, pokud není pravdivý při žádné precizifikaci F , v ostatních případech nemá pravdivostní hodnotu (*truth gap*). Supervaluacionismus také nepředpokládá bezvýjimečné modelování spojovacích způsobů přirozeného jazyka jako funkcí přenášejících pravdivostní hodnoty. Je tedy možný např. pravdivý výrok složený ze dvou výroků nerozhodnutých: je-li objekt x modrozelený, je výrok „ x je modrý nebo x je zelený“ pravdivý, třebaže oba atomické výroky postrádají pravdivostní hodnotu (protože jsou pravdivé jen při některých precizifikacích pojmů *modrý*, *zelený*). Podstatné je, že se supervaluacionismus vzdává nároku na exaktnost: vágnost se zde neredukuje na stupňovitost, nýbrž se přiznane přesouvá do metajazyka. Nelze totiž určit přesné rozmezí možných precizifikací vágního pojmu přirozeného jazyka. Oproti fuzzy-logickému přístupu zde sice výrok „ x je vysoký“ nebo „toto je hromada“ může být pravdivý zcela, nikoli jen „z velké části“, s hraničními případy se ovšem navracejí již několikrát zmíněné problémy. Ani supervaluacionistické pojednání paradoxu hromady není příliš přesvědčivé, je zavázáno popírat jeho induktivní premisu takto: existuje konkrétní (byť neznámý) počet zrnek písku i takový, že i splňuje všechny precizifikace pojmu *hromada* a $i-1$ všechny tyto precizifikace nespĺňuje. Existuje tedy přesná hranice, o které jen nevíme; zde se supervaluacionismus navzdory odlišné terminologii blíží epistemickému pojetí vágnosti.

Domnívám se, že v praktickém modelování vágních významů přirozeného jazyka ani tento přístup nemůže příliš pomoci, zvláště pokud by trval na nefunkčním pojetí spojek obecně. Oproti fuzzy-logickému pojetí respektuje neredukovatelný charakter vágnosti, nezaměňuje reálnou vágnost něčím jiným jen proto, že toto jiné (tj. stupňovitost) lze formulovat exaktně. Podobně jako práce prosazující pojem vágnosti v lingvistice má váhu spíše didaktickou než praktickou, oproti přístupům pracujícím s exaktními strukturami (včetně přístupu fuzzy-logického) klade důraz na nepravidelnost zkoumaného světa jevů.⁶⁹ Sám o sobě nemůže být pravděpodobně tento přístup v sémantickém popisu plodný, lze jej chápat především jako korektiv opačné tendence zaměňovat exaktní strukturu, *nástroj* poznávání empirie, za to, *co* je poznáváno.

⁶⁹ V závěrečné podkapitole příznačně nazvané *Questions without answers* (Keefe, 2000, s. 211) autorka uvádí: „If appeal to all admissible specifications does not always settle the truth-value of a sentence, it might be objected, the theory leaves unfinished the central project of giving the truth-conditions of vague language. But, in reply, the supervaluationist can insist that there is no answer to be had beyond that given: that is the best statement of truth-conditions possible, because the nature and depth of vagueness ensure that not all indeterminacy can be removed [...]”

Je zřejmé, že jakákoli *exaktní* reformulace vágního významu je pouze jeho modelem, aproximací. Z reformulace *adekvátní* naopak nelze zcela vyloučit vágní složku – v případě exaktního vyjádření významu např. logickou formulí by touto složkou mělo být implicitní či explicitní upozornění, že jistá část empirických případů nebude příslušnou exaktní strukturou postižena. Může jít také o vágní reformulaci synonymem či kombinací jiných vágních prostředků téhož či jiného jazyka, jak se snaží ukázat Wierzbicka (1987).⁷⁰ V této práci chci ovšem upozornit především na další možnost: určitou exaktní modelací významu s předpokládaným vágním „doplňkem“ do adekvátnosti může být i předložení dat o užívání určitých výrazů, jaká jsou např. výsledkem Labovova experimentu. Tímto doplňkem k exaktním datům je induktivní predikce, že případný jiný vzorek srovnatelných dat bude jevit *značně podobné* rozložení. Tato předpokládaná *vágní* podobnost se relativně zvětšuje s rostoucí reprezentativností vzorku dat, nikdy se však nezmění v jistotu *exaktní* totožnosti. Zřejmou teoretickou výhodou empirického modelování oproti intuitivní reformulaci výrazu jinými výrazy téhož nebo jiného přirozeného jazyka je kontrolovatelnost výzkumu. Exaktní modelování pomocí jazyků logiky pak podle mého soudu není přístupem odlišným od empirického modelování, nýbrž spíše jeho další, sofistikovanější fází (která se musí mimo jiné vyrovnat s obtížemi v této kapitole ukázanými) – pokud je jeho cílem predikovat jevy jazykového chování a nechce-li spoléhat na nekontrolovatelnou intuici, nemůže v nějaké podobě nevyházet z empirie. Tvrdím proto, že empirické modelování je principiálně vhodným způsobem popisu vágních významů přirozeného jazyka, v jehož neprospěch může mluvit pouze značná praktická náročnost získávání relevantních dat i pro jednoduché případy, a to kvůli nutnosti eliminovat množství zkreslujících faktorů. V následující, empirické části práce se na příkladu skalárních modifikátorů v češtině pokusím ukázat jeden způsob, jímž lze získat relevantní empirická data o užívání alespoň některých výrazů, a to způsob podstatně méně náročný, než je elicitace zmíněného Labovova typu.

---

⁷⁰ Otevřenou otázkou však zůstává, jak lze adekvátnost vágní reformulace vágního významu prakticky verifikovat. Podle strukturalisticko-postanalytického pojetí významu jsou sémanticky ekvivalentní v rámci jednoho jazyka ty výrazy, jejichž inferenční role je stejná; mezi dvěma jazyky pak ty, pro něž platí, že výroky, do nichž tyto výrazy vstupují, vyplývají z výroků mezi danými jazyky ekvivalentních a stejně tak ekvivalentní výroky vyplývají z nich. Jak bylo v kapitole 1.3 *Vágnost a význam* řečeno, sémantickou ekvivalenci výrazů nelze posoudit izolovaně, nýbrž – ideálně – jen vzhledem k celé inferenční struktuře jazyka či jazyků.

2. Empirické modelování vágního významu: vágní skalární modifikátory v češtině

2.0 Úvodem k empirické části

V této části práce se pokusím demonstrovat možnost empirického zjišťování toho, jak přesně se v jazyce užívá různých výrazů s vágním významem, tedy empirického ověřování jejich sémantiky, a to na příkladu **vágních skalárních modifikátorů** v současné češtině (tj. výrazů jako *celkem*, *poměrně*, *velmi* aj.). Ukážu, že dnešní stav technického rozvoje umožňuje alespoň v některých případech provádět takový sémantický výzkum i způsobem podstatně jednodušším, než je experiment Labovova typu. Množství dat o reálné komunikaci, které je dnes díky internetu přístupné a prohledavatelné, je i pro češtinu tak obrovské, že umožňuje určitým způsobem obejít pro sémantiku nepříjemný fakt, že v pouhém záznamu písemné komunikace principiálně chybí konkrétní informace o referentech užitých výrazů – o extralingvistických objektech. Díky tomu se lze obejít bez složitého inscenování labovovské experimentální situace, jejímž účelem v podstatě je vynutit v co největší míře na subjektech referenční užívání výrazů zkoumaného typu o kontrolovaných objektech (*cup*, *bowl* apod. o konkrétním objektu, jehož parametry jsou experimentátorovi známy), a to aniž by podmínky experimentu ovlivňovaly, kterého konkrétního výrazu daného typu subjekt užije. Účelem výzkumu prezentovaného v této části práce je formulovat empiricky podložené závěry o sémantických vztazích mezi jednotlivými vágními skalárními modifikátory v češtině.

Vágní skalární modifikátory, tj. synsémantické vágní výrazy, byly vybrány s očekáváním, že závěry vyvozené ze vzorku jejich užití bude možno věrohodně zobecnit. To je dáno předpokládanou nezávislostí jejich významu na modifikovaném autosémantiku a kontextu, v němž jsou užitý. Např. vágní extenze autosémantika *vyšoký* se zásadně různí podle kontextu, v němž je užíváno (predikát *vyšoký* vybírá např. z množiny *podpatky* vágní podmnožinu, přičemž výška prvků této podmnožiny se zcela liší od výšky prvků podmnožiny, kterou vybírá též predikát z množiny *skříně*), v týchž kontextech se různí i extenze autosémantika *nížký*, odlišná od příslušné extenze adjektiva *vyšoký*. Oproti tomu funkcí skalárních modifikátorů je modifikovat extenzi jmenné či slovesné fráze, což se podle předpokladu děje vždy stejným způsobem. Po modifikaci může být výsledná extenze sice různá, protože se různily extenze výchozí (*velmi vyšoké podpatky* jsou nižší než *velmi vyšoké skříně*, opět rozdílnou množinu objektů tvoří *velmi nízké podpatky/skříně*), vztah výchozí a výsledné extenze je však nezávisle na kontextu a modifikovaném autosémantiku též či velmi

podobný (modifikátor *velmi* vybírá podmnožinu týmž způsobem z množiny *vysokých podpatků/skříní* i *nízkých podpatků/skříní*). Stejně neměnný je pak nutně i vztah výsledných extenzí vybíraných různými skalárními modifikátory vzhledem k extenzi výchozí (např. množina *velmi nízkých podpatků* se má podle určitého kritéria – jež bude později osvětleno – k množině *docela nízkých podpatků* stejně jako množina *velmi vysokých podpatků* k množině *docela vysokých podpatků* a množina *velmi nízkých skříní* k množině *docela nízkých skříní*; přitom se např. některé prvky oboru *vysokých podpatků* mohou objevit v podmnožině jak *velmi vysokých podpatků*, tak *docela vysokých podpatků*). Tento předpoklad sémantické nezávislosti skalárních modifikátorů bude dále posouzen v rámci interpretace výsledků empirického výzkumu.

2.1 Vágní skalární modifikátory a potřeba empirického modelování jejich sémantiky

Než přistoupím k prezentaci provedeného empirického výzkumu, ukážu v této kapitole, jaké jsou principiální nedostatky sémantického popisu vágních skalárních modifikátorů, který není založen empiricky.⁷¹ Tomuto a některým dalším typům výrazů se v nedávné době důkladně věnoval Vojtěch Veselý ve studii *Lexikální sémantika neurčitých kvantifikátorů v současné češtině*.⁷² Jeho přístup je skvělým příkladem přístupu pracujícího s formálními, exaktními strukturami – s použitím binárních sémantických modelů Veselý předkládá jednoduchý, explicitní pohled na systém podobných výrazů, který podněcuje k dalšímu rozvíjení, jakož i ke kritice z hlediska empirické adekvátnosti. Krátce nejdříve shrnu jeho obecný pohled na daný sémantický systém a vysvětlím, v čem tento systém pojímám jinak. Tím se také objasní, proč pro příslušné výrazy nepřejímám Veselého označení *kvantifikátor* a označuji je za *skalární modifikátory*. Poté ukážu, že Veselým zvolené formální prostředky jej nutí některé sémanticky rozdílné výrazy pouze zahrnout do společné, formálně vyjádřené kategorie a nedávají možnost tento významový rozdíl zachytit přesněji nežli vágním introspektivním konstatováním. Následně prezentovaný výzkum prokáže užitečnost

⁷¹ Termínu *empirický* v celé práci užívám v jeho středně širokém vymezení. Označuji jím ty způsoby sémantického výzkumu, které pracují se získanými *daty* o užívání jazyka – o užívání pozorovaném, ale i o užívání elicítovaném. Může jít o data široce vzato korpusová, jakých využívám v empirické části práce já (korpus coby jakýkoli vzorek reálného, nikoli lingvisty ovlivněného či vynuceného jazykového užívání), data experimentální či získaná z metajazykového dotazování. (Srov. ELL, 2006, heslo *Data and Evidence*.) Empirické metody zde stavím – aniž bych ignoroval rozdílný charakter jimi přinášené evidence – do opozice k metodě introspektivní. (Nejširší pojem empirického jakožto zkušenostního oproti apriornímu by přitom zahrnul i introspekci.)

⁷² Veselý (2009).

empirického modelování vágních významů právě tím, že v jedné takové kategorii vágních skalárních modifikátorů empiricky vykáže některé existující sémantické vztahy.

V. Veselý zakládá své pojetí sémantiky výrazů *mnoho, hodně, dost, příliš, velmi, málo, několik, sotva, přinejmenším, skoro, téměř* apod. na pojmu **kvantifikace**, který vymezuje širě, než je obvyklé. Většina zahraniční i české literatury chápe kvantifikaci pouze udávání množství objektů či nečleněné substance, o nichž se vypovídá, a to množství absolutního, nebo relativního (tj. podílu z celku). S upozorněním na odlišnost svého pojetí Veselý zahrnuje do pojmu kvantifikace každé udávání kvanta, pod něž řadí nejen kvantum „mnohostní“ (*hodně lidí*) a „rozsahové“ (*hodně vody*), ale také intenzitní (*hodně mrzlo*) – nekvantifikují se tedy jen substance, ale také statické či dynamické příznaky. **Neurčitá** kvantifikace je pak definována jako „takové určení kvanta, které není přesné, tj. vyjádřené počtem nebo přesnou mírou“⁷³.

Veselého rozšíření pojmu kvantifikace o udávání intenzity příznaku nepovažují za vhodné, a to nejen proto, že je matoucí vzhledem ke standardnímu užívání termínu *quantifier* v zahraniční literatuře. Důvodem pro autorovo zahrnutí *intenzity* pod *kvantum* či *kvantitu* je totiž zřejmě pouze to, že mnohé z pojednávaných výrazů mohou udávat jak počet či rozsah, tak intenzitu. („Přišlo *skoro* 20 lidí.“ „Je tam *skoro* litr vody.“ „Je *skoro* vařící.“ – „Přišlo *dost* lidí.“ „Voda je *dost* horká.“) Z toho ovšem vůbec neplyne nutnost abstrahovat „široce chápanou kvantitu“, která by zahrnovala právě a jen množství, rozsah a intenzitu, a její pomocí definovat pojem *kvantifikátor*. V takovém případě by totiž některé případy užití bylo nutno vykládat velmi neobratně, např. tak, že „kvantifikátor“ *velmi* ve frázi *velmi malý chlapec* vágně udává *intenzitu* příznaku *malý* jako velkou (a jde tedy o *intenzivně malého chlapce*). Ještě více pak volá po odlišném pojetí skutečnost, že takto chápaný pojem kvantifikace by vůbec nemohl zahrnout případy jako „Tvrdit něco takového je *skoro* šíření poplašné zprávy“ nebo „Za pět let bude *přinejmenším* nadporučíkem“, kde evidentně nejde o množství, rozsah ani intenzitu, a příslušné výrazy se přesto zdají být užity s týmž významem jako v případech *skoro 20* či *přinejmenším 20*.⁷⁴ Pro vymezení funkce podobných výrazů je třeba se ptát, v čem se všechny zmíněné příklady shodují.

Domnívám se, že nadřazeným pojmem spojujícím mnohostní kvantifikaci, vyjadřování intenzity i další, odlišná užití je **skalárnost**. *Skalárnimi modifikátory* nazývám výrazy, které omezují extenzi výsledné fráze na určité přesné či vágní rozmezí z orientované

⁷³ Veselý (2009, s. 177).

⁷⁴ Veselý (2009, s. 187n.) se několika takovými užitími zabývá při pojednávání o modifikátoru *přinejmenším*, i ta se však dosti násilně snaží vyložit ze svého pojetí kvantifikace. Např. u dokladu „Mohl obvinít i rodiče dozorčího, *přinejmenším* z mizerné výchovy“ je podle něj kontextem implikován příznak „závažnost prohtěsku“ a u tohoto příznaku pak modifikátorem udávána *míra* či *intenzita*.

škály možností tematizované modifikovanou frází. Skalární modifikátory tedy samy škálu nespécifikují, jsou **synsémantické**, mohou vybírat rozmezí z různých škál, na rozdíl od skalárních výrazů **autosémantických**, specifikujících škálu, na níž operují.⁷⁵ Některé z dosud zmíněných skalárních výrazů (*mnoho, několik*) jsou pouze autosémantické – specifikují orientovanou škálu, z níž se vybírá, jako škálu množství.⁷⁶ Výrazy *hodně, dost, málo* (popř. i *příliš*) mají funkci autosémantickou, v níž specifikují škálu jako škálu množství (*hodně lidí, dost peněz, příliš soucitu*), i synsémantickou, v níž vybírají vágní rozmezí z různých škál. Výrazy *velmi, sotva, přinejmenším, skoro, téměř* škálu nespécifikují, mohou operovat na škále množství, intenzity i na jiných z kontextu zřejmých škálách.

S následující sérií příkladů by mělo Veselého pojetí kvantifikátorů rostoucí potíže, zatímco skalární výklad obsáhne všechny stejně snadno: „Přišlo *skoro* dvě stě lidí.“ „Hospoda byla *skoro* prázdná.“ „Už je *skoro* generálem.“ V prvním případě modifikátor *skoro* vybírá vágní interval z uspořádané škály možností *jeden člověk, dva lidé... 199 lidí, 200 lidí, 201 lidí...* atd. Vybírá z ní úsek zprava omezený možností *199 lidí*, zleva ohraničený neostře, jeho význam je tedy (polo)vágní – pro některé hodnoty (např. *182 lidí*) není pravdivostní hodnota výpovědi jasná. V druhém případě se vybírá ze škály možných stavů hospody uspořádaných od plnosti po prázdnotu vágní podmnožina stavů blízkých druhému pólu, ne však s ním identických. Třetí případ je hypoteticky možný právě proto, že existuje povědomí o škále vojenských hodností, na níž modifikátor *skoro* vybírá vágní interval stupňů „zdola blízkých“ stupni *generál*. (V žádném případě zde přitom nejde o udávání množství či intenzity.) Podobně přijatelný je hypotetický příklad „Už jsem o něm dlouho neslyšel, ale dnes by mohl být *zhruba (přibližně, asi tak...)* plukovníkem“ – zde se ze škály vybírá symetricky vágní interval stupňů okolo stupně *plukovník* včetně. Podstatné je, že není nutné, aby šlo o škálu založenou na měřitelných jednotkách a dlouhodobě zakotvenou v povědomí mluvčích, jako je např. škála množství či intenzity. Jakmile je v komunikačním povědomí dána jakákoli škála (byť i zcela arbitrárně stanovená), vzápětí lze na této škále operovat takovými skalárními modifikátory, které se spojují s výrazy udávajícími přesné hodnoty na ní: pokud se děti ve třídě podle výkonu v jisté činnosti rozdělí do kategorií *šnečci, medvídci, veverka* a *zajičci*, získává ihned smysl tvrzení „Náš Pepíček je *sotva* medvídek, ale váš Honzíček je určitě *minimálně* *veverka*“, které by přitom smysl nemělo, kdyby byly stejné kategorie utvořeny

⁷⁵ Toto dělení na autosémantika a synsémantika považuji za přesvědčivější než dělení V. Veselého, který označuje za synsémantika pouze výrazy udávající neurčité kvantum prostřednictvím spojení s přesně udanou hodnotou (např. *skoro, sotva, přinejmenším*) a výrazy typu *velmi, příliš* řadí mezi autosémantika.

⁷⁶ V archaickém užití typu „Maminka *mnoho* plakala“ jde však o modifikátor synsémantický. Běžné užití výrazu *mnoho* připouští i škálu množství nečleněné substance (*mnoho vody*) či relativního množství – podílu („*Mnoho* učitelů se domnívá, že...“); *několik* připouští pouze škálu počtu.

např. podle abecedního pořadí či barvy vlasů a netvořily škálu jednoznačně seřazených stupňů. Skalární, „formální“ pojetí daného jazykového subsystému se zdá být přiměřenější než Veselého pojetí „obsahové“, které se snaží vymezit funkci výrazů výčtem možných „náplní“ jednotlivých škál (různé druhy kvantity), aniž si všímá jednotlicího formálního principu – skalárnosti.

Je dále třeba upozornit, že Veselého výměr *neurčitosti* je širší než vymezení *vágnosti*, s jakým se zachází v přítomné práci (viz *kap. 1.0*). Některé ze zmíněných prostředků působí, že výsledná extenze není vágní, nýbrž přesně vymezená, byť široká – jde tedy o neurčitost ve smyslu možné informační *podspecifikovanosti*, nikoli vágnost. Tak fungují výrazy *příliš*, *dost*,⁷⁷ *přinejmenším*. Analýzu prvních dvou výrazů, kterou ve svém pojetí podává Veselý, považuji za zcela adekvátní (a lze ji snadno transponovat do navrženého skalárního přístupu): „kvantum je hodnoceno jako stejné nebo větší, než je kvantum potřebné k uskutečnění určitého děje“⁷⁸ (pro *dost*), „udávané kvantum je větší než největší takové kvantum, které ještě umožňuje uskutečnění děje“⁷⁹ (pro *příliš*). Plyne z ní – Veselý tento podstatný rozdíl výslovně nezaznamenává – že zde jde oproti výrazům jako *velmi*, *hodně*, *skoro*, *nepříliš* o prostředky nevágní: pravdivostní hodnotu výpovědi „Je *příliš* malý / je *dost* vysoký, aby tam dosáhl“ lze v každé možné situaci jednoznačně určit. Výsledná fráze říká, že jeden bod na orientované škále možností lidské výšky odděluje interval výšek k danému účelu nedostatečných od intervalu výšek dostatečných; výška se pak udává jedním z těchto přesných intervalů možností, tedy nevágně, i když neurčitě ve smyslu nedostatečné informační hodnoty takového výroku, jde-li např. o odpověď na otázku „Kolik měří?“. Výraz *přinejmenším* (a podobné: *alespoň*, *minimálně*, *maximálně*, *nanejvýš*...) je podle mého soudu zástupcem **modálních skalárních modifikátorů** – je nevágní, vyjadřuje však epistemickou či jinou modalitu.⁸⁰ „Přinejmenším *i*“ znamená „pokud neplatí žádná možnost $i + x$ z dané škály, je *jisté*, že platí možnost *i*; je *možné* a *nikoli jisté*, že platí některá možnost $i + x$ “. Výrok „Bylo tam *přinejmenším* 20 lidí“ je nepravdivý, pokud jich bylo 19; je pravdivý, pokud jich bylo 20 či 21 a mluvčí připouští obě tyto možnosti; je však *nepravdivý*, pokud jich bylo 20 či 21 a mluvčí přesný počet zná – pak totiž buď není možné, nebo naopak je *jisté*, že jich bylo 21.

⁷⁷ Pouze v užití typu „Je *dost* vysoký, aby tam dosáhl.“ O vágní skalární modifikaci naproti tomu jde v prosté charakteristice typu „Dneska je *dost* teplo“, jež Veselý správně odlišuje od typu prvního.

⁷⁸ Veselý (2009, s. 182).

⁷⁹ Veselý (2009, s. 183).

⁸⁰ Tzv. superlativní modifikátory v angličtině (*at least*) tímto způsobem pojednávají Geurts – Nouwen (2007).

Po předchozím nastínění kritérií, jež oproti V. Veselému chápu jako klíčová pro celkové zachycení daného systému⁸¹, se nyní zaměřím na subsystém, jehož pojednání je slabinou Veselého práce – subsystém těch vágních skalárních modifikátorů, které se nespojují s výrazy přesně udávajícími možnost ze škály tak, jak to činí modifikátory *skoro, téměř, sotva, přes, přibližně, zhruba* apod., nýbrž s výrazy vágně udávajícími úsek škály, a to úsek „přiléhající“ k jednomu jejimu **pólu** (tj. např. s adjektivy *vyšoký, malý*, adverbium *nápadně*, predikativem *teplo*, slovesem *sněžít*⁸²). Veselý z tohoto subsystému pojednává či alespoň zmiňuje modifikátory *hodně, velmi, dost, málo, ne- příliš*; dále sem náleží jim nezminěné modifikátory *velice, docela, celkem, vcelku, dosti, ne- moc, nepřítis, poměrně, nemálo, nesmírně, poněkud, moc* apod.⁸³ Běžné užívání těchto výrazů jakožto vágních skalárních modifikátorů může být ilustrováno následujícími příklady z korpusu SYN2005:

- „Je to zkrátka *hodně* tvrdý život.“
- „Několik z nich vypadalo *velmi* nemocně.“
- „Připadalo mi to jako *dost* křehká základna pro vybudování kariéry.“
- „Příběh Laforguova života je krátký a *málo* radostný.“
- „Věděl jsem, že *neumí* myslet *příliš* rychle.“
- „Celá ta událost Shostera *velice* poznamenala.“
- „Připadá mi *docela* legrační, že navštěvujeme stejné obchody.“
- „Celé hory lze *celkem* bez problémů přejít od západu k východu za několik dní.“
- „Ale tento *vcelku* nevinný projev mužské solidarity vychovávající matku popudil.“
- „To je podle mého názoru *dost* rozumný přístup.“

⁸¹ Nechei zde příliš otírat složitou otázku po příslušnosti výrazů tohoto typu k příslovím, či částicím. Sémanticky tvoří skalární sysémantika poměrně kompaktní kategorii lišící se některými rysy od přísloví. Jsou částečně desémantizovaná, což se zřejmě promítá do jejich syntaktických vlastností – spíše výjimečně vstupují do rematické pozice či pod negaci. Neshodující se názory mluvnických příruček a slovníků na jejich slovněduhovou platnost shrnuje Vondráček (1999); formuluje také rozlišovací kritérium, že částicové výrazy vyjadřují nikoli měrovou okolnost, za níž platí příznak substance či příznak příznaku, nýbrž postoj mluvčího k míře příznaku. To je podle mého soudu distinkce iluzorní, neboť *každé* vyjádření míry příznaku je subjektivním hodnocením mluvčího. Nezdá se smysluplné hodnotit příklad „Děšť byl *velmi* silný“ jako užití příslověčné, zatímco příklad „To je *velmi* rozkošné dítě“ jako užití částicové, jak činí Vondráček.

⁸² Výroky typu „Venku teď *velmi/hodně* sněží“ jsou zcela přijatelné – funkci daných skalárních modifikátorů v nich tak lze chápat jako vybírání vágního intervalu ze škály stavů sefazených od nesněžení po maximální možné sněžení.

⁸³ *Dost, moc* pouze ve významu prosté charakteristiky („Venku je dnes *dost* teplo“), nikoli dostatečnosti či příližnosti na to, aby mohl nastat nějaký děj či stav. – *Hodně, dost, málo, ne- příliš, dosti, ne- moc, nepřítis, nemálo, moc* pouze v sysémantické funkci, nikoli ve funkci skalárních výrazů specifikujících škálu jakožto škálu množství. – Příklady jako „*nebyla moc* hezká“, „*nezdála se příliš* nadšená“ chápu raději jako užití analytických vágních modifikátorů *ne- moc, ne- příliš*, ne jako negace pozitivních výroků. Skalární modifikace ve výroku „*zdála se příliš* nadšená“ není vágní, a tudíž prostou negaci, tj. převrácením pravdivostních podmínek, nelze dospět k modifikaci vágní. – Členy sémanticky kompaktní kategorie vágních skalárních modifikátorů se zčásti liší syntaktickými vlastnostmi. Např. výrazy *celkem, docela, poměrně* se za vhodných sémantických podmínek pojí i se substantivy „Je to *celkem* borec“, „Mám *docela* hlad“, „Měli *poměrně* úspěch“; v týchž kontextech se zato nemohou objevit výrazy *velmi, nesmírně*, i když je sémanticky zcela přijatelné zahrnovat do příslušných škál (úspěchu, hladu...) i vyšší stupně.

- „Pro zásah kulkou to *není moc* důstojné místo.“
- „Je prázdná a *nepříliš* půvabně pláně savany se rozprostírají na obě strany.“
- „Současný stav jim *poměrně* vyhovoval.“
- „Absence jakékoli její reakce mě nicméně *nemálo* znervózňovala.“
- „Je to zkrátka starší jarmark s dlouhou tradicí, je *nesmírně* velký a vyhlášený.“
- „Dortík chutnal *dost* uměle, a víno bylo *poněkud* teplé, ale přesto měly dojem, že je to božská hostina.“
- „To byla *moc* hezká holka, které se žádná jiná na škole nevyrovnala.“

Význam jím pojednávaných pěti kvantifikátorů (při referování o autorově pojetí zachovávám jeho terminologický úzus) Veselý chápe jednotně. Modeluje jej binární sémantickou strukturou, strukturou dvou základních sémů, „kvantitativního“ a „měrového“. „Kvantitativní sém“ chápe jako prázdné významové pole, jež je podle kontextu zaplňováno tzv. *bázovým kvantem* – hodnotou, která se v dané komunikační situaci *pocití* jako obvyklá, **standardní hodnota**. Např. věty „V Praze bylo včera *velmi* horko“ a „V Káhiře bylo včera *velmi* horko“ tematizují dva různé kontexty s různým *bázovým, standardním kvantem* – to je dáno tím, jak velké horko *obvykle* bývá v danou roční dobu na daném místě. „Směrový sém“ každého kvantifikátoru pak hodnotí tzv. *udávané kvantum* jako větší, nebo naopak menší než kvantum *bázové*. „Neurčitý kvantifikátor“ tedy neudává kvantum přesnou hodnotou, nýbrž **intervalem potenciálních hodnot**. Ve větách o Praze a Káhiře kvantifikátor *velmi* udává skutečnou teplotu neurčitě, jako některou z intervalu hodnot, které jsou vyšší než hodnota kvanta *standardního* pro danou situaci. Kvantifikátory *velmi, hodně, dost* vybírají interval *potenciálních hodnot* větších než *bázové kvantum*, u kvantifikátorů *ne- příliš a málo* je *směrový sém* opačný, vybírá se interval hodnot nižších než *bázové kvantum*.

To, co bylo zatím řečeno, by bylo možno exaktně formalizovat, ovšem pouze za předpokladu, že vybíraný interval hodnot obsahuje buď *všechny* hodnoty větší než *bázové kvantum*, nebo *všechny* hodnoty menší, a to se neděje. Veselý správně připouští, že kvantifikátory „často implikují také informaci, jak velký je rozdíl mezi kvantem *bázovým* a kvantem *udávaným*“.⁸⁴ Konkrétněji uvádí, že pro kvantifikátor *dost* je rozdíl mezi oběma kvanty ve srovnání s kvantifikátorem *hodně* hodnocen jako menší („*dost* tiché místo“ × „*hodně* tiché místo“);⁸⁵ že pro kvantifikátor *málo* bude oproti *ne- příliš* „zřejmě většina mluvčích *pocitovat*“ rozdíl mezi *udávaným kvantem* a *kvantem bázovým* jako větší („byla *málo* hezká“ × „*nebyla příliš* hezká“).⁸⁶ Kvantifikátorem tedy není *udáván interval všech* hodnot větších, či menších než *bázové kvantum*, ale pouze některý *vágní úsek* takového

⁸⁴ Veselý (2009, s. 178).

⁸⁵ Veselý (2009, s. 181).

⁸⁶ Veselý (2009, s. 187).

intervalu. Veselý výslovně nezmiňuje rozdíl mezi vágními a nevágními neurčitými kvantifikátory, ale problému si je zřejmě vědom: u analýzy některých kvantifikátorů uvádí názorné grafy, bez výjimky jde ovšem o nevágní neurčité kvantifikátory, pro něž lze udávaný interval potenciálních hodnot vymezit a v grafu označit přesně (např. v případě „je *dost* vysoký, aby tam dosáhl“ tento interval zahrnuje hodnotu hraniční a *všechny* hodnoty vyšší). Pro jednotlivé vágní kvantifikátory pak Veselý nemá z principu jinou možnost než *introspektivně* a *vágně* (tj. mimo hranice svého formalismu) charakterizovat rozdíl bázového a udávaného kvanta jako velký, malý apod., popř. větší či menší než u jiného vágního kvantifikátoru.

Už jím pojednávaná pětice kvantifikátorů přináší potíže, máme-li např. introspektivně stanovit, v jakém vztahu jsou rozdíly bázového a udávaného kvanta vyjadřované kvantifikátory *hodně* a *velmi*, či posoudit, zda je skutečně rozdíl menší pro *dost* než pro *hodně* a pro *velmi* a v opačném směru větší pro *málo* než pro *ne- příliš*, jak Veselý uvádí. Začneme-li pak uvažovat o množství dalších, autorem neuváděných vágních skalárních modifikátorů, jasně se ukáže, že jeho přístup je pro postižení detailních sémantických rozdílů mezi prostředky daného subsystému velmi nedostatečný. Bez empirických dat o užívání těchto výrazů jen stěží dokážeme posoudit sémantickou rozdílnost (popř. formulovat věrohodný závěr o sémantické shodnosti) výrazů *docela*, *celkem*, *vcelku* a *poměrně*; *velmi*, *nesmírně*, *hodně* a *moc*; *ne- moc*, *ne- příliš* a *málo* atd.

Empirický výzkum, jehož metodiku a výsledky prezentuji v následujících kapitolách této práce, se zaměřil právě na užívání nejběžnějších výrazů z tohoto subsystému vágních skalárních modifikátorů a přinesl oproti neempirickému přístupu V. Veselého některé nové detailní informace o jejich vzájemných sémantických vztazích.

Vedle své empiričnosti se bude následující pojednávání sémantiky vágních skalárních modifikátorů poněkud lišit od pojetí V. Veselého také v chápání škály, na níž výrazy operují. Např. modifikátor *velmi* ve frázi *velmi malá návštěvnost* v mém pojetí nevybírá interval hodnot *intenzity* příznaku *větších*, než je standardní *intenzita* tohoto příznaku (k takové analýze by bylo nuceno Veselého obsahové pojetí), nýbrž vágně vybírá interval stupňů škály, který se do nějaké míry blíží tomu pólu, k němuž přiléhá úsek škály udávaný modifikovaným skalárním autosémantikem (v tomto případě *malá*). Zatímco Veselý předpokládá 2 nezávislé a rovnocenné škály *intenzity* příznaků *malý* a *velký*, podle našeho návrhu vybírá skalární

modifikátor *velmi* na jediné škále stavů (např. od nulové po maximální návštěvnost) interval stavů blížících se jednomu, nebo druhému pólu.⁸⁷

2.2 Metodické možnosti empirického zkoumání vágního významu

Jak jsem již zmínil, k metodám, jimiž je v principu možno získat reprezentativní data o užívání výrazů s vágním významem, bezpochyby patří lingvistický **experiment labovovského typu** – elicitace referenčního (popř. predikativního) užívání výrazů s vágním významem o objektech kontrolovaných experimentátorem. Takový výzkum musí splňovat několik podmínek. Aby bylo možno s přijatelnou jistotou usoudit, že jeho výsledky vypovídají o užívání výrazů v reálné komunikaci, a nikoli pouze v daném jedinečném experimentu, je nutno inscenovat situace, v nichž je pravděpodobné užívání daného *typu* výrazů, a současně užívání žádného z konkrétních výrazů podmínkami experimentu neupřednostnit. Výsledky Labovova experimentu popsáno v kap. 1.1 by totiž byly hrubě znehodnoceny, pokud by třeba experimentátor při vysvětlování úkolu subjektům poznamenal, že k daným objektům lze referovat například výrazy *cup* či *bowl*, a to zvláště pokud by zároveň nezaznamenaly ostatní možné výrazy. Pro naše účely bychom mohli navrhnout experiment kupříkladu následujícím způsobem: Respondenti by měli za úkol nepřítomné osobě fyzicky popsat kontrolovaný objekt – osobu, aniž by zadání zmiňovalo, že jediným bodem, na něž se experiment zaměřuje, je popis tělesné výšky objektu.⁸⁸ Některé získané popisy by bezpochyby údaj o výšce neobsahovaly, jiné by obsahovaly údaj typu „asi 180 cm“, další by popisovaly výšku pouze různými autosémantikami („je velký“, „je drobná“); všechny tyto údaje by byly vzhledem k účelu experimentu bezcenné a zaznamenávány by byly pouze výskyty, v nichž je výška udána vágním skalárním modifikátorem ve spojení s týměž autosémantikem – např. „je *celkem* vysoký“, „*není moc* vysoký“, „je *hodně* vysoký“. Bylo by třeba získat alespoň desítky takových žádoucích dokladů pro nejméně několik kontrolovaných objektů o různé výšce. Z empirického údaje, že např. objekt o výšce A byl *w*-krát popsán jako „*celkem*

⁸⁷ V případě škál, kde jsou jednotlivé stupně charakterizovány hodnotami v určitých fixních jednotkách, může tak výraz *velmi* udávat interval hodnot jak *větších*, tak *menších* než hodnota v daném kontextu standardní – závisí to na tom, jaké skalární autosémantikum je jím modifikováno. Naše pojetí mj. umožní později podat vysvětlení, proč se např. modifikátor *nepříteliš* mnohem častěji spojuje s autosémantikem *velký* nežli *malý*. Pouze při našem pojetí dané škály lze totiž vůbec ukázat nerovnocennost jejich pólů těmto výrazům odpovídajících – k jednomu z pólů totiž přiléhají stavy charakterizovatelné nižší hodnotou udanou ve fixních jednotkách (zatímco Veselý by v *obou* případech *velmi velká* i *velmi malá* musel mluvit o udávání *vyšších* hodnot intenzity příznaku).

⁸⁸ V následující kapitole bude vysvětleno, proč je jako kontext, v němž se zkoumá užívání skalárních modifikátorů, vhodná právě lidská tělesná výška. Důvodem není pouze snaha reagovat na Lakoffovo suggestivní, avšak neempirické pojednávání sémantiky *hedges* užitých v témže kontextu (viz kap. 1.1 a Graf. 1).

vysoký“, x -krát jako „*hodně* vysoký“ a objekt o výšce B byl týmiž výrazy popsán y -krát a z -krát, by již bylo lze s jistou opatrností činit závěry o sémantickém vztahu obou skalárních modifikátorů.

Má-li experimentální situace co nejvíce simulovat reálné komunikační užívání, je dále nepřipustné získávat příliš mnoho údajů od jednoho respondenta – opakované údaje téhož typu by mohly vzbudit nežádoucí respondentovu „lingvistickou“ pozornost a zkrleslit spontánní vyjadřování ohledem na konzistenci či „vhodnost“ vyjadřování.

Nepřipouštíme-li zvyšování „efektivit“ získávání dat či „výtežnosti“ respondentů tím, že bychom respondenty příliš silně ovlivňovali směrem k užívání právě těch výrazů, které sémanticky zkoumáme, je zřejmé, že experiment navrženého typu by si pro získání reprezentativních dat i k pouhým několika lexikálním položkám vyžádal rozsah, jaký v současnosti není v našich možnostech. Je tedy třeba hledat jiné metody empirického zkoumání.

Jako další možnost se nabízí rezignovat na pozorování reálného referenčního užívání výrazů a volit metodu **metajazykového dotazování**. V dotazníku bychom mohli klást přímé otázky typu „nazval/a byste člověka vysokého 175 cm *docela vysokým?*“ či „označuje podle vás výraz *dost vysoký člověk* větší osobu než výraz *hodně vysoký člověk?*“. Takové tázání by nicméně znamenalo pouze přenést úkol detailního introspektivního posuzování sémantiky výrazu, k němuž se lingvista necítí povolán, na větší množství nelingvistů. Ti by byli jednotlivě opět vystaveni problémům sémantiky vágních výrazů, např. paradoxu hromady a vágnosti vyšších řádů (zvlášť pokud bychom připustili diferencovanější škálu odpovědi místo možností *ano/ne*). Bylo by jistě snadnější než u prve navrženého experimentu získat takto množství empirických dat, šlo by však o data zcela jiného druhu – nevypovídala by o užívání výrazů samém, nýbrž o tom, jak mluvčí toto užívání reflektují. Vzhledem k našemu pojetí významu (viz *kap. 1.3*) není tedy tato metoda příliš žádoucí.

Nabízí se konečně otázka – není možno vytěžit potřebná data ze zásadní novinky poslední doby, z rozsáhlých jazykových korpusů, a odstranit tak nezbytnost náročnějších experimentů, vůči nimž v době Labovova výzkumu zřejmě neexistovala rovnocenná alternativa? Zde je však zásadní obtíž – pro zkoumání extenze, tj. referenčních možností užívaného výrazu je nezbytné mít informace o **extralingvistických objektech**, k nimž výraz v jednotlivých užitích referuje. Pouhý výrazový záznam jazykové komunikace však referenty jednotlivých výrazů nezpřístupňuje. Naproti tomu právě díky kontrolovatelnosti referentů může experiment labovovského typu, jakkoli náročné je jeho provedení, poskytnout údaje o extenzi jednotlivých výrazů.

Přesto existuje způsob, jímž tuto nevhodnost pouhé zaznamenané výrazové stránky komunikace pro zjišťování výrazové extenze lze obejít. Lze totiž očekávat, že v nesmírném množství jazykového materiálu, jaké je dnes dostupné a relativně efektivně prohledatelné díky internetu a internetovým vyhledávačům, se sporadicky objeví taková užití výrazů s vágním významem, jejichž referent je současně v dostupném kontextu popsán jinými výrazy přesněji. V případě vágních skalárních modifikátorů může jít např. o doklady typu „Dnes je tam *docela teplo*, 24 stupňů“ či „Měřím 186 cm. – Tak to jsi *dost vysoký*, já mám jen 174 cm.“ Takové užití sice nepropůjčuje referent – extralingvistický objekt k fyzickému ohledání, sděluje ovšem právě tu jeho charakteristiku, jejíž korelaci s užíváním jednotlivých výrazů bychom při experimentu s kontrolovaným referentem zjišťovali. Provedený výzkum ukazuje, že i pro češtinu je možno tímto způsobem získat takové množství jazykových dokladů, které postačuje k věrohodnému formulování netriviálních závěrů o sémantickém vztahu některých vágních skalárních modifikátorů. Při předběžném ohledávání možností této metody bylo zjištěno, že práci s internetovým materiálem, která má oproti korpusovému výzkumu některé dále vysvětlené nevýhody, se není možno vyhnout. Důvod je prostý: nejen největší současný korpus češtiny, sedmisetmilionový SYN2009PUB, ale ani nejrozsáhlejší světový, mannheimský soubor korpusů, umožňující v současnosti prohledávat asi 3,6 miliardy německých slovních tvarů,⁸⁹ neobsahuje ani zdaleka dostatečné množství dokladů potřebného typu. Je nutno přistoupit k prohledávání internetu, který jednak zpřístupňuje ještě nepoměrně více jazykového materiálu, jednak oproti nejrozsáhlejším korpusům, složeným především z psaného jazyka publicistiky, obsahuje značný podíl komunikace prostředělovací, dialogické (diskuse, fóra apod.), v níž se žádoucí doklady objevují nejhojněji.

2.3 Postup výzkumu

Úkolem provedeného výzkumu bylo empiricky vykázat sémantické vztahy mezi vybranými výrazy z českého subsystému vágních skalárních modifikátorů pojednaného v kap. 2.1. Tato synsémantika nemohou referovat sama o sobě, modifikují extenzi (referenční možnosti) fráze, s níž se spojují. Bylo proto nejprve nutno určit, pro jaký autosémantický výraz modifikovaný vágními skalárními modifikátory budou hledány doklady výše zmíněného typu a v jakém kontextu musí být výsledný výraz užit, aby byl do výzkumu zahrnut. Pro výběr vhodného výrazu a kontextu jsou zásadní tři kritéria: Výraz musí být ve

⁸⁹ Údaj dostupný dne 10. 4. 2010 na stránce <http://www.ids-mannheim.de/cosmas2/uebersicht.html>. – V souvislosti s tímto souborem korpusů němčiny uvažují pochopitelně o možném empirickém modelování významu vágních skalárních modifikátorů v němčině, nikoli češtině.

spojení se skalárními modifikátory užíván relativně často, aby byla při prohledávání českojazyčného internetu naděje na nalezení takového množství dokladů splňujících všechny dále stanovené podmínky, které by umožnilo případné zjištění rozdílů v užívání skalárních modifikátorů shledat statisticky významnými. Musí současně specifikovat takovou škálu, jejíž stupně se nejen vyjadřují vágně, ale také se i v běžném užití relativně často udávají přesným způsobem, počtem fixních jednotek vyjadřujících exaktně ověřitelnou míru vlastnosti. Díky tomu se zřejmě alespoň sporadicky bude v zaznamenané komunikaci spoluvyskytovat vágní i přesné určení jednoho a téhož stupně škály a současně bude možno významnost korelace vágních vyjádření a odpovídajících exaktních hodnot statisticky ověřovat. Tuto podmínku splňují např. škály teploty, délky či ceny, jejichž stupně se v běžném, neodborném užití poměrně často udávají jak vágně (*celkem teplo/zima, docela dlouhý/vysoký/krátký/malý, dost drahý/levný...*), tak exaktně (ve stupních Celsia, v centimetrech, metrech či kilometrech, v korunách). Konečně musí být možno u vybraného výrazu zvolit takový **kontext** jeho užívání, pro nějž hodnota, již různí uživatelé pociťují v daném kontextu jako standardní, co nejméně variuje. Pokud bychom totiž např. zaznamenávali přesné údaje odpovídající v užití vágním vyjádřením *celkem teplo, hodně teplo, ne- moc teplo* apod. bez ohledu na kontext, dostávali bychom pravděpodobně pro každý modifikátor množství hodnot s příliš velkým rozptylem, než aby mohl být shledán statisticky významný rozdíl v jejich přiřazení – údaj typu „je *celkem teplo*“ se totiž vztahuje ke zcela jinému kontextovému standardu, týká-li se Helsinek, Prahy či Káhiry, března či srpna apod.⁹⁰ Mnohem kompaktnější by pak byly soubory hodnot pro jednotlivé modifikátory, kdybychom si například daných vyjádření všimli pouze tehdy, pokud by byla užitá v kontextu letních měsíců v Praze (takových dokladů je ovšem nutně již mnohem méně). Ani v podobně přísně specifikovaném kontextu není nicméně jednotlivými mluvčími pociťována jako standardní zcela identická hodnota. Je nutno vybrat takový výraz a kontext, jež budou každé ze tří kritérií splňovat co možná v největší míře.

Na základě daných kritérií bylo pro účely výzkumu zvoleno (v této práci již vícekrát ilustrativně použité) vyjadřování lidské **tělesné výšky**, a to s použitím adjektiv *vysoký* a *malý*.⁹¹ Stupně na této škále se poměrně často vyjadřují jak s pomocí vágních skalárních modifikátorů, tak přesně (v centimetrech). Kontext byl dále omezen na vyjadřování výšky

⁹⁰ Přesněji, či spíše ideálně řečeno, při nerozlišování kontextu zeměpisné šířky a roční doby by se zřejmě statisticky významné rozdíly objevily až na nesmírně rozsáhlém vzorku, v němž by se již pro každý z modifikátorů stabilizoval přibližně tentýž poměr počtu hodnot týkajících se Káhiry v létě k počtu hodnot týkajících se Helsinek v zimě, severních Čech v březnu, jižních Čech v září atp.

⁹¹ Byla zvolena ne zcela opozitní dvojice adjektiv *vysoký* a *malý*, protože těchto adjektiv se k popisu lidské výšky užívá podstatně častěji než jejich opozitní *nizký* a *velký*.

dospělých žen žijících v takové době a společnosti, která není v kontextu výslovně specifikována jako odlišná od současné evropské.⁹² Hodnoty pocitované v tomto kontextu různými mluvčími jako standardní bezpochyby nejsou totožné, dá se však předpokládat jejich relativně nevelký rozptyl.⁹³

Během února a března 2010 byl prohledáván českojazyčný internet a zaznamenávány doklady splňující předem stanovené podmínky, tj. všechna nalezená užití vybraných vágních skalárních modifikátorů (*celkem, docela, hodně, dost, poměrně, velmi, ne- moc, ne-příliš*⁹⁴) ve spojení s adjektivy *vyšoká* a *malá* vyskytující se ve vymezeném typu kontextu, jejichž referentu je někde v kontextu současně připsána přesná hodnota tělesné výšky v centimetrech. Získávání dokladů z internetu se v některých ohledech liší od práce s jazykovým korpusem. Nejde o zdroj neměnný, dotazovací jazyk internetových vyhledávačů není přizpůsoben lingvistickým potřebám – umožňuje většinou pouze jednoduché dotazy na konkrétní jazykovou formu. Nikdy není prohledáván naráz celý aktuální obsah internetu, nýbrž pouze ta část jeho obsahu, kterou daný vyhledávač dosud stihl k prohledávání připravit⁹⁵ – množství existujících dokladů tak není nalezeno ani jinak vhodným dotazem, jindy jsou v databázích

⁹² Kontext specifikují jako výslovně neodlišený od současné Evropy především proto, aby bylo lze zahrnout také popisy fiktivních postav žijících ve fiktivním světě zcela podobném našemu. – Vyjadřování výšky dospělých žen bylo oproti stejné kompaktní skupině dospělých mužů zvoleno proto, že lze očekávat relativně velký výskyt dokladů hledaného typu v nespisovných textech, a v případě skupiny mužů by tedy bylo nutno zadávat do vyhledávače dvojitou sadu dotazů (*celkem malý i celkem malej* apod.). – Pokud bylo z kontextu možno zjistit věk popisované ženy, byla stanovena arbitrární hranice „dospělosti“ (tj. jistoty ukončeného růstu a toho, že např. údaj „*dost vysoká*“ není ve skutečnosti myšlen jako „*dost vysoká na svůj věk*“ – tím je zajištěna co největší stabilita hodnoty pocitované v daném kontextu jako standardní) na 17 let; všechny doklady o ženách mladších pak byly vyřazeny. Pokud věk nebyl ani z širokého kontextu (např. i prokliknutím na profil uživatele na diskusních, seznamovacích apod. serverech) zjištěn, byly vyřazeny ty doklady, jejichž kontext budil podezření na „nedospělost“ popisované ženy. V tomto i dalším hodnocení dokladů se nelze vyhnout subjektivitě, to však není pro výzkum zásadně znehodnocující: pokud mezi akceptované doklady i přes daná kritéria pronikly některé takové hodnoty, jež producent zamýšlel jako hodnocení výšky vzhledem k standardní výšce *nedospělých* žen určitého věku, byla pravděpodobnost takové skutečnosti pro všechny vágní skalární modifikátory stejná. Může to znamenat pouze případně větší rozptyl hodnot připsaných jednotlivým modifikátorům, a tedy výsledek, že statistická významnost sledovaných rozdílů bude vypočtena jako o něco menší. – Je ovšem naprosto zásadní, aby doklady byly určeny k přijetí či vyřazení vždy pouze na základě hodnocení kontextu a nikdy na základě udané výšky v centimetrech – takové kritérium by totiž mohlo vést k záměrně či nezáměrně tendencímu výběru dokladů, který by pak hrubě zkreslil údaje o statistické významnosti nalezených rozdílů např. ve směru předběžně přijaté hypotézy, že výraz A vyjadřuje průměrně nižší hodnoty na škále než výraz B. Ideální variantou je přenechání hodnocení dokladů osobě nezasvěcené do zbytku výzkumu. To nebylo pro tuto práci možné, autor však ručí svou akademickou etí za to, že se v akceptování či vyřazování dokladů přísně vystříhal každého působení ve směru předběžně chité nechtě zaujímaných hypotéz.

⁹³ Průměrná tělesná výška dospělých žen v různých evropských státech podle údajů stránky http://en.wikipedia.org/wiki/Average_height (10. 4. 2010) nabývá hodnot v rozmezí cca 162–168 cm.

⁹⁴ Tyto modifikátory byly vybrány pro svou relativně vysokou frekvenci a pro obtížnost introspektivního posuzování sémantických vztahů především ve skupinách *celkem, docela v poměrně; dost a hodně; hodně a velmi; ne- moc a ne- příliš*. Poslední dva vágní skalární modifikátory nebyly hledávány ve spojení s adj. *malá*, s nímž se ze sémantických důvodů vyskytují ve spojení jen výjimečně.

⁹⁵ Dokonce ani ta ne celá – vyhledávač zřejmě z důvodů praktičnosti vyhledávání filtruje nalezené doklady ještě dalšími způsoby. Proto např. výsledky dotazu na stránky obsahující frázi A a současně frázi B nejsou přesnou podmnožinou výsledků dotazu na stránky obsahující frázi A.

vyhledávače nalezeny doklady z již neexistujících stránek.⁹⁶ Byly tedy průběžně zaznamenávány pozitivní doklady⁹⁷ (jež v *Příloze 1* uvádím v krátkém kontextu a s adresou nálezu), bez nároku na nalezení veškerých existujících dokladů v úplnosti. Výzkum je proto prověřitelný po stránce akceptovaných dokladů, vzhledem k nestálosti internetového obsahu a průběžně se měnícím výsledkům téhož dotazu ve vyhledávači však není možno jej replikovat beze zbytku a prověřit také všechny výsledky dotazů, které nebyly mezi doklady akceptovány. Výsledkem většiny zadávaných dotazů byly desítky až několik stovek nálezů, jež bylo vždy nutno ručně prohledat a z nichž bylo většinou vybráno jen minimum relevantních dokladů. Kvůli časové náročnosti takového vyhledávání jsem zadával především dotazy slibující relativně četné výsledky – v naprosté většině akceptovaných dokladů je např. klíčové adjektivum v nominativu singuláru jen proto, že cílené hledání mnohem řidších dokladů v ostatních pádech by bývalo bylo neúměrně časově náročné. Doklady pro spojení modifikátoru + adjektiva *vyšoká* nebyly získány zcela identickým souborem dotazů kladeným analogicky pro každý modifikátor. Výsledek tím však nebyl nijak znehodnocen, neboť byl po stránce sémantické přísně dodržen **princip náhodnosti a reprezentativnosti**.⁹⁸ V následném hledání dokladů pro spojení modifikátoru + adj. *malá* byly již zužitkovány zkušenosti s efektivitou různých dotazů a užit soubor těchto dotazů kladených analogicky pro každý modifikátor.⁹⁹

⁹⁶ Pokud vyhledávač uvádí vhodné doklady z již neexistujících stránek alespoň v minimálním kontextu nedávajícím žádný důvod k vyřazení, tyto doklady také akceptuji.

⁹⁷ V případě většího množství identických dokladů vzniklých evidentně mechanickým kopírováním jednoho původního užití byl daný doklad zahrnut pouze jednou.

⁹⁸ Volín (2007, s. 19): „Oba principy jsou spolu úzce spjaty. Pokud má totiž výběrový soubor reprezentovat soubor základní, pak z něj musí být vybrán zcela náhodně. Každý prvek základního souboru musí mít při výběru stejnou šanci stát se součástí souboru výběrového.“ – Ve výzkumu byly kladeny takové dotazy, které vyhledávaly příslušné vágni vyjádření a nijak nepředurčovaly, jaké hodnoty vyjádření přesného se případně objeví v souvřkytu s ním. (Např. byly vyhledávány takové stránky, které obsahují frázi „hodně vyšoká“ a současně zkratku „cm“.) Pokud pak dotaz obsahoval i přesnou hodnotu (např. vyhledávání všech stránek obsahujících současně frázi „poměrně vyšoká“ a frázi „174 cm“), byl vždy součástí *série* analogických dotazů pro *každou* z potenciálních přesných hodnot (tedy např. série 49 dotazů na stránky obsahující současně fráze „poměrně vyšoká“ a „X cm“, kde X nabývá všech celočíselných hodnot mezi arbitrárně zvolenými hranicemi 151 a 199 včetně). Stejnou šanci dostat se do získaného vzorku měl tedy každý existující souvřkyt přesného a příslušného vágniho vyjádření s výjimkou těch, které tuto šanci neměly proto, že formou neodpovídaly zadaným dotazům. Není přitom důvod předpokládat, že souvřkyty s některými konkrétními hodnotami byly tímto vyloučením postiženy ve větší míře nežli souvřkyty s hodnotami jinými. Princip náhodnosti a reprezentativnosti tak nebyl narušen.

⁹⁹ Skládal se z těchto dotazů zadaných vyhledávači Google.com (fráze v uvozovkách znamená vždy vyhledávání celé fráze pouze v tomto tvaru; za *modif.* byly dosaženy postupně všechny modifikátory; + znamená vyhledávání stránek obsahujících všechny jím spojené fráze): „*modif.* malá“ + „cm“; „jsem *modif.* malá“; „jsem *modif.* malá“ + „cm“; „sem *modif.* malá“; „sem *modif.* malá“ + „cm“; „jsi *modif.* malá“; „jsi *modif.* malá“ + „cm“; „jste *modif.* malá“; „jste *modif.* malá“ + „cm“; série dotazů „*modif.* malá“ + „X cm“ (kde X nabývá celočíselných hodnot mezi arbitrárně zvolenými hranicemi 141–179), analogická série dotazů „*modif.* malá“ + „Xcm“ (psaní jednotky bez mezery je poměrně obvyklé). Některé další doklady byly pak nalezeny dotazem „*modif.* malá“ + „cm“ zadaným vyhledávači Yahoo.com.

Pro větší názornost toho, jak postupoval výběr dokladů, uvedu nyní příklady nalezených užití, která mezi doklady *nebyla* akceptována, se zdůvodněním, kterému kritériu nevyhovují. (Soupis dokladů vyhovující všem kritériím viz v *Příloze 1*. Tam i zde užívám v citaci užití těchto značek: „-“ = změna producenta, typicky odpověď jiné osoby na diskusním fóru či v dialogu fiktivních postav; „(...)“ = vynechání úseku v textu jednoho producenta; ((text)) = můj komentář dokladu.)

- Je mi 14 let a u koní se pohybuji už od 6. Ale s pořádným výcvikem sem začala asi v 10. Můžu i na menšího koně. Ale sem **celkem vysoká 160cm**. Ale hubená a lehká. ((Věk nižší než 17 let.))

- vzhled: Mam hnědý vlasy, modrozelený oči, sem **celkem vysoká (174cm)**, nejradši nosim džíny a náky tričko co sedne a prostě to, co se nosí.. ((Ze širšího kontextu bylo zjištěno, že se popisuje 14letá dívka. Její vzrůst již může být definitivní, doklady o znech se zjištěným věkem pod arbitrární hranici 17 let byly však vyřazovány paušálně.))

- 1. 6. 2009 ahoj, chtěla bych poradit jak přibrat pár kil a hlavně na nohách, mám je strašně hubené a taky mám kostnaté kolena. jsem **docela vysoká 172 cm/51 kg** prosím poradte e-mail sochorka93@seznam.cz ((Podle e-mailové adresy je pravděpodobné, že se popisovaná dívka narodila roku 1993, a v době užití jí tedy bylo 15 nebo 16 let.))

- Paova nová žena se narodila v roce 1979 a měří **168 centimetrů**. Přestože je Sia na čínské poměry **docela vysoká**, vedle svého obřího muže vypadá plaše a roztomile ((Jde o ženu ze společnosti specifikované jako společnost s nižší standardní výškou dospělé ženy.))

- ja osobne si myslim, ze ty vsyky nesouvisi ani tak s degeneraci, jako s vlivem genu matek techto knizat - tak napriklad Ludmila byla na svou dobu **docela vysoka** (merila **168** stejne jako její manžel Borivoj) ((Jde o ženu z doby s jinou standardní výškou dospělé ženy.))

- Angelina Jolie Výška: **173 cm** Váha: 44 kg – aspon niesom sama co je tak nizka :) ale angelina vazí strasne malo a je **dost vysoka** :((Jde o užití ve slovenštině.¹⁰⁰))

- Je **poměrně hodně vysoká**, měří **179 cm**. ((Všechna užití *dvójho* vágního skalárního modifikátoru k vágnímu vyjádření výšky byla z dokladů vyřazována.))

- Při **164cm** vážím 50kg a i když so přijdu hubená, tak často si všímám, že 50kg maj modelky mnohem vyšší než já. Nechci, aby se tam na mě koukali jak na nějakýho buřta. Šli byste tam s mojí váhou? - Jenom jsi **docela malá**, jinak OK. ((Užito v kontextu modelingu, v němž jsou jako standardní pocířovány vyšší hodnoty ženské výšky.))

- výška **167 cm**, váha 50 kg - Když teď naproti Katce stojím, tak mě překvapuje, že je - na to, jak vysoko skáče - **docela malá**. ((Je výslovně specifikováno, že se výška vágně vyjadřuje vzhledem k odlišné standardní hodnotě - výšce, která je pocířována jako standardní u žen, které „tak vysoko skáčou“.))

- Německo- Alessandra Alores (25 let, **170 cm**) - Zkušena veteránka ze soutěží krásy. Je hezká, ale něco mi na ní nesedí. A taky je **dost malá**. Uvidíme, rozhodně si myslím, že jí bude vidět. ((Kontext soutěží krásy, vyjádření vzhledem k odlišnému výškovému standardu.))

¹⁰⁰ Systém skalárních modifikátorů ve slovenštině, byť výrazově velmi podobný českému, rozhodně nelze s českým apriorně ztotožnit. Rozdíl je např. v existenci vágních skalárních modifikátorů *nie- veľmi, nie- celkom* („i keď *nie* som *veľmi* vysoká, celkom rada si zahrám basketbal“; „asi *nie* som *celkom* v poriadku“).

- Když jsem se narodila, měla jsem nějakou nemoc, takže teď nejsem moc vysoká, ale mých 168 cm mi stačí. ((Jde o postavu z fiktivního fantasy světa, je nejasný kontextový standard, vzhledem k němuž se výška vágně vyjadřuje.))

- ty vypadáš už na tý fotce docela vysoká :-)) kolik? máš určo krásný dlouhy nožky co? - nene já jsem maličká mám 160 cm ((Jde o dohad o výšce ženy bez její znalosti. Doklady typu „připadáš mi / vypadáš / zdáš se mi modif. vysoká“ byly vyřazovány.))

- Tak 175cm by byla holka přímo pro mě - tak akorát, nebyla by ani moc malá, ani moc vysoká :D BTW: Já mám 180cm =) ((Jde o užití nevágního modifikátoru *moc* pod negací, nikoli vágního modifikátoru *ne- moc*. Viz kap. 2.1. Takto byla vyřazena všechna užití modifikátorů *dost*, *(ne-) moc* a *(ne-) příliš* v nevágním významu.))

Mezi výsledky náleží se poměrně často vyskytovaly takové, kde nebyla výška osoby v jednotkách udána zcela přesně, nýbrž s pomocí vágního skalárního modifikátoru spojujícího se s přesným udáním stupně škály (*skoro x cm*, *asi tak x cm*, *přes x cm* aj.), nevágního neurčitého skalárního modifikátoru (*minimálně x cm* aj.) nebo rozmezí přesných hodnot (např. 171–175 cm; obvykle v profílech uživatelů seznamovacích apod. serverů). I když jde o vyjádření nepřesné, poskytuje podstatně více informace¹⁰¹ než vyjádření pomocí zkoumaných vágních skalárních modifikátorů. Aby tyto cenné informace byly ve výzkumu zužitkovány, byly takové údaje paušálně zařazeny jako hodnoty přesné, a to podle následujícího schématu:

- doklady „A x cm“, kde x je přesná číselná hodnota, A je modifikátor udávající na škále interval potenciálních hodnot, jehož středem je udaná přesná hodnota, byly převedeny na hodnotu „x cm“. (Např. „cca x cm“, „asi x cm“, „kolem x cm“, „plus minus x cm“, „tak x cm“, „nějakých x cm“.)

- doklady „A x cm“, kde A je modifikátor udávající na škále interval potenciálních hodnot o málo nižších, resp. o málo vyšších než udaná přesná hodnota, byly převedeny na hodnotu „x-1 cm“, resp. „x+1 cm“. (Např. „skoro x cm“, „ke x cm“, „ne ani x cm“, „pod x cm“, „něco málo pod x cm“; resp. „přes x cm“, „něco málo přes x cm“, „více jak x cm“.)

- doklady „A x cm“, kde A je modální skalární modifikátor (viz kap. 2.1), byly převedeny na hodnotu „x cm“. (Např. „těch x cm určité“, „minimálně x cm“, „ne méně než x cm“, „určo x cm“.)¹⁰²

¹⁰¹ Tj. vybírá na škále úže vymezený interval potenciálních hodnot. Pragmaticky informativnější ovšem může být méně určité udání hodnoty pomocí vágnějšího skalárního modifikátoru, který současně vyjadřuje též hodnocení vzhledem ke standardu. Kupříkladu výpověď „Akece měla hodně vysokou účast“ je pro osobu neznalou kontextového standardu v jistém smyslu informativnější než výpověď „Akece se zúčastnilo přibližně 400 lidí“. Vztah udávaného stupně škály ke kontextovému standardu ovšem vyjadřují i některé vágní skalární modifikátory spojující se s přesným vyjádřením hodnoty: např. „stálo to skoro 15 miliónů“ x „stálo to necelých 15 miliónů“.

¹⁰² Je-li např. osoba popsána jako „hodně vysoká“, měřící „minimálně 180 cm“, plyne z toho podle mého soudu, že sice může měřit např. 186 cm, avšak již hodnota 180 cm je sémanticky kompatibilní s údajem „hodně vysoká“.

- doklady „x–y cm“, udávající hodnotu neurčitě rozmezím přesných hodnot, byly převedeny na hodnotu odpovídající aritmetickému průměru obou hodnot. (Např. „171–175 cm“ na hodnotu „173 cm“.)

- doklady „A x cm“, kde A je jeden z hůře sémanticky zařaditelných modifikátorů, byly převedeny na hodnotu „x cm“. (Týká se to dokladů „dobrých x cm“, „stěží x cm“, „snad x cm“.)

2.4 Výsledky výzkumu

2.4.1 První část výzkumu: spojení „modifikátor + vysoká“

V první části výzkumu, zabývající se spojeními vágních skalárních modifikátorů a adjektiva *vysoká*, bylo výše rozebraným postupem podle stanovených kritérií získáno celkem 240 dokladů. Z tohoto počtu připadalo na každý z modifikátorů *celkem*, *docela*, *dost*, *hodně*, *poměrně*, *ne- moc* srovnatelné množství 30–47 dokladů. Pro zbylé modifikátory *velmi* a *ne- příliš* bylo nalezeno pouze 10 a 8 dokladů.¹⁰³ Lze předpokládat, že tento malý počet dokladů způsobí, že zjištěné rozdíly v užívání těchto dvou modifikátorů vzhledem k dalším jednotlivým modifikátorům budou určeny jako méně statisticky významné. V *Tabulce 1* jsou uvedeny všechny přesné hodnoty získané z dokladů pro spojení jednotlivých vágních skalárních modifikátorů s adj. *vysoká*:

	celkem	docela	poměrně	dost	hodně	velmi	ne-moc	ne- příliš
1	180	178	180	178	185	194	165	156
2	177	184	181	186	180	183	163	165
3	174	178	180	188	179	188	167	158
4	180	174	178	183	195	179	160	163
5	178	175	177	180	175	197	160	168
6	173	170	172	185	185	182	167	170
7	180	180	173	178	194	180	172	156
8	175	181	180	177	181	186	174	171
9	184	178	190	184	182	193	158	
10	172	174	170	178	180	185	164,5	
11	173	175	175	179	186		167	
12	164	183	176	180	180		164	
13	170	176	175	182	192		170	
14	170	174,5	187	183	185		160	
15	174	182	179	180	172		173,5	
16	165	180	179	175	182		163	
17	175	179	172	179	181		170	

¹⁰³ Připisují to jejich jisté knižnosti – vágní skalární modifikace se naopak hojněji objevuje v komunikaci méně spisovně.

18	176	170	172	188	194		175	
19	172	170	173	175	194		160	
20	170	178	180	178	180		152	
21	174	178	175	196	181		155	
22	177	183	175	179	182		156	
23	170	175	176	176	184		158	
24	171	177	172	195	187		160	
25	175	176	178	170	181		160	
26	170	180	182	174	185		165	
27	172	172	172	189	180		161	
28	170	168	178	177	177		162	
29	173	181	177,5	175	176		164	
30	173	168	180	175	182		163	
31	175	181		181	180		164	
32	179	165		177	179		165	
33	180	173			196		165	
34	177	173			180		165	
35		176			180		165	
36		177			183		166	
37		180					166	
38		170					166	
39		178					167	
40		173					168	
41		175					169	
42		176					170	
43		177					169	
44		175						
45		178						
46		170						
47		175						

Tabulka 1 – Hodnoty výšky v cm získané pro jednotlivé vágní skalární modifikátory ze souvýskytů přesného a vágního (modifikátor + adj. *vysoká*) určení stupně na škále tělesné výšky podle kritérií uvedených v kap. 2.3.

Následující *Tabulka 2* uvádí základní statistické míry souborů hodnot pro jednotlivé modifikátory – počet hodnot, aritmetický průměr, medián a směrodatnou odchylku.¹⁰⁴

	celkem	docela	poměrně	dost	hodně	velmi	ne- moc	ne- příliš
počet dokl.	34	47	30	32	34	10	43	8
arit. průměr	174,059 cm	175,947 cm	177,15 cm	180,609 cm	183,194 cm	186,7 cm	164,512 cm	163,375 cm
medián	174 cm	176 cm	177,25 cm	179 cm	181,5 cm	185,5 cm	165 cm	164 cm
směr. odch.	4,341 cm	4,337 cm	4,509 cm	5,871 cm	5,835 cm	6,183 cm	5,036 cm	6,14 cm

Tabulka 2 – Statistické míry souborů hodnot (viz *Tabulka 1*) pro jednotlivé vágní skalární modifikátory ve spojení s adj. *vysoká*.

Jak výpočet ukazuje, v zachyceném **vzorku** užívání platí, že průměr přesně udaných hodnot výšky v centimetrech popisujících současně s vágním údajem (*modif. + vysoká*) téhož

¹⁰⁴ Ve statistickém zpracování výsledků se opírá o monografii „*Statistické metody ve fonetickém výzkumu*“ (Volín, 2007), podávající na příkladech problémů fonetiky obecné statistické poučení. K výpočtu měř zde i dále užívám funkci PRŮMĚR, MEDIAN a SMODCH.VÝBĚR programu MS Excel a výsledné hodnoty zaokrouhluji na tři desetinná místa.

referenta se pro jednotlivé vágní skalární modifikátory liší – stoupá v pořadí *ne- příliš, ne-moc,*¹⁰⁵ *celkem, docela, poměrně, dost, hodně, velmi*. Ve vzorku tedy např. platí, že spojení *celkem vysoká* bylo užito o referentech s průměrně nižší tělesnou výškou než spojení *docela vysoká*. To by mohlo naznačovat, že skalární modifikátor *celkem* obecně udává na škále interval hodnot, jejichž průměr je nižší (v našem skalárním pojetí obecněji: bližší hodnotě kontextového standardu a vzdálenější od příslušného pólu škály) než průměr intervalu hodnot udávaného modifikátorem *docela*. Takový a jiné podobné závěry však nemůžeme přijmout hned. Nejprve je nutno statisticky prověřit možnost, že rozdíly nalezené mezi soubory hodnot jsou pouze náhodnými vlastnostmi vzorku, z nichž nelze usuzovat na charakter **populace**, tj. všech existujících dokladů daného charakteru, z nichž byl vzorek 240 dokladů s dodržением principu náhodnosti a reprezentativnosti získán.

Jelikož hodnotíme vzájemně nezávislé soubory s rozdělením hodnot nepříliš vzdáleným od tzv. normálního rozdělení a s vzájemně srovnatelným hodnotovým rozptylem, můžeme využít příslušný **oboustranný t-test**.¹⁰⁶ Ten srovnává vždy dva soubory hodnot a udává **hodnotu *p*** vyjadřující pravděpodobnost chybného zamítnutí tzv. **nulové hypotézy**. (Po vynásobení číslem 100 dostáváme tuto pravděpodobnost v procentech.) Nulová hypotéza v našem případě říká, že celá populace existujících dokladů stanoveného charakteru pro spojení *modif. A + vysoká* se svým aritmetickým průměrem příslušných přesných hodnot nijak neliší od populace takových dokladů pro spojení *modif. B + vysoká*, a že tedy rozdíl mezi získanými vzorky obou populací je pouze náhodný. Zamítnout nulovou hypotézu pak znamená tvrdit, že průměr příslušných hodnot *celé* populace A, jejíž vzorek vykázal oproti vzorku populace B nižší průměr těchto hodnot, je odlišný od průměru příslušných hodnot v *celé* populaci B. (Tato **alternativní hypotéza** přitom tvrdí pouze odlišnost průměrů obou populací, nikoli to, který z nich je vyšší.) Pokud je odlišný jejich průměr, nutně je pak odlišné také rozložení těchto hodnot – v našem případě to znamená, že se daných dvou spojení (*modif. A + vysoká; modif. B + vysoká*) neužívá stejným způsobem, tj. jejich sémantika se liší (viz pojetí významu v kap. 1.3).¹⁰⁷

Hodnota *p* vypočtená t-testem udává, že pokud by platila nulová hypotéza (průměry populací byly stejné), byla by pravděpodobnost *p*, že absolutní hodnota rozdílu průměrů náhodně vybraných vzorků o velikosti vzorků, jaké jsme vybrali my, by byla stejná nebo větší než absolutní hodnota rozdílu nalezeného na vzorcích námi vybraných (jinak řečeno že

¹⁰⁵ Výrazy *ne- moc* a *ne- příliš* zařazují na konec tabulek pro jejich neúčast v druhé části výzkumu.

¹⁰⁶ Viz Volín (2007, kap. 5, *Studentovy t-testy*). V programu MS Excel jde o funkci TTEST, dvoustranný, typ 2.

¹⁰⁷ Zůstáváme zatím na úrovni sémantiky celého spojení, např. *celkem vysoká* – o závěry ohledně sémantiky samotných vágních skalárních modifikátorů se pokusíme po zopakování výzkumu na spojeních s adj. *malá*.

bychom z takových populací získali vzorky průměrem nejméně tak rozdílné, jako jsou naše). Pro nyní prezentovaný výzkum byla zvolena v humanitních vědách obvyklá hladina významnosti na úrovni $p = 0,05$ (tj. 5 %) – za **statisticky významný** budeme tedy považovat takový rozdíl, pro nějž dá t-test hodnotu $p < 5\%$. Následující J. Volína¹⁰⁸ budeme dále za rozdíl **statisticky okrajově významný** považovat rozdíl, pro nějž se bude p pohybovat v rozmezí 5–8 %.

Tabulka 3 obsahuje výsledky t-testu pro každou dvojici vágních skalárních modifikátorů ve spojení s adj. *vysoká* (údaj „ x^{E-y} “ znamená „ $x \cdot 10^y$ “, takto jsou zaznamenávány hodnoty menší než 0,0001 %):

docela	5,68357 %						
poměrně	0,69605 %	24,60739 %					
dost	0,00025 %	0,0117 %	1,20422 %				
hodně	2,71804 ^{E-08} %	6,27435 ^{E-07} %	0,00181 %	7,35591 %			
velmi	4,96569 ^{E-07} %	1,79925 ^{E-06} %	0,00056 %	0,72622 %	10,40347 %		
ne- moc	4,05563 ^{E-11} %	2,316 ^{E-17} %	5,31756 ^{E-15} %	2,94594 ^{E-18} %	5,13974 ^{E-23} %	1,67947 ^{E-14} %	
ne- příliš	9,70382 ^{E-05} %	2,86943 ^{E-07} %	2,35627 ^{E-06} %	7,96677 ^{E-07} %	7,92988 ^{E-09} %	5,75503 ^{E-05} %	57,34386 %
	celkem	docela	poměrně	dost	hodně	velmi	ne- moc

Tabulka 3 – T-test dvojic souborů hodnot (viz Tabulka 1) získaných pro jednotlivá spojení modif. + adj. *vysoká*. Zaokrouhleno na 5 desetinných míst.

Mnohé z údajů v této tabulce jen potvrzují, co bylo možno s jistotou předpokládat již na základě introspektivního posouzení sémantiky výrazů – výrazný rozdíl v umístění intervalu udávaného dvojic skalárních modifikátorů na škále se projevuje extrémně nízkou hodnotou p . Takový nepřekvapivý rozdíl je vykázan např. dvojicemi *celkem vysoká* × *hodně vysoká*; *docela vysoká* × *velmi vysoká*; *poměrně vysoká* × *ne- moc vysoká* a mnohými dalšími. Hodnota p klesá až k úrovni $5 \cdot 10^{-23}$ % pro dvojici spojení *ne- moc vysoká* × *hodně vysoká*. Povšimněme si, že hodnota p pro dvojici *velmi vysoká* × *ne- příliš vysoká* je o 18 řádů vyšší (byť stále velmi nízká), přestože mezi touto dvojicí byl největší rozdíl průměru zjištěných hodnot: je to dáno malým množstvím dokladů získaných pro obě tato spojení oproti spojení ostatním. Nízkost hodnoty p bezpochyby určitým způsobem koreluje s výrazností sémantického rozdílu mezi výrazy, rozhodně však nesmí být zaměněny: p znamená pouze pravděpodobnost toho, že vzorky o dané velikosti vybrané z populací průměry se nelišících by se svými průměry lišily tak výrazně jako námi vybrané vzorky (a to v kterémkoli směru,

¹⁰⁸ Volín (2007, s. 37)

neboť za stejně významný bychom považovali i případně nalezený rozdíl opačný) – velikost získaných vzorků (a ve skutečnosti také rozptyl jejich hodnot) na ni má vliv.

Další údaje již přinášejí netriviální poznatky o sémantice daných spojení. Z dvojic, pro které jsme z důvodu introspektivní nepřesvědčivosti především žádali empirické ověření sémantického rozdílu, byl rozdíl v užití s pravděpodobností přesahující 95 % shledán u těchto: *dost vysoká* × *velmi vysoká*; *poměrně vysoká* × *hodně vysoká*; *poměrně vysoká* × *dost vysoká*; *docela vysoká* × *dost vysoká*; *celkem vysoká* × *dost vysoká* a *celkem vysoká* × *poměrně vysoká*. Statisticky okrajově významný rozdíl (který nás tedy zvláště odkazuje k následnému opakovanému výzkumu na spojeních s adj. *malá*) byl nalezen u dvojic *dost vysoká* × *hodně vysoká* a *celkem vysoká* × *docela vysoká*. Rozdíl pod úrovní okrajové statistické významnosti byl shledán u dvojic: *ne- moc vysoká* × *ne- příliš vysoká*; *hodně vysoká* × *velmi vysoká*; *docela vysoká* × *poměrně vysoká*.

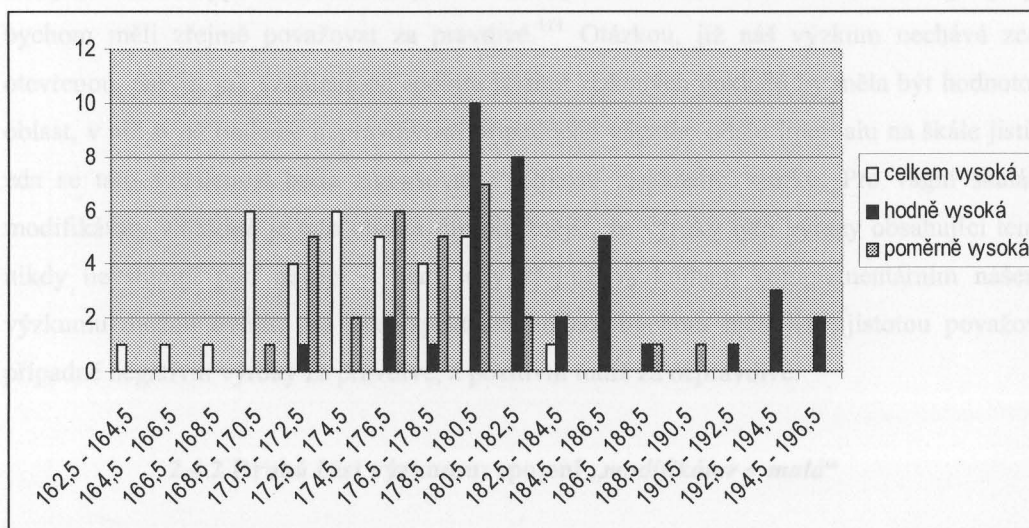
Pro dvojice, u nichž jsme našli statisticky významný rozdíl, tedy můžeme (s p -procentní pravděpodobností omylu) odmítnout nulovou hypotézu a zaujmout k ní komplementární hypotézu alternativní: populace, z nichž jsme vybrali statisticky významně rozdílné vzorky, se svými průměry liší. Tato alternativní hypotéza sama o sobě nespecifikuje, „kterým směrem“ se liší: plyne z ní, že sémantika daných spojení není totožná, nikoli však to, *pro které* z nich je průměrná udávaná hodnota vyšší. Můžeme však provést následující úvahu: Získali jsme vzorek A a vzorek B, jehož průměr je větší než průměr A. T-test nám udává pravděpodobnost p , že bychom z populací průměrem se nelišících získali takto velké vzorky s nejméně tak velkou absolutní hodnotou rozdílu průměrů, jako je B-A. Pak hodnota $p/2$ je pravděpodobnost, že bychom z populací nelišících se průměrem získali vzorky lišící se nejméně tak, jako naše vzorky, a to i „stejným směrem“, tedy že by průměr vzorku B byl větší než průměr vzorku A. Pokud by pak průměr populace A byl o jakoukoli hodnotu vyšší než průměr populace B, byla by pravděpodobnost získání takových vzorků vždy ještě menší než $p/2$. Při dostatečně nízké hodnotě p tak můžeme se značnou jistotou usoudit, že průměr populace B je větší než průměr populace A. Ve všech případech zjištěného statisticky významného rozdílu proto smíme tvrdit nejen to, že se populace liší průměrem, nýbrž i to, že se jím liší v tom směru, v němž se liší vzorky (třebaže pro tuto hypotézu nemáme již pravděpodobnost omylu přesně vyčíslenou).¹⁰⁹ Na základě našich empirických výsledků tak můžeme např. oprávněně tvrdit, že spojení *celkem vysoká* udává obecně – nikoli jen ve

¹⁰⁹ Náležitost tohoto závěru mi v osobní komunikaci potvrdil J. Volín: „[V]ýsledek se interpretuje opravdu tak, že skupina B reprezentuje populaci s vyšším průměrem a že riziko náhody je velmi malé. Nulová hypotéza se týká stejnosti a je jakousi linií mezi vaším výsledkem a stavy opačnými. Vyčíslování pravděpodobností vůči kontinuu opačných stavů se nevyžaduje – bylo by to výpočetně složité a nic zásadního by to neznamenal.“

získaném vzorku – na škále lidské výšky hodnoty s nižším průměrem než spojení *poměrně vysoká*.

Dosavadní závěry se týkají *průměrů* příslušných hodnot získaných pro jednotlivá spojení *modif. + adj. vysoká*. Vztah takových průměrů pro různé dvojice spojení je nicméně jen jednou ze sémantických informací, které bychom rádi získali. Z provedených t-testů v mnohých případech s téměř dokonalou jistotou vyplynulo, který z průměrů pro dané populace dokladů je vyšší; z informace o průměrech ovšem nelze jednoznačně usuzovat na přesné rozložení hodnot v daných populacích, např. na to, jaký je přesně překryv intervalů potenciálních hodnot udávaných na škále výšky různými spojeními. Nemohli bychom od empirických dat dospět ke křivkám přesněji vyjadřujícím sémantické vztahy, jaké pro modelaci vágních významů skalárních modifikátorů navrhol (ve své době bez empirického podkladu) G. Lakoff?¹¹⁰ Něčeho podobného díky získaným datům schopni jsme – ze souborů hodnot v *Tabulce 1* můžeme snadno zkonstruovat např. následující histogram:

Graf 2 – Počty dokladů pro spojení *celkem vysoká*, *hodně vysoká*, *poměrně vysoká* v jednotlivých výškových kategoriích.

Tento graf *exaktně* zobrazuje rozložení hodnot ve získaných vzorcích a dovoluje *přibližně* usuzovat na rozložení hodnot v celých populacích dokladů – že totiž toto rozložení bude *do určité míry* podobné zobrazenému. Velikost získaných vzorků neumožňuje tuto míru podobnosti přeceňovat, jisté vzájemné odlišnosti v rozložení hodnot populací a jejich překryvu však již na jejich základě tušit lze. Analogický graf, kognitivně přívětivým způsobem naznačující vztah významů jednotlivých spojení, lze zkonstruovat pro libovolnou

¹¹⁰ Viz kap. 1.1, Graf 1.

kombinaci získaných souborů hodnot – veškerá potřebná data jsou uvedena v *Tabulce 1*. Vzhledem k tomu, že pro nejzajímavější z těchto kombinací (*celkem vysoká × docela vysoká; hodně vysoká × velmi vysoká* apod.) by mj. kvůli poměrně malé velikosti vzorku byly rozdíly v rozložení hodnot graficky málo nápadné, tyto další grafy zde neuvádím. Domnívám se však, že jemnější grafy vytvořené tímto způsobem na základě větších vzorků by byly např. velmi vhodnou součástí výkladu odlišností sémantiky různých vágních skalárních modifikátorů ve výkladových slovnících apod.

Navzdory vnější podobnosti (předpokládané plynulosti a symetričnosti křivky při dostatečně velkém vzorku) je dále třeba upozornit na jednu zcela zásadní odlišnost tohoto způsobu modelování vágního významu od grafů, jejichž možnost předpokládal G. Lakoff. Na rozdíl od těch je v našich grafech na svislou osu vyneseno počet nalezených dokladů, nikoli *pravdivostní hodnota*. Těžko můžeme producenty masově obviňovat ze lhaní (popř. sémantické inkonzistence vyjadřování) jen proto, že se jejich užití objevilo na hodnotovém okraji souboru – výpovědi v celém spektru získaných hodnot (snad až na extrémní výchylky?) bychom měli zřejmě považovat za pravdivé.¹¹¹ Otázkou, již náš výzkum nechává zcela otevřenou, pak je, jak vzdálená od spektra hodnot získaných dokladů by měla být hodnotová oblast, v níž si již budeme nepravdivostí případného vágního udání intervalu na škále jisti, a zda se tato vzdálenost bude zmenšovat s velikostí získaného vzorku. Pro vágní skalární modifikátory v češtině je tato otázka tím obtížnější, že výroky tyto výrazy obsahující téměř nikdy nevstupují pod negaci – není tedy zřejmě výzkumem komplementárním našemu výzkumu možno ověřit, pro jaké spektrum hodnot bychom měli již s jistotou považovat případné negativní výroky za pravdivé, a pozitivní tudíž za nepravdivé.

2.4.2 Druhá část výzkumu: spojení „*modifikátor + malá*“

Druhá část výzkumu se zaměřila na spojení vágních skalárních modifikátorů s adjektivem *malá*. Postupem uvedeným v kap. 2.3 bylo získáno celkem 138 relevantních dokladů. Z tohoto počtu připadalo na jednotlivá spojení s modifikátory *celkem, docela, poměrně, dost, hodně* srovnatelné množství 20–36 dokladů, pro spojení s modifikátorem *velmi* bylo pak opět nalezeno podstatně méně, pouze 7 dokladů. Spojení s vágními skalárními

¹¹¹ Na důležitost tzv. principu vstřícnosti pro sémantiku upozorňuje Peregrin (1999) – pokud bychom předpokládali, že významná část zachycených užití výrazů je *nepravdivá*, těžko bychom kdy mohli učinit jakékoli jisté závěry o významové (inferenční) struktuře daného jazyka.

modifikátory *ne- moc* a *ne-příliš* nebyla v tomto případě systematicky hledána.¹¹² *Tabulka 4* uvádí všechny přesné hodnoty získané z dokladů pro jednotlivá spojení:

	celkem	docela	poměrně	dost	hodně	velmi
1	163	160	165	160	155	151
2	165	160	164	157	158	147,5
3	162	160	155	157	158	156
4	170	162	152	160	159	150
5	160	157	160	160	160	150
6	163	152	160	159	157	158
7	168	160	152	149	150	146
8	158	159	163	164	156	
9	165	158	160	152	164	
10	163	163	160	162	156	
11	150	165	158	159	150	
12	164	160	160	156	147	
13	158	160	160	164	158	
14	165	150	165	163	162	
15	167	166	162	155	161	
16	165	149	156	153	158	
17	173	158	157	154,5	155	
18	158	168	157	163	153	
19	163	163	165	160	146	
20	158	165	160	173	150	
21	153	164	157	162		
22	166	162	153	160		
23	159	160		158		
24	158	157		160		
25	166	155		150		
26		155		168		
27		150		155		
28		168		157		
29		165				
30		160				
31		160				
32		158				
33		157				
34		165				
35		168				
36		164				

Tabulka 4 – Hodnoty výšky v *cm* získané pro jednotlivé vágní skalární modifikátory ze souvřáskytů přesného a vágního (modifikátor + adj. *malá*) určení stupně na škále tělesné výšky podle kritérií uvedených v kap. 2.3.

¹¹² Vágní skalární modifikátory udávající interval hodnot ležící mezi kontextově standardní hodnotou a opačným pólem škály, než je ten, jemuž se blíží hodnoty udávané skalárním autosémantikem těmito výrazy (*málo*, *ne-moc*, *ne- příliš*) modifikovaným, lze ve spojení se skalárním autosémantickým výrazem *malá* očekávat jen sporadicky. Souvisí to zřejmě s obvyklou příznakovostí skalárních autosémantik udávajících interval hodnot škály přiléhající k jejímu hodnotově „minimálnímu“ pólu (*malý*) oproti bezpříznakovosti výrazů udávajících interval hodnot přiléhající k pólu opačnému, „maximálnímu“ (*vyšoký*, *velký*). Ty jsou voleny i pro nerozlišující odkazování ke všem stupňům škály, užívají se např. v otázkách („jak *dlouho* to trvalo?“, „jak je to *daleko*?“, „jak je *velký*?“), od nich jsou derivovány bezpříznakově užívané názvy vlastností (*rychlost* či *teplota* může být *malá*, *pomalost* či *chladnost* je jen výjimečně *velká*).

Následující *Tabulka 5* uvádí opět základní statistické míry pro soubory hodnot odpovídající spojením jednotlivých modifikátorů a adj. *malá*:

	celkem	docela	poměrně	dost	hodně	velmi
počet dokladů	25	36	22	28	20	7
arit. průměr	162,4 cm	160,083 cm	159,136 cm	158,946 cm	155,65 cm	151,214 cm
medián	163 cm	160 cm	160 cm	159,5 cm	156,5 cm	150 cm
směrod. odch.	5,148 cm	4,959 cm	4,004 cm	5,175 cm	4,945 cm	4,339 cm

Tabulka 5 – Statistické míry souborů hodnot (viz *Tabulka 4*) pro jednotlivé vágní skalární modifikátory ve spojení s adj. *malá*.

Jednotlivé zkoumané modifikátory jsou tedy na základě průměru příslušných přesných hodnot v daném vzorku seřazeny v pořadí přesně opačném oproti první části výzkumu. Opačný je ovšem také pól dané škály, k němuž přiléhá interval stupňů udávaných na této škále modifikovaným autosémantikem – adjektivem *malá*. Proto stejně jako v prvním případě i pro tento vzorek platí, že průměr intervalů hodnot udávaných vágními skalárními modifikátory na dané škále se blíží tomu pólu, jenž je tematizován modifikovaným adjektivem, v následujícím pořadí: *celkem, docela, poměrně, dost, hodně, velmi*.

Tato shoda pořadí by již mohla do jisté míry ukazovat na obecnou sémantiku těchto výrazů, nikoli pouze sémantiku konkrétního spojení *modif. + vysoká/malá*. Dříve je však opět třeba statisticky ověřit, s jakou jistotou můžeme vztah průměrů hodnot vykázaný vzorkem považovat i za vlastnost populace existujících dokladů, z nichž byl vzorek s dodržením principu náhodnosti a reprezentativnosti vybrán.

Tabulka 6 obsahuje procentuální hodnotu p (pravděpodobnost chybného zavržení nulové hypotézy ve prospěch hypotézy alternativní), jež je výsledkem t-testu pro každou dvojici vágních skalárních modifikátorů ve spojení s adj. *malá*:

docela	8,24451 %				
poměrně	2,05219 %	45,23538 %			
dost	1,86005 %	37,54827 %	88,77671 %		
hodně	0,00604 %	0,2244 %	1,57736 %	3,169 %	
velmi	0,0012 %	0,0074 %	0,01251 %	0,09353 %	4,58326 %
	celkem	docela	poměrně	dost	hodně

Tabulka 6 – T-test dvojice souborů hodnot (viz *Tabulka 4*) získaných pro jednotlivá spojení *modif. + adj. malá*. Zaokrouhloeno na 5 desetinných míst.

Jak bylo možno předpokládat vzhledem k nižšímu počtu dokladů získaných v této části výzkumu pro jednotlivé modifikátory, nebyla nyní pro žádnou dvojici získána hodnota p blízká se extrémně nízkým hodnotám z první části výzkumu. Mnohé rozdíly byly přesto shledány statisticky významnými. Z hlediska dvojice modifikátorů, pro něž jsme zvláště žádali empirické ověření introspektivně málo zřetelné sémantické odlišnosti, byl výsledek $p < 5 \%$

z první části výzkumu zopakován u těchto párů spojení: *dost malá* × *velmi malá*; *poměrně malá* × *hodně malá*; *celkem malá* × *dost malá*; *celkem malá* × *poměrně malá*. V případě dvojice *poměrně malá* × *dost malá*; *docela malá* × *dost malá* nebyl nyní oproti původnímu $p < 5 \%$ shledán ani okrajově významný rozdíl. Navzdory nižšímu počtu dokladů byl v užití dvojice *dost malá* × *hodně malá* shledán statisticky významný rozdíl ($p < 5 \%$) oproti původnímu výsledku statisticky okrajově významnému. Pro dvojici *celkem malá* × *docela malá* byl oproti původní okrajové statistické významnosti nalezen výsledek hranici okrajové významnosti těsně nespňující. Oproti původnímu statisticky nevýznamnému výsledku byl u dvojice *hodně malá* × *velmi malá* nalezen statisticky významný rozdíl ($p < 5 \%$). Podobně jako při prvním testování nebyl nalezen ani okrajově významný rozdíl pro dvojici *docela malá* × *poměrně malá*.

Stejně jako v prvním případě je třeba připomenout, že z vypočítané hodnoty p nelze přímo usuzovat na velikost rozdílu průměrných hodnot udávaných jednotlivými spojeními *modif.* + *malá* v rámci příslušných dvojic. Jak však bylo výše vysvětleno, můžeme u dvojic, kde byl nalezen statisticky významný rozdíl, usoudit, že průměry populací se liší (byť velikost tohoto rozdílu neznáme) v témže směru, v němž se liší průměry získaných vzorků.

2.4.3 Interpretace výsledků výzkumu

Je nyní třeba rozhodnout, co vypovídají výsledky obou částí výzkumu, empiricky pojednávajících význam spojení *modif.* + *vysoká* a *modif.* + *malá*, o sémantice samotných vágních skalárních modifikátorů. Ještě před tímto pokusem o zobecnění shrňme předpoklady, na nichž stojí dosavadní tvrzení o sémantice jednotlivých spojení *modif.* + *vysoká* (tedy např. tvrzení, že spojení *poměrně vysoká* udává průměrně vyšší hodnoty na škále výšky než spojení *celkem vysoká*). Jedním z nich je, že výběr dokladů skutečně po sémantické stránce dodržel princip náhodnosti a reprezentativnosti, že tedy reprezentuje všechny existující internetové doklady vymezeného typu (to jsem se snažil ukázat v kap. 2.3). Zajímáme-li se o sémantiku daných spojení v češtině obecně, musíme dále předpokládat, že existující internetové doklady jsou reprezentativní pro množinu všech jazykových užití těchto spojení – ani proti tomuto předpokladu není zřejmě nutno mít vážné námitky.¹¹³ Dalším předpokladem je, že empirické poznatky o užívání daných spojení při udávání tělesné výšky dospělých žen (např. že *celkem malá* v tomto kontextu udává hodnoty průměrně bližší hodnotě kontextového standardu a

¹¹³ Jistým omezením by snad mohlo být, že získané internetové doklady reprezentují především úzus mladší, popř. ženské části populace – v tom případě by i získané sémantické poznatky bylo nutno omezit na tyto domény.

vzdálenější od příslušného pólu než průměrné hodnoty udávané spojením *poměrně malá*) lze vztáhnout na užití těchto spojení ve všech ostatních kontextech. I toto zobecnění považují za přijatelné – jeho odmítnutí by znamenalo, že v různých kontextech nabývá totéž spojení A zásadně různého významu vzhledem ke spojení B, závěr pro sémantiku značně komplikující.

Zbývá nyní posoudit možnost posledního zobecnění – ze sémantiky spojení *modif. + malá/vysoká* na význam jednotlivých vágních skalárních modifikátorů. Domnívám se, že výsledky obou částí výzkumu nás k němu do jisté míry opravňují, neboť vztahy ve dvojicích spojení *modif. A + adj. a modif. B + adj.* se ukázaly být značně stabilní: U 10 takových dvojic (např. *dost + adj. × velmi + adj.*) se v obou částech výzkumu statisticky průkazně ukázalo, že spojení s jedním modifikátorem (např. *velmi*) udává průměrně hodnotu bližší pólu, k němuž přiléhá interval hodnot udávaných modifikovaným adjektivem, než spojení s modifikátorem druhým (např. *dost*). U dalších 5 dvojic takový vztah nebyl shledán s plnou statistickou průkazností v obou částech výzkumu. Pro žádnou dvojici nebyl však ani s okrajovou statistickou významností shledán v jedné části výzkumu vztah opačný než v druhé části. To svědčí spíše ve prospěch teze o nezávislosti významu sysémantických skalárních modifikátorů na tom, jaké autosémantikum modifikují. (V uvedených počtech nejsou zahrnuty dvojice obsahující spojení s modifikátorem *ne- moc* či *ne- příliš*, neboť tyto se účastnily pouze první části výzkumu – pro tuto menší empirickou podloženost zde proto nebudu vyvozovat závěry ohledně sémantiky samotných těchto modifikátorů.)

S vědomím, že nejpodstatnější sémantické informace, jež náš výzkum přinesl, byly již podány samým uvedením výsledků statistického testu získaných dat a že větší jistotu v daném zobecnění může přinést jen další, širě založený empirický výzkum¹¹⁴, navrhuji následující **interpretaci výsledků**. Za prokázanou budu považovat vzájemnou sémantickou odlišnost (včetně orientace rozdílu) u těch dvojic vágních skalárních modifikátorů, pro něž byl jak ve spojení s adj. *vysoká*, tak ve spojení s adj. *malá* shledán statisticky alespoň okrajově významný rozdíl. Následující *Tabulka 7* uvádí statistickou významnost rozdílů nalezených v obou částech výzkumu pro jednotlivé dvojice vágních skalárních modifikátorů, kombinace splňující podmínku pro konstatování sémantické odlišnosti jsou vyznačeny tučně (V – statisticky významný rozdíl, $p < 5\%$; O – statisticky okrajově významný rozdíl, $p = 5-8\%$; N – statisticky nevýznamný rozdíl, $p > 8\%$).

¹¹⁴ Ten by kromě snahy o získání větších vzorků měl především ověřit stabilitu zjištěného významu vágních skalárních modifikátorů při udávání stupňů na sémanticky různých typech škál – např. na škálách otevřených oproti škálám uzavřeným či na škálách stupňů necharakterizovatelných přesnou hodnotou ve fixních jednotkách.

docela	ON							
poměrně	VV	NN						
dost	VV	VV	VN					
hodně	VV	VV	VV	OV				
velmi	VV	VV	VV	VV	NV			
ne- moc	V	V	V	V	V	V		
ne- příliš	V	V	V	V	V	V	N	
	celkem	docela	poměrně	dost	hodně	velmi	ne- moc	

Tabulka 7 – Statistická významnost rozdílů nalezených pro jednotlivé dvojice vágních skalárních modifikátorů v obou částech výzkumu.

Z naší interpretace výsledků tedy plyne: empirický výzkum ukázal, že pro následující dvojice vágních skalárních modifikátorů platí, že první uvedený modifikátor udává na škále průměrně stupeň bližší hodnotě kontextového standardu a vzdálenější pólu, k němuž přiléhá interval hodnot udávaných modifikovaným skalárním autosémantikem, než modifikátor druhý. Jde o dvojice: *celkem* × *poměrně*; *celkem* × *dost*; *celkem* × *hodně*; *celkem* × *velmi*; *docela* × *dost*; *docela* × *hodně*; *docela* × *velmi*; *poměrně* × *hodně*; *poměrně* × *velmi*; *dost* × *hodně*; *dost* × *velmi*. U dalších dvou dvojic nebyla stanovená podmínka pro konstatování sémantického rozdílu splněna jen těsně: *celkem* × *docela* ($p_1 < 8 \%$; $p_2 = 8,24 \%$); *hodně* × *velmi* ($p_1 = 10,4 \%$; $p_2 < 5 \%$) – je značně pravděpodobné, že by u nich nový, rozsáhlejší výzkum taktéž shledal sémantický rozdíl. U posledních dvou dvojic účastnicích se celého výzkumu zůstala podmínka pro konstatování sémantického rozdílu výrazně nesplněna: *docela* × *poměrně* ($p_1 = 45,24 \%$, $p_2 = 24,61 \%$), *poměrně* × *dost* ($p_1 < 5 \%$; $p_2 = 88,78 \%$) – provedený empirický výzkum tedy nikterak neprokázal jejich sémantickou odlišnost.

Tento výsledek tedy neumožňuje zcela rekonstruovat pořadí modifikátorů podle blízkosti jimi udávané průměrné hodnoty tomu pólu (P), který je tematizován modifikovaným adjektivem, a zároveň podle vzdálenosti od hodnoty kontextového standardu (S) – s dostatečnou jistotou lze určit pouze „fragments“ tohoto pořadí, pro jejichž „složení“ empirický výzkum neposkytl dostatečné informace:

S – *celkem* – *poměrně* – *hodně* – P

S – *celkem* – *dost* – *hodně* – P

S – *docela* – *hodně* – P

S – *docela* – *velmi* – P

S – *poměrně* – *velmi* – P

S – *dost* – *velmi* – P

Pokud bychom předpokládali i sémantickou odlišnost ve dvojicích *celkem* × *docela*, *hodně* × *velmi*, jejíž konstatování by bylo v případě šíře založeného výzkumu pravděpodobné, bylo by možno pořadí rekonstruovat do následující podoby:

S –	<i>celkem</i> –	<i>poměrně</i> ? ?		– <i>hodně</i>	– <i>velmi</i>	– P
		<i>docela</i> ? <i>dost</i>				

Připomínám opět, že předložené výsledky výzkumu se týkají *průměrných* hodnot udávaných jednotlivými vágními skalárními modifikátory. Postihují tedy část, nikoli celek jejich sémantiky – chybí především přesnější informace o rozložení udávaných hodnot. Tato charakteristika jednotlivých modifikátorů může být přibližně naznačena způsobem popsaným v závěru oddílu 2.4.1 (viz *Graf 2* a komentář); pro přesnější údaje v tomto směru by byl nezbytný šíře založený empirický výzkum se zapojením složitějších statistických metod. Prezentovaný výzkum však přesto poskytl mnohé informace o sémantických vztazích mezi vágními skalárními modifikátory v češtině. Bylo tak demonstrováno, že navrženou metodou je minimálně u některých výrazů možno empiricky ověřit či korigovat naše introspektivní poznání vágního významu.

3. Shrnutí

Kapitola 1.0 první, teoretické části práce podala úvodní vymezení jazykové (sémantické) *vágnosti*. Jde o fenomén v přirozeném jazyce velmi rozšířený: jako *vágní* označují výraz, jehož extenze – tedy rozsah referenčních možností – není přesně ohraničená, a v některých případech tudíž nelze určit pravdivostní hodnotu výroku, do něž výraz vstupuje. *Vágnost* byla vymezena oproti dalším typům tzv. sémantické *neurčitosti*: oproti *kontextové závislosti*, *víceznačnosti*, *rozptýlu pragmatické interpretace* a *podspecifikovanosti*.

V kapitole 1.1 jsem krátce shrnul 3 významné studie autorů E. Roschové, G. Lakoffa a W. Labova, jimiž bylo na počátku 70. let téma jazykové *vágnosti* vyzdviženo do popředí zájmu lingvistů. V kapitole následující se věnuji kritice, které byly tyto tři práce, stojící u počátků teorie prototypů, vystaveny. (Klíčovým pojmem teorie prototypů i její kritiky je *kategorizace*.) Přidávám některé námítky vlastní a zároveň zdůrazňuji ty aspekty daných prací, které považuji i dnes za důležité podněty pro zkoumání významu *vágních* výrazů.

V kapitole 1.3 jsem se snažil vyjasnit své chápání některých pojmů s *vágností* úzce souvisejících, především pojmu *význam*. Z možných pojetí významu jsem zaujal stanovisko *strukturalisticko-postanalytické*, jež formuluje ve své monografii J. Peregrin. Pojmy *význam*, *reference*, *extenze* aj. na jeho základě chápu jako nástroje popisu, jehož předmětem jsou pravidelnosti v jazykovém, konkrétněji inferenčním chování. Významové *struktury* fungují jako nástroje umožňující predikci velké části jevů jazykového chování, není však žádoucí je chápat jako něco, podle čeho je jazykové chování předem pravidelně organizováno – *vágnost* může být exaktním způsobem modelována, nikoli za exaktnost zaměněna.

Poslední kapitola teoretické části pojednává o problémech s tím souvisejících – o překážkách modelování *vágních* významů pomocí exaktních, logických jazyků. Logický jazyk usilující o takové modelování se musí vypořádat zvláště s tzv. *paradoxem hromady* a problémem *vágnosti vyšších řádů*. Na základě monografie autorky R. Keefe se zabývám výhodami a nevýhodami několika různých logických jazyků – žádný z nich se ovšem nezdá být schopen pojednávat fenomény sémantické *vágnosti* uspokojivě. V závěru kapitoly prosazuji *empirické zkoumání* *vágního* významu jakožto fázi, která by měla jakýmkoli pokusům o exaktní sémantické modelování předcházet.

Druhá část práce se *vágním* významem zabývá empiricky. Za její konkrétnější téma byl z několika důvodů zvolen subsystém *vágních skalárních modifikátorů* v současné češtině.

V kapitole 2.1 jsem předložil své pojetí sémantiky tohoto subsystému. Vymezuji se zde vůči pojetí V. Veselého, vycházejícího z pojmů *neurčitost* a *kvantifikace* (a

pojednávajícího tedy dané výrazy jakožto „neurčité kvantifikátory“), a jako klíčové pojmy pro jejich sémantiku chápu jednak *vágnost*, jednak *skalárnost*. Ukazují následně potřebu empirického zkoumání sémantiky těchto výrazů, zejména u některých podskupin, jejichž detailní významové rozdíly nelze spolehlivě posoudit sémantickou introspekci.

V další kapitole jsem zhodnotil různé možnosti empirického výzkumu vágního významu: *experiment s kontrolovaným referentem* a *metajazykové dotazování*. Vzhledem k náročnosti prvního a spornému charakteru druhého způsobu jsem pak navrhl metodu, již je možno získat dostatek relevantních dat o užívání vágních výrazů z rozsáhlých souborů prostého textu – je založena na vyhledávání *souvýskytů přesného a vágního údaje* o témže referentu.

V závěrečných dvou kapitolách jsem prezentoval postup a výsledky empirického výzkumu, který jsem na základě navržené metody provedl v únoru–dubnu 2010. Výzkum zahrnul 6 (resp. 8) skalárních modifikátorů: *celkem*, *docela*, *poměrně*, *dost*, *hodně*, *velmi* (resp. také *ne- moc*, *ne- příliš*) a empiricky vykázal některé existující sémantické rozdíly mezi nimi. Pro 11 z 15 dvojic vzniklých kombinacemi prvních 6 vágních skalárních modifikátorů získané vzorky se statistickou významností ukázaly, že první uvedený modifikátor udává na škále průměrně stupeň bližší hodnotě kontextového standardu a vzdálenější tomu pólu škály, k němuž přiléhá interval hodnot udávaných modifikovaným skalárním autosémantikem (např. *vyšoký*), než modifikátor druhý. Jde o tyto dvojice: *celkem* × *poměrně*; *celkem* × *dost*; *celkem* × *hodně*; *celkem* × *velmi*; *docela* × *dost*; *docela* × *hodně*; *docela* × *velmi*; *poměrně* × *hodně*; *poměrně* × *velmi*; *dost* × *hodně*; *dost* × *velmi*. U zbylých 4 dvojic (*celkem* × *docela*; *hodně* × *velmi*; *docela* × *poměrně*; *poměrně* × *dost*) nebylo možno konstatovat takový sémantický rozdíl s dostatečnou jistotou. Výsledky výzkumu nepodávají kompletní sémantickou informaci o daných výrazech, zjištěné vztahy jsou však její důležitou částí. Výzkum tak jednak poskytl věrohodné informace o významu vágních skalárních modifikátorů v češtině, jednak demonstroval, že alespoň v některých případech lze naše introspektivní poznání vágního významu empiricky ověřovat a upřesňovat.

Seznam použité literatury a jiných zdrojů

Citovaná literatura:

- ARISTOTELES: *Organon I, Kategorie*. Přel. Antonín Kříž. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1958.
- ARMSTRONG, S. L.; GLEITMAN, L. R.; GLEITMAN, H.: What some concepts *might* not be. *Cognition*, 13, 1983, s. 263-308.
- CUNNINGHAM, T.: „Categories versus Rules“, 1998. Dne 19. 1. 2010 dostupné z: <http://meansandends.com/TomCunningham/files/categorisation.pdf>
- ČERMÁK, F.; FILIPEC, J.: *Česká lexikologie*. Praha : Academia, 1985.
- ELL = BROWN, K. R. (ed.): *Encyclopedia of Language and Linguistics (2nd ed.)*. Amsterdam : Elsevier, 2006.
- ESČ = KARLÍK, P.; NEKULA, M.; PLESKALOVÁ, J. (eds.): *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha : NLN, 2002.
- GEURTS, B. – NOUWEN, R.: „At least“ et al.: the Semantics of Scalar Modifiers. *Language* 83, 2007, s. 553–559
- HOVY, D.: Hedges, 2005, dne 13. 1. 2010 dostupné z: http://www.dirkhovy.de/portfolio/papers/download/hedges_dirk_hovy.pdf.
- JACKENDOFF, J.: Fuzziness; Family Resemblances, 1983. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 123–129.
- JACKENDOFF, R.: *The Architecture of the Language Faculty*. Cambridge, Massachusetts : MIT Press, 1997.
- KEEFE, R.: *Theories of Vagueness*. Cambridge : Cambridge University Press, 2000.
- LABOV, W.: The Boundaries of Words and their Meanings, 1973. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 67–90.
- LAKOFF, G.: Hedges. A Study in Meaning Criteria and the Logic of Fuzzy Concepts. *Papers from the 8th Regional Meeting Chicago Linguistic Society*. April 14.-16., 1972, p. 183–228.
- LANGACKER, R. W.: Discreteness, 1987. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 131–138.
- NEUSTUPNÝ, J. V.: On the Analysis of Linguistic Vagueness, 1966. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 341–350.
- NEUMEYER, F. J.: The Discrete Nature of Syntactic Categories: Against a Prototype-based Account, 2000. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 487–509.

- PEREGRIN, J.: *Význam a struktura*. Praha : OIKOYMENH, 1999.
- PŮLPÁN, Z.: *K problematice vágnosti v humanitních vědách*. Praha : Academia, 1997.
- ROSCHE, E. (1973). On the internal structure of perceptual and semantic categories. In: T. E. Moore (ed.), *Cognitive Development and the Acquisition of Language*. New York : Academic Press, 1973.
- SCHÜTZE, C. S.: The Nature of Graded Judgments, 1996. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 431–446.
- TAYLOR, J. R.: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: Clarendon Press 1989.
- VESELÝ, V.: Lexikální sémantika neurčitých kvantifikátorů v současné češtině. *Slovo a slovesnost*, 70, 2009, s. 175–192.
- VOLÍN, J.: *Statistické metody ve fonetickém výzkumu*. Praha : Epoque, 2007.
- VONDRÁČEK, M.: Příslovce a částice – hranice slovního druhu. *Naše řeč*, 82, 1999, s. 72–78.
- WANG, A. Y.; PIAO S.: Translating Vagueness? A Study on Translations of Vague Quantifiers in an English-Chinese Parallel Corpus. In: Proceedings of the Corpus Linguistics Conference 2007, Birmingham, UK. Dne 13. 1. 2010 dostupný z: http://ucrel.lancs.ac.uk/publications/CL2007/paper/278_Paper.pdf.
- WIERZBICKA, A.: The Semantics of Quantitative Particles in Polish and in English. In: *Od kodu do kodu*. Warszawa : WUW, 1987; s. 175–189.
- WIERZBICKA, A.: „Prototypes Save”, 1990. In: Aarts, B. et al. (eds.), *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004, s. 461–478.
- WITTGENSTEIN, L.: *Filosofická zkoumání*. Praha : Filosofický ústav AV ČR, 1993.

Další zdroje:

- Český národní korpus - SYN2005. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2005. Dostupný z WWW: <<http://www.korpus.cz>>.
- internetové vyhledávače
  - <http://www.google.com>
  - <http://www.yahoo.com>
  - <http://www.seznam.cz>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Average_height (citováno dne 10. 4. 2010)
- <http://www.ids-mannheim.de/cosmas2/uebersicht.html> (citováno dne 10. 4. 2010)

Další relevantní literatura:
(prostudovaná, necitovaná)

- AARTS, B. et al. (eds.): *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004.
- BREHENY, R.: Some Scalar Implications Really Aren't Quantity Implicatures – But Some Are. In: *Proceedings of Sinn & Bedeutung IX*, 2004.
- GEURTS, B.: Review of L. M. Moxey and A. J. Sanford, Communicating Quantities. In: *Journal of Semantics* 14, 1997, s. 87-94.
- GEURTS, B.: Scalars. In: P. Ludewig and B. Geurts (eds.), *Lexikalische Semantik aus kognitiver Sicht*. Gunter Narr : Tübingen, 1998, s. 95-118.
- JAYEZ, J.: How many are 'several'? Argumentation, meaning, and layers. In: Svetlana Vogelcer (ed.), *Bare plurals, indefinites and weak-strong distinction*. Amsterdam : John Benjamins, 2006, s. 187-209.
- NELSON LAIRD, T. F.; KORKMAZ, A.; CHEN, P. D.: *How often is „often“ revisited: The meaning and linearity of vague quantifiers used on the National Survey of Student Engagement*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, San Diego, CA, 2008.
- PATERSON, K.; FILIK, R.; MOXEY, L. M.: Quantifiers and discourse processing. *Language and Linguistics Compass*, 3, 2009, s. 1390-1402.
- PENKA, D.: „Almost“: a test? In: Dekker, P.; Franke, M. (eds.), *Proceedings of the Fifteenth Amsterdam Colloquium*, Amsterdam : ILCC, 2005, s. 179–184.
- PEREGRIN, J.: *Úvod do teoretické sémantiky: principy formálního modelování významu*. Praha : Karolinum, 2003.
- SIDER, T.: Against Vague Existence. *Philosophical Studies*, 114, 2003, s. 135–146.

Příloha A

Původní zadání bakalářské práce

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Filozofická fakulta

Katedra / ústav: Ústav českého jazyka a teorie komunikace

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Radek Ocelák

Datum narození: 3. 2. 1988

Kontaktní adresa: Jungmannova 7, Rýmařov 79501

Obor studia / kombinace: český jazyk a literatura – filozofie

Diplomní obor: český jazyk a literatura

Název práce v češtině: Sémantika vágních kvantifikátorů

Název práce v angličtině: Semantics of Vague Quantifiers

Vedoucí práce: Mgr. Eva Lehečková

Konzultant:

Pokyny k vypracování:

Tématem práce je problematika popisu významu vágních (neurčitých) kvantifikátorů v přirozeném jazyce obecně i v současné češtině, coby sémanticky relativně jednoduchých výrazů, u nichž je proto možné usilovat o přesnější uchopování lingvistické vágnosti. Práce bude vycházet z porovnání předních lingvistických a filosoficko-logických přístupů k vágnosti a s ohledem na úkol zachytit adekvátně sémantiku vágních kvantifikátorů se pokusí prokázat jednak nedostatečnost přístupů založených na diskrétní kategorizaci a jednak možnosti teoretických modelů integrujících škálové hodnocení gramatických jevů. Na základě

získaných dat (formou korpusového a dotazníkového průzkumu) autor navrhne sémantickou analýzu vybraných vágních kvantifikátorů (*pár, celkem, dost, velmi* apod.).

Doporučená literatura:

- AARTS, B. et al. (eds.): *Fuzzy Grammar: A Reader*. New York: Oxford University Press 2004.
- BACH, E. et al. (eds.): *Quantification in natural languages*. Dordrecht : Kluwer, 1995.
- FANSELOW, G. et al. (eds.): *Gradience in Grammar. Generative Perspective*. New York: Oxford University Press 2006.
- GÄRDENFORS, P. (ed.): *Generalized quantifiers: linguistic and logical approaches*. Dordrecht : D. Reidel Publishing Company, 1987.
- GEURTS, B. – NOUWEN, R.: „At least“ et al.: the Semantics of Scalar Modifiers. *Language* 83, 2007, s. 553–559
- ISRAEL, M.: Minimizers, Maximizers and the Rhetoric of Scalar Reasoning. *Journal of Semantics* 18, 2001, s. 297–331.
- JAYEZ, J.: How many are ‘several’? Argumentation, meaning, and layers. In: *Bare plurals, indefinites and weak-strong distinction*, ed. by Svetlana Vogeleer. Amsterdam : John Benjamins, s. 187-209.
- KEEFE, R.: *Theories of Vagueness*. Cambridge : Cambridge University Press, 2000.
- LAKOFF, G.: Hedges. A Study in Meaning Criteria and the Logic of Fuzzy Concepts. *Papers from the 8th Regional Meeting Chicago Linguistic Society*. April 14.-16., 1972, p. 183–228.
- PEREGRIN, J.: *Úvod do teoretické sémantiky: principy formálního modelování významu*. Praha : Karolinum, 2003.
- PŮLPÁN, Z.: *K problematice vágnosti v humanitních vědách*. Praha : Academia, 1997.
- SCHÜTZE, C. T.: *The Empirical Base of Linguistics: Grammaticality Judgements and Linguistic Methodology*. Chicago, London : The University of Chicago Press, 1996.
- SCHWARZSCHILD, R.: The Grammar of measurement. In: B. Jackson (ed.), *Semantics and Linguistic Theory (SALT) XII*. Ithaca/New York: CLC Publications 2002, s. 225–245.
- TAYLOR, J. R.: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: Clarendon Press 1989.
- VESELÝ, V.: *Lexikální prostředky neurčité kvantifikace v současné češtině*. Nepublikovaná diplomová práce. Praha : Filozofická fakulta Univerzity Karlovy.
- VESELÝ, V.: Lexikální sémantika neurčitých kvantifikátorů v současné češtině. *Slovo a slovesnost*, 70, 2009, s. 175–192.

Příloha I

Úplný výčet dokladů zahrnutých do výzkumu (s krátkými kontexty a adresami nálezů platnými k různým datům v rozmezí únor–březen 2010)

celkem vysoká

- 1) Tak já jsem celkem vysoká cca. 180 cm
-<http://pauza.zive.cz/viewtopic.php?f=620&t=600245&p=1854335>
- 2) našel jsem taky celkem vysoká,lecos to zamaskuje ,177cm
-http://forum.lide.cz/forum.fcgi?akce=forum_data&forum_ID=26654&ID_from=48416255&dir=1&auth=
- 3) Jsem celkem vysoká merim 174cm.Mopje miry jsou 91-58-89.Ādu rada kdȳz mi napises
-<http://www.seznamkaaz.cz/seznamka.php3?Cat=5&Page=114>
- 4) Dlouh  ohniv  zrzav  vlasy a oči m  takov  hn d , skoro a  jakoby do zlata, takov  núdch. Je celkem vysok , asi 180 cm.
-<http://watermoon.deviantart.com/>
- 5) Kiki, jsem celkem vysok , mam tak 178 cm, a tech 93 kg. a ty ?
-<http://diskuse.doktorka.cz/kilo-dolu/archiv/60/>
- 6) Taky bych chtěla zm nit l čení a barvu vlasů. Jsem sp ше studen  typ, vlasy stredn  hn d , tmav  hn d  oči, sv tl  pleť. Jsem celkem vysok , m řim 173 cm, velikost 38-40.
-http://poradna.dama.cz/vizaz.php?akce=odpoved&id_d=7893
- 7) Já jsem celkem vysok , 180 cm, tak se mi to aspoň trochu rozlo i. Stejn  to ale nejmíc leze do nohou... a pozadí...
-<http://www.mojetehotenstvi.cz/22-dnu-do-terminu>
- 8) Byla celkem vysok , ur it  měla dobrých 175 cm, postavu st hlou a teď, j  ještě zvýrazňovaly její dlouh  čern  šaty s korzetov m vrškem.
-http://www.potterweb.cz/web/component?option=com_simpleboard/Itemid,27/func.view/id,65282/catid,11/limit,30/limitstart,2040/
- 9) Dobrý den, chtěla bych se zeptat. Jsem celkem vysok  asi 184 cm a v řim 69 kg. Všichni kdo m  vidí tak mi říká že sem huben , ale já mám sp ше jenom huďen  nohy a ruce.
- <http://www.postavaprokazdeho.cz/users/kulturistika/massediting.asp?sysID=0&gallery=&stranka=18>
- 10) Ahojky, chci se jen zeptat. Chtěla bych za it držet dietu,potřebuju zhubnout tak 10 kilo, (ale jsem celkem vysok  - 172 cm,tak to na m  moc vidět není, že jsem tlust )protože kluci o tlust  holky nestojej.
- <http://www.poradna-lasky.cz/odpovedi/detail.php?puid=p423ae8f1bc86b&id=5>
- 11) Výška: 171-175 cm (...) Jsem celkem vysok ,oči mam jasne modry a vlasy??Tak to se meni...ted...takovy,rekname,po ramena,svetle hn dy, vyzehieny...)
- <http://profil.lide.cz/misulda.slouki/o-mne/>
- 12) M m jedničky, m řim 164/58 kg. – Ahoj,ur it  bych šla do těch v t ich,jsi celkem vysok  a máš i širok  hrudnik.
- <http://www.omlazen.cz/velikost-implantatu-9-955-45.html>
- 13) Zdravim vsechny holky. Jak se vyporadavate s vahou motorky? Vetsina jich je okolo 180kg. Jak se manipuluje mensi holicine(170cm/60kg +-) s takovymhle obrem? – Ale tak slečna Meshi je celkem vysok  a má malou motorku.
- http://img.motorkari.cz/upload/files/temata/68757_vaha-morotky-vs-nezne-pohlavi.html
- 14) Jsem celkem vysok : m řim 170 cm a v řim 57 kg, mno tak jako mohla bych být huben ji ale co už)
- nalezeno pouze v Google
- 15) M m špinav  blond vlasy do p le zad, velk  uhran iv  zelen  oči, jsem celkem vysok (174 cm) a postava vysportovan . Takže obl ben  budu, tak proč se bojim
- nalezeno pouze v Google
- 16) Byla celkem vysok ,v sak ne tak jako j ,mohla mít tak sto šedesát pět centimetrů.
- <http://www.e-basnik.ic.cz/povidka02.htm>
- 17) „Tak spusťte...“řekla r zn  mlad  žena. Byla celkem vysok , asi stosedmdes t p t centimetrů, měla del i  ervenocern  vlasy, modr  oči a st hlou postavu.
- <http://liter.cz/Povidky/252014-view.aspx>
- 18) Dobry den, je mi 21 let, mam 176 cm a 117kg... – Máte to štěstí, že jste celkem vysok , proto mo n  v a váha není tolik vidět, ale co si budeme namuloovat
- <http://80.250.24.233/poradny/zdravi-a-zivotni-styl/4-diety-a-zdrava-strava/475-dotaz#paper-82814>
- 19) jinak m m výšku 172 a váhu asi 57 kg, co si o tom myslite? – Podle mě jsi st hl ,mů es to zkusi,ale pzedem říkám,že t  nejspíš někde odmítnou.Ale i kdȳz ti chybi jeden cm(modelka by měla mít minim ln  173),tak jsi celkem vysok  a řekla bych že i docela st hl ,takže jestli chceš,zkus
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=159475&katag=1&nove=0&orderbyide>
- 20) Nevypadala špatn , nakrátko ostřihan  blond vlasy, modro ed  oči ukryt  za skly brýlí, st hl  a celkem vysok , Hawk ji odhadl asi na 170 cm.
- <http://doomhammer.webpark.cz/E3ftfd/6.htm>
- 21) ahoj, tak nás m e v 2 letech 91 cm, a to jsme oba celkem vysoc , j  174cm, man a 194cm..
- <http://www.emimino.cz/diskuse/diskuse/vyska-2rocne-dieta-27274/>
- 22) jsem celkem vysok  (177cm), tak jsem si řikala, že to bude mo n  t m. Ale nikdy nevíš, kdy se mim a rozhodnou.
- http://www.dvojcaty.cz/forum_all.php?itema=17&id=229284

- 23) Když jsem byla malá hodně jsem trpěla tím, že se mi jiní posmívali, že jsem číhanka. (Jsem štíhlá, celkem vysoká - asi 170cm. Prsa dle mého názoru malá - dvojky. Nos mám po mamince, takže takový "s bambulkou".
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=292006&kateg=1&novne=0&orderbyide>
- 24) Každopádně já jsem taky celkem hubená a prsénka mám hodně malé, 171 cm a 59 kg, což on sám řekl když se naproti mě postavil, že jsem celkem vysoká a ty 3 by se ke mě hodily.
- <http://www.omlazenici.cz/velikost-implantatu-9-955-22.html>
- 25) Na postavě mám pořádek co zlepšovat, ale jsem v pohodě, protože nikdo není dokonalý a o to tady ani nejde. Aspoň mně ne. Jsem celkem vysoká (175 cm), mám ženské tvary, kosti na mně nikdy nechřestily a ani to nemají v plánu :)
- <http://profil.lide.cz/mila.holka/o-mne/>
- 26) za velkým černým stolem seděla recepční. Byla blondřatá myslím, že i celkem vysoká a hubená. (...) Měla dlouhé vlnité vlasy, světlou pleť a výškově byla vysoká asi 170cm.
- <http://www.stimivani.eu/10-fanfiction-na-pokracovani/isabella-7-dil/2/>
- 27) no ja sem celkem vysoka 172cm k tomu mam dost široke hrudnik i sirsí ramena takze asi nikdy nebudu mit nejaky nizky miry
- <http://www.f-sport.cz/bb/index.php?action=vthread&forum=14&topic=3587&page=13>
- 28) Gabu,tak nevím-já jsem celkem vysoká-mám 170cm a vážím 56 kg,ale asi teď budu hodně přemýšlet jestli jít do lacláků nebo ne.
- <http://fora.babinet.cz/viewprintable.php?id=40058>
- 29) Holt jsem celkem vysoká / 173cm/ a mít 48kg, tak jsem mrtvá.. Už když jsem měla 54kg,tak mi lidi říkali,že vypadám strašně.
- <http://family.cz/scripts/diskuse/prisp.asp?id=10172875>
- 30) Přemýšlela jsem o bílém nátlínku.Co myslíte?Poradí mi někdo,byla bych moc ráda.Jinak ještě doplním,jsem celkem vysoká 173cm a celkem štíhlá.65 kg.
- <http://www.omlazenici.cz/jake-tricko-k-45-28495-0.html>
- 31) Sice je má v culíku, ale i tak ta délka je znatelně vidět.Mají oříškové hnědou barvu.Žádný melir.Nic.A musím uznat, že je celkem vysoká.Kolem 175 cm má určitě.
- <http://merely.blog.cz/0803/andel-2>
- 32) Já mám postavu podobnou, budu s tím taky muset začít něco dělat, ale smířila jsem se s tím, že malej zadek mít nikdy nebudu :D Ale naštěstí jsem celkem vysoká (mám skoro 180 cm :))
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=364489>
- 33) mít moji normální váhu jsem celkem vysoká cca.180 a moje normální
- nalezeno jen v Yahoo
- 34) vladiplzen - já jsem taky celkem vysoká (177cm) a problémy jsem neměla, i když je pravda, že já mám menší velikost (ca38-40), byla jsem zkoušet jen v Plzni a problém nebyl.
- <http://www.beremesec.cz/forum/show.php?vThreadID=10059&vOffset=5580&vGotoLast=1>

docela vysoká

- 1) Jde o to, že jsem docela vysoká (178cm) a ne zrovna sušinka, takže si myslím, že pokud se mimi neotočí, císařský řez neuhájím
- <http://www.emimino.cz/denicky/porod-koncem-panevnim-5363/>
- 2) s 10cm podpatky bych merila 194...ale takhle vysoký jsou mi docela nepohodlný...max tak 6. - Taky seš docela vysoká jak tak čtu :)Já bych si na 10cm podpatkách asi rozbila úsměv :)
- http://forum.lide.cz/forum.fcgi?ake=forum_data&forum_ID=78957&ID_from=50169155&dir=1&auth=
- 3) Je mi 45 let, jsem docela vysoká (178 cm), přírodní blond, trochu širší boky a stehna.
- <http://www.kafe.cz/forum/poradny/image-a-etiketa-1818.aspx?diskuse&e=31865&s=31865>
- 4) Dobrý den, chtěla jsem se zeptat- mám malý balón a jsem docela vysoká (174 cm) a když cvičím cvik na přímý sval břichá a chci se přitáhnout ke kolénům, tak z balónu sjezdím...
- <http://www.bud-fit.cz/fitness/Cviceni-doma/cviky-na-posileni-bricha-%282%29/>
- 5) No jo, ale já jsem taky docela vysoká, 175 cm, tak abych je neměla spíš jako kratasy.
- <http://babinet.cz/fora/viewprintable.php?id=13870>
- 6) Jinak k postavě - je hubená, tak asi 50-55kg a docela vysoká asi kolem 170cm, kozy, abych pravdu řekl jsem si moc nepohlížel jsem totiž dolůhák , ale nebylo to nejhorší.
- <http://www.www.nornik.net/debata/viewtopic.php?t=628&postdays=0&postorder=asc&start=450&sid=b13058b202fa1db57eb07eff7a93e27c>
- 7) Je mi 21 let a jsem docela vysoká.180cm,vážím 65kg a mám pěkná prsa číslo 3
- nalezeno jen v Google
- 8) Marfa: 181 cm, to seš sice na holku docela vysoká, ale ne zase tak moc. Když se s tím budeš trápit, jenom si budeš kazit život. Co takhle třeba "jsem kráska s nekonečně dlouhýma nohama" ???
- <http://www.dama.cz/diskuse/clanek.php?diskuse=1344&f=166>
- 9) A jak to funguje prosím? V 16, 17ti letech jsem taky dělala modelku, i vlasovou, jsem i docela vysoká (178 cm), už jsem ale starší, lehc přes třicet, ale občas mi to chybí, ráda bych zase něco nafotila, mají tam šanci i starší?
- <http://www.omlazenici.cz/zkusenost-s-praci-67-15526-0.html>
- 10) Jsem docela vysoka (174 cm) a nejsem dokonale stihla - mam predstavu nejake vetsi kytkice - do vysky, ne do sirky. Barvu idealne bilou, zelenou, fialovotu, snad mozna i ruzovou.
- <http://www.beremesec.cz/forum/show.php?vThreadID=36180&vGroupOffset=0>

- 11) A más pravdu, je vysoký, já jsem taky docela vysoká (175 cm) a krásně mi padne do ruky....mimi není od země chladno, když je ve vyšším kočárku....
 - <http://www.modrykonik.sk/forum/show.php?vThreadID=46994&vGroupOffset=1040&vOffset=60>
- 12) Já jsem docela vysoká, 183 cm, a těch 72 kg byla moje běžná váha. My máme doma s manželem posilovnu, malá ani nemusí být tvoun.
 - <http://www.mojetehotenstvi.cz/dobre-odpoledne-v-em-0>
- 13) Jsem docela vysoká-merim 176 cm mam docela dobrou postavu-rikaji:)Ted zrovna mam kratsi vlasy barvu hnedou ...
 - <http://libimseti.cz/Ywetka?albumId=669733&userId=2065356&uid=>
- 14) Výška: 170-179 cm (...) Jsem docela vysoká taky neco vazim postavu mam taky,nohy ,ruce a nehty asi taky.Oči mam a taky nejakou tu barvu maj.Vlasy?...jo taky ty mam a barvu maj taky...
 - <http://napoveda.xchat.centrum.cz/~guest-/whoiswho/profile.php?uid=9199584&part=2&extra=w%3Dr%26sex%3D-1>
- 15) Fakt jo? já ještě takovýho chlapa neměla tak nevím ale asi by to bylo divný já jsem totiž docela vysoká 182. tak nevím jakou polohu a tak...
 - <http://www.kafe.cz/forum/diskuse/laska-a-vztahy-129.aspx?diskuse&r=18483&s=18483>
- 16) Myslím si, že jsem na dívku docela vysoká, asi 180 cm.
 - <http://katechibi.blog.cz/0810>
- 17) Ahojky, a proč trpíš? Já jsem taky docela vysoká, mám skoro 180 cm, ale že bych trpěla ... no samozřejmě je jasný, že bych radši byla menší, brala bych tak těch 165 cm
 - <http://diskuse.dama.cz/diskuse.php?d=4786&f=42>
- 18) Dalo by se říct, že jsem docela vysoká (mám +/- asi 170 centů), mám kratší, světle hnědé vlasy s pár skoro bílými proužky, modré oči a jsem dost hubená...
 - <http://kajess.blog.cz/0609/povidka-zivot-je-horska-draha-1-dil>
- 19) Ahoj holky, Petko, nějak si pořad neuvědomuji, že už čekáš třetí dítko. :D Já jsem docela vysoká (170cm), tak se kila trochu rozložila. Ale taky se mi to začlo vrážet do zadku.
 - http://diskuze.rodice.cz/search.php?st=0&sk=t&sd=d&author_id=7451&start=920
- 20) Jsem docela vysoká, ale mám velkou plochu pod zádoma a silná stehna. ... sharus 22 let 78/178 dnes 74
 - <http://www.f-sport.cz/bb/index.php?action=vthread&forum=14&topic=2153>
- 21) Výška: 176 - 180 cm (...) Jsem docela vysoká, postava je denodenně jiná a oči, tak to se nedá...jednou modré, jednou modrozelené, prý bývali i zelené
 - <http://profil.lide.cz/zuzanka.c/o-mne/>
- 22) Výška: 181 - 185 cm (...) Jsem docela vysoká...a vlásky??Úž "byly" i černééé
 - <http://profil.lide.cz/zhrbacova/o-mne/>
- 23) nejsi malinko zvedavej ??? to je zenska vlastnost merim 175 Cm - Pám se, abych se něco dozvěděl. A jestli ty jsi zvedavá ženská, tak máš taky možnost. Jsi docela vysoká, to se mi líbí
 - <http://weirdo.own.cz/index.php?text=41-co-to-bylo>
- 24) Jsem docela vysoká (177 cm) a Paris je vedle mě jak zakrslý králík. Já ve vysokých podpatkách chodit neumím, a tak bych si koupila botky jen s nižším, aby mi to jen klapalo, protože to mám strašně ráda "klap klap!"
 - <http://janewle.pise.cz/126348-komentare.html>
- 25) Má docela vysokou postavu, skoro 177 cm, dlouhé štíhlé nohy a krásně jemné ruce - skutečně jako princezna. Už...konec ódy. Pomohlo ti to aspoň trochu, bráško?
 - <http://marieke.pise.cz/39525-kamos-iii.html>
- 26) Nedá se to nějak skombinovat, abych opticky zhubla a nepřestala růst?? Mí rodiče jsou docela vysocí. Mamka měří 180 cm a taťka přes 180 cm.
 - nalezeno jen v Seznamu
- 27) Přesně tak Elo, máme o dost jinou váhu a moje tělo potřebuje pro provoz víc než Olino. Olino kolik měříš jen tak pro zajímavost? Já 172 cm - Hatto,ty jsi docela vysoká, není těch 5100kj málo?
 - <http://forum.zhubneme.eu/read.php?11,160727,page=5>
- 28) já se přeměním,větra jsem se vážila a mám 68 a měřím 168 a chtěla bych sjet tak na 62 až 63 kilo - tak salámy našťestí snad nemám,ale to břícho je zvedavotvaný a vytahaný ,ty jsi docela vysoká :jawdrop: ,sem myslela,že jsi pínd a
 - <http://www.e-tehotenstvi.cz/viewtopic.php?t=79&t=3679&sid=a3e30b954866bc072f9a41090ceb486&start=40>
- 29) meriam 1,81m a pred dva a pol rokmi som mala 61kg, teraz je to horsie - Ahoj Bambi, jsi docela vysoká, na tobě se ty kila rozloží a určitě to není tak moc vidět.
 - <http://www.modrykonik.sk/forum/show.php?vThreadID=78213&vGroupOffset=0&vOffset=360>
- 30) dnes mam 52kg na vysku 168cm - jsi šikulka, ale i mě se tvá váha zdá hodně nízká, vzhledem k tomu, že jsi docela vysoká...
 - <http://forum.bandingklub.cz/about3-2040.html&sid=0c207bd58a0e4b44f4e4ded2ee787d9b>
- 31) Já jsem docela vysoká (181 cm) a tak mám asi trochu větší rezervy vzhledem k velikosti mimina. Abych pravdu řekla, ikdyby bylo druhé stejně velké jako Šimonek (3950g) tak se docela bojí, že to do porodnice nestihnu, když se říká, že druhé porod je rychlejší.
 - <http://www.emimino.cz/denicky/letni-miminka-c-20-moj-najkrajsi-darcek-z-usa-2890/>
- 32) Sice s 165 cm byla Casey na dnešní dobu ještě na holku docela vysoká, ale co si budem povídat, kam se hrabe na skoro dvoumetrového Sama a Deana se "standartem" 185 cm.
 - <http://silenej-bicik.blog.cz/1001/16-kapitola-wincest-a-malej-blondatej-rambo>
- 33) Nejsem tlustá, jsem trochu (opravdu sebekriticky říkám že jen trochu) oplácaná a jsem docela vysoká (173 cm) mám hodně velký prsa, širší boky, štíhlejší pas.

- <http://zena-in.cz/clanek/holky-krev-a-mliko-2/offset/113>
- 34) holky, kolik ted vazite a taky merite, jestli se muzu zepat? jen tak pro info, ja mam dnes z rana vahu 65, 7 kg.. vyska 173 cm.. (...) jinak jenn, to mas vahu v pohode, ja mam tech 65 a neco, jsem teda docela vysoka, ale nechтела bych moc pribirat pomoooc
- <http://www.modrykonik.cz/forum/show.php?vThreadID=74763&vGroupOffset=80&vOffset=330>
- 35) 176cm to jsi docela vysoka, teda ja sem docela preck no tak mi to možná přijde hodně =)
- <http://lizziefeat.blog.cz/0904/hafec-veci-o-me>
- 36) Byla jsem i na jiné konzultaci a tam mi taky řekli, že stačí lípo. Já jsem docela vysoká 177 cm . Míry jsou přímo na molo :105/78/101.
- <http://www.omlazenici.cz/jak-dlouho-jste-70-5403-1.html>
- 37) Jsem docela vysoká mamina, 180 cm, doma mám golfky po dvoleté dceři, nemají nastavitelnou rukojeť, a já řeším problém, jak se při chůzi s kočárkem nekopat do nohou o brzdu, která je od jednoho zadního kolečka ke druhému, jelikož jsem hodně blízko.
- <http://www.emimino.cz/diskuse/chipolino-pooky-20853/strankovani/2/>
- 38) Ahoj, jsem štíhlá docela vysoká(170cm) blondýna...+černé podbarvená a teď do toho mám ještě růžovou.DMám zelené oči, piercing v obočí a v jazyku...
- <http://libimseti.cz/RencaVavrov?uid=>
- 39) No já s těma kalhotama nevím...Docela bych se bála objednávat přes net...Jsem docela vysoká (178) a málo které kalhoty mi sedí. Jelikož mám širokou pánev, ale tenké nohy...
- <http://www.modrykonik.cz/forum/show.php?vThreadID=113169&vOffset=1620&vGotoLast=1>
- 40) No tak já jsem docela vysoká 173cm a přítel skoro 180, takže má být po kom dlouhá..
- <http://www.mojetehotenstvi.cz/tak-jme-zase-tu>
- 41) Má blondáté vlasy a zůstává jí,stejně jako Ane její lidská,modrá barva očí.Se svými sestrami si není moc podobná. Je docela vysoká měřfí okolo 175cm.
- nalezeno jen v Google
- 42) Tedy za sebe osobně... mám 75A/B což jsou tedy malý prsa. A musím fíct, že jsem spokojená. Jsem docela vysoká 176cm, a nedovedu si představit, že bych měla větší.
- <http://www.zeny.cz/diskuze/tema.aspx?ForumCategoryID=7&ForumThemeID=3ed60f9d-616c-47ee-9cf2-8912338ba56b&Page=3>
- 43) Katko, ještě k tý velikosti. Jedna moje kamarádka dělá modelku, takže je docela vysoká (177cm) a štíhlá a jí dali 200c anatomický pod žlázu a vypadá to hodně dobře.
- <http://diskuse.doktorka.cz/silikonova-prsa/archiv/230/>
- 44) Jsem docela vysoká, asi 174-176 cm, takže jsem viděla dobře, ale na koncertě bylo hodně malých dětí, hodně tatínek, kteří byli asi o 50 cm větší, než malé dívky vzadu.
- <http://band-tokio-hotel.blog.cz/0803/strassbourg-nebo-esch-sur-alzette-review-by-fan>
- 45) deniska - postavu máme asi stejnou Jsem sice docela vysoká, ale zadek mám jak štýrskéj valach (...) deniska - tak to já jsem na tom podobně, jen měřím nějakých 178 cm...
- <http://www.modrykonik.cz/diskuse/tema/je-tady-taky-nejaka-kuzelka/?page=1>
- 46) Jak jsi vysoká - jsem docela vysoká.Mám okolo 170cm.
- http://quiz.myearbook.com/myspace/TelevisionMovies/444056/Mean_girls.html
- 47) Slečinka je docela vysoká tak 175cm. Na sobě má černé boty na podpatku, riflovou sukni, bílé tričko na ramínka a černej světlík, který zakrývá jen dlouhé holé ruce aby jí nebyla zima.
- <http://www.andor.cz/jeskyne/index.php?action=view&id=jeskyne=9252&from=90&page=22>

poměrně vysoká

- 1) Tak to já jsem poměrně vysoká - 180 cm. Dost mě to občas štve, připadám si, že moc vyčnívám. Proto když chlapa, tak minimálně stejně vysokého..)
- <http://diskuse.doktorka.cz/jaka-podle-vas-idealni-vyska/>
- 2) Slečna má velikost eL (je poměrně vysoká, má přes 180 cm :))
- <http://www.bastard.cz/damska-tricka/bomberman-damske-tricko-193/>
- 3) zajímal by mě mužský názor na tyop mojí postavy. jsem poměrně vysoká (180), váha v normě.
- <http://diskuse.doktorka.cz/postava-typu-jennifer-lopez-libi/>
- 4) Výška: 176 - 180 cm - Jsem poměrně vysoká a štíhlá
- profil.lide.cz/22.Kocicka/o-mne/
- 5) Jsem poměrně vysoká 177cm - střední postavy - mohla bych Vám zaslat i foto svateb.šatů, bohužel tady nikde nevím jak vložit přílohu.
- <http://poradny.pritelkyne.cz/poradny-1/kvetinova-poradna-2/svatebni-kytice-8605/>
- 6) Nevím kdo tyhle boudičky vymyslel,ale já,ac jsem poměrně vysoká (172 cm) mám prostě problém si normálně sednou na mísu,
- <http://barunka.bloguje.cz/579098-den-blbec.php>
- 7) No já jsem vysoká 173 cm, ale celkem dost lidí mi říkalo, že mám úzkou pánev tak ti nevím, v nejšířším místě přes boky jsem měla vždýcky okolo 90cm, ale to je asi normál, tak ti nevím...ale třeba je to taky tím, že jak jsem poměrně vysoká, tak jim ta pánev přišla na mě nějak menší.
- <http://www.modrykonik.cz/forum/show.php?vThreadID=19857&vGroupOffset=680&vOffset=30>
- 8) Já jsem poměrně vysoká-180 cm, krátký vlasdy s červeným nelfrem, budu mít hnědej menšetrovej kabátek
- <http://www.rodina.cz/scripts/diskuse/prisp.asp?id=3248440>

- 9) chystam se na ples v rámci pracovní akce, ale nevím si rady se saty jelikož jsem poměrně vysoká 190 cm/2/3 let, nechci zvolit dlouhé saty (připadala bych si jako zírka) je možné zvolit koktejlové saty???
- <http://ona.idnes.cz/ptejte-se-modni-navrharky-isky-fisarkove-f11-/poradna.asp?p=93&t=433&strana=8>
- 10) No..já sem poměrně vysoká..měřím nějak 170.
- <http://tokiohotel-povidky.blog.cz/0701/panenstvi-na-obtiz-1-dil>
- 11) Evula 20 - 60,5/175 - cíl zpevnit - Jsi poměrně vysoká, já jsem zastáncem vyšších hodnoty na začátku, ať je z čeho potom ubírat.
- <http://www.f-sport.cz/bb/index.php?action=vthread&forum=14&topic=4008>
- 12) Dobrý den, Michale, je mi 18 let, měřím 176 cm a vážím 65 kg. Chtěla bych zhubnout a zpevnit postavu. - Jsi poměrně vysoká, jako modelka, a jistě budeš mít krásné nohy a dlouhou postavu
- <http://www.prozeny.cz/poradny/krasa-a-moda/15-kadernik-radi/600-dotaz>
- 13) Ahojky, he mi 20 let, měřím asi tak 175 cm a vážím 67 kilo. - A co nějaký sport? Vůbec nepíšeš o stravě a hlavě. co blázníš s váhou? Jsi poměrně vysoká a váha také není zas tak tragická.
- <http://www.prozeny.cz/poradny/krasa-a-moda/15-kadernik-radi/600-dotaz>
- 14) Dobrý den paní Zlato, potřebovala bych poradit s účesem. Je mi 20 let, jsem poměrně vysoká (187cm), měla jsem delší vlasy-shruba po prsa-ale neměl žádný objem,
- www.prozeny.cz/poradny/krasa-a-moda/15-kadernik-radi/600-dotaz
- 15) ahoj holky, zajímalo by em od které konfekční velikosti se cítíte baculkou? Jsem poměrně vysoká holka, skoro 180cm a moje velikost je 44.
- <http://www.mojasvadba.sk/forum/show.php?vThreadID=10059&vGroupOffset=0&vOffset=6900>
- 16) Je mi 25, studentka VS-jsem poměrně vysoká 179,81kg-uz od mala jsem byla pevná a vzdy ze vseh nejvetsi.
- <http://forum.zhubneme.eu/read.php?2,11261,page=1>
- 17) Měřím 172 cm a vážím 88 kg. Za poslední 2 roky jsem přibrala 20 kg. - Máš výhodu, že jsi poměrně vysoká, na nás - mrňoušech, je každých kilo vidět nějak víc.
- nalezeno jen v Google
- 18) Byla poměrně vysoká (172 centimetry), velmi štíhlá (vážila 50 kilogramů) a vybraně se oblékala tak, aby vynikl její útlý pas (50 centimetrů).
- <http://bajinka.pise.cz/41085-o-sisi.html>
- 19) Taky nechci tenisky, spíš přirozený, ale pěkně vyplněný, jo, 2dětí a 3 roky kojení udělá svý... mám 173cm a 56kg. (...) sem sice poměrně vysoká, ale mám hodně štíhlé boky, tak možná by na mě víc ani nevypadalo dobře.
- <http://www.omlazen.cz/velikost-implantatu-9-955-43.html>
- 20) Město: Děčín Věk: 48 let Výška: 180 cm (...) Pokud ti nevdají, že jsem při těle a poměrně vysoká, tak mi napiš. Jsem inteligentní, zadaná SŠ a hledám přítele, který by uměl nejen se milovat, ale i naslouchat, pohladit slůvkem i dlani.
- http://www.seznamka.cz/sex/ona-hleda-jeho/inzeraty.aspx?regi=3502&mes=0&vek_od=43&vek_do=52&pooh=0&foto=0&search=1
- 21) Popis: Rosalie je poměrně vysoká, měří kolem 175cm. Postavou připomíná rousnou sochu, má dlouhé zlaté vlasy které se jí vlní do půli zad a hluboké zlaté oči.
- <http://twilight-dawn-rpg.blog.cz/0911>
- 22) Upřednostňuje ležerní módu v barvě černé nebo bílé, ale našli bychom v jejím šatníku i modrou, ve které její poměrně vysoká postava vypadá také velmi dobře. Snad nikdy jsem ji nevidela v šatech nebo sukni. Petra o sebe dbá, a aby byla štíhlá, klade duraz především na vhodnou výživu. Její postava při výšce 175 cm je velmi štíhlá.
- www.cesky-jazyk.cz/cjl/vytvor-pdf.php?type=slob&cid=2510
- 23) Momentálně natáčí 3.sérii. Phoebe se narodila 17.10.1989 v Sydney ve znamení Vah. Mimo herectví se věnuje také modelingu. Je poměrně vysoká-měří 176 cm.
- <http://h2o.free-life.cz/phoebe-tonkin>
- 24) Dobrý den,tímto zdravím všechny kdo navštěvují tyto stránky. Je mi 45 let,měřím172cm.ale vážím75kg. - Jste poměrně vysoká a ani vaše váha není v pásmu, které by ohrožovalo vaše zdraví.
- <http://www.rozumnehubnuti.cz/?p=9>
- 25) Já bych řekla, že to je částečně taky tím, že Spoon je poměrně vysoká, pokud se nemýlím (četla jsem tady na blogu 178 cm, kdyžtak mě oprav:-)).
- <http://spoon.bloguje.cz/839179-week-30.php>
- 26) Byla jsem se totiž namátkově podívat v našem „hlavním“ maminkovském butku a výběr kalhot byl fakt mizernej - jsem poměrně vysoká (182 cm) a má obava o délku kalhot se potvrdila
- <http://www.emimino.cz/denicky/brusinka-11-tyden-1160/>
- 27) taky si spolujezdkyně stěžovala na slušné řízení na helmu při vyšších rychlostech(připisují to špatné helmě). Úhel nohou je prý v pohodě a to je poměrně vysoká (172cm).
- <http://www.motokari.cz/moto-uzivatele/?muid=36839>
- 28) Poměrně vysoká, mohutnější, asi 178cm prsa 2-3, trochu ochablá po dítěti, věk odhadem 25-26. Pěkně se s ní povídá, má dobrou náladu.
- nalezeno jen v Google
- 29) Je poměrně vysoká, tipují 175 - 180cm, má tmavé vlnité vlasy, nosí brýle, které mají hodně výrazné červené nožičky a nad horním rtem má znaménko krásy.
- nalezeno jen v Google
- 30) Byla i poměrně vysoká, už si to přiliší nepamatuji, ale jistě měla ne méně než 180cm.
- <http://www.zdarma-porno-eroticke-povidky.eu/povidka-920-plavani.php>

dost vysoká

- 1) Je tu nějaká slečna nad 180 cm pro pražáka? – Máám 178cm a už si myslím že jsem dost vysoká:DD
- <http://diskuze.libimseti.cz/hledam-holku-nad-180-cm-874469?SID&uid=>
- 2) Dobrý den, chtěla bych Vás požádat o pár tipů... Je mi 20 let, jsem dost vysoká (měřím 186 cm) a mám štíhlou (ale ne vychrtlou) postavu.
- <http://ona.idnes.cz/ptejte-se-modni-navrharky-isky-fisarkove-f11-/poradna.asp?p=93&t=248&strana=8>
- 3) Celkově vypadá, že asi nechodí do fitnesscentra, má pevný tělo. Muže jí být kolem pětadvaceti, dost vysoká, tak 185 - 190 cm bez podpatků, dlouhý černý vlasy, senzační velký kozy, tak pětky, ploché břicho, pěkné zadek a dlouhý nohy.
- <http://diskuse.doktorka.cz/atraktivni-holky/>
- 4) Jsem štíhlé postavy a dost vysoká 183 cm, a cca 64 kg.
- <http://www.kafe.cz/plasticke-promeny/pari-veronika-jsem-plocha-jak-zehlici-prkno-1886.asp>
- 5) Já jsem si toho teda předtím nevsímla, jsem dost vysoká a předtím jsem byla i dost hubená, takže nějaké to kilo navíc bych ani neřešila - před dvěma lety jsem měla 180 cm/60 kg
- https://www.kosmetika.cz/forum/akne/3397/?ridici_hodnota_akce=pripojit_reakci&id_tematu=1&id_zaznamu=51089&id_vlakna=3397&nazev_vlakna=jeanine-plet-bez-akne-48778&nazev_tematu=akne&nadpis_zaznamu=jeanine%20-%20ple%9D%20bez%20akn%E9&typ_prispevku=reakce
- 6) já mám 185 a teď 65kg. A chci se dostat na 60, pať tolik jsem měla před Vánoci, ael nějak mi to nejde, momentálně. - Seš dost vysoká, neděláš nějakou kulinu :)
- <http://diskuse.dama.cz/diskuse.php?d=935&f=90>
- 7) a jsem i dost vysoká...178 cm...to uvidíš až přijedeš...
- <http://ilonka-havirov.ic.cz/>
- 8) Chloe pochází z Guildfordu, je 177 cm vysoká a váží 79 kilogramů, nosí podprsenku velikosti 38 DD - jako ma 80 kilo,ale je prevda ze je dost vysoká...jenom by to chtělo zpevnit telo...)
- <http://www.magazin.cz/lifestyle/1262-s-nad-vahu-je-ve-finale-miss-anglie?oldcom>
- 9) Já takový chtěla na svatbu také, ale jsem dost vysoká(184cm)
- www.huggiesclub.cz/script05/chat.asp?termin=2008/3/29
- 10) Je tedy fakt, že jsem dost vysoká, tak to nebylo tak patrné. Myslím si, že je to hodně dané i geneticky kolik přibereš. (...) Teď jsem 18 měsíců po druhém porodu a mám dokonce o 2 kila míň než byla má normální váha asi od 20 let a v jidle se rozhodně neomezují (178 cm a 60 kg)
- http://www.mojedite.cz/diskuse_detail.php?id=57174
- 11) Ahoj holky, to já si zamluvila šatky v Ornele v únoru, ale protože jsem dost vysoká (179cm), tak jsem se domluvila ještě na jedné zkoušce šatů až budu mít koupené svatební botičky
- <http://www.beremes.cz/forum/show.php?vThreadID=36321>
- 12) třeba podpatky skoro nenosím. Jsem dost vysoká sama o sobě (180 cm) a s podpatkami se cítím příliš čručí nad davem ;)
- <http://heels-in-prague.blogspot.com/2010/02/heels-in-prague.html>
- 13) No stihla jsem hodne,ale jelikoz jsem dost vysoka asi 182cm, tak potrebuji vetsi velikost nez by se zdalo a to 42-44.
- <http://www.nosenideti.cz/china.php?phpbb=phpbb%2Fviewtopic.php%3Ft%3D1271%26view%3Dprevious%26sid%3D7c801624c65aa2e6c44c7e49796dd1>
- 14) Je pravda ze jsem dost vysoka mam 183 cm tak se trosku uklidnuji tim ze mimi tam ma zatim dost mista, myslite ze by to tak mohlo byt?
- <http://www.emimino.cz/diskuse/pohyby-32105/>
- 15) Boty na podpatku nosim od 14 let (kdy jsem zacala v modelingu), jsem dost vysoká sama (180cm), ale bez jehel se neobejdu.
- http://www.moda.cz/Kategorie/Moda_pro_nozku/20081001_Vzhuru_K_Nebesum_Na_Poradnych_Jehlach.html
- 16) Občas si stěžuju že jsem dost vysoká a vyčůhuju...a to mám 175-DDřičky bohu za ně...
- <http://www.magazin.cz/lifestyle/4680-poznejte-nejvyssi-zeny-sveta?oldcom>
- 17) jsem dost vysoká, skoro 180cm, ve společnosti je zakořeněná, že by měl být muž vyšší než žena a já také nikdy nechodila s nikým nižším než jsem já.
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=212053&kateg=1&move=0&orderbyide>
- 18) Ahoj, viděla jsem tě v TV. Kolik prosím tě měříš centimetrů? Jsi dost vysoká. - Jaroslava Brokešová: 188 cm.
- <http://bleskove.centrum.cz/celebrity/clanek.phtml?redirected=1&id=556754>
- 19) Eva byla dost vysoká, mohla měřit kolem 175 centimetrů, s černými vlasy svázanými na zádech do copu.
- <http://www.amateri.cz/p1124-piercing>
- 20) tak sem dost vysoka 178,sice dobry,ze dosahnu na zem,ale jinak asi problem,chtela bych sportovni,ne zadny delo,ale hlavne nekam dojet a necourat se za ostatnima...
- <http://www.motorkari.cz/forum-detail/?ft=40581&fid=1&pgr=1>
- 21) sem dost vysoká-měřím 196cm, možná i víc a vážila sem dneska 65,5kg.
- nalezeno jen v Google
- 22) Na majl si snad ještě vzpomenu, číslo už nemám, ale nejsi nákej zakrslik? Byla dost vysoká ke 180 cm, tak abyste k sobě pasovali.
- http://ona.idnes.cz/diskuse.asp?iddiskuse=A090820_194400_ona_ony_jup&razeni=time
- 23) Spíš teď řeším, že i normálně jsem dost vysoká (176) a můj nový partner je jen o pár centimetrů vyšší... takže asi vysoké podpatky budu nosit jen výjimečněji
- <http://www.holkynapokec.cz/vysoke-podpatky>

- 24) Jinak k tí váze, asi tři týdny jsem se už nevážila, ale jinak jsem dost vysoká a naposledy to bylo 195/69, takže takový to minimum z normálu no.
- 25) nalezeno jen v Seznamu
- 25) Nepotřebuju shodit moc, měřím 170cm a vážím (teď) 59kg. - Jsi dost vysoká, takže móóóózná by tvoje denní energetická potřeba mohla činit tak kolem 9000 kJ, bajvočko.
- forum.zhubneme.eu/read.php?9,58787,page=2
- 26) To vis, ze me potesi, kdyz je nas vic "bezpasych", porad lepsi nez byt bezcharakterni Merim 174cm. - ...no to jsi dost vysoká, já mám 168, každým cm do výšky dobrý [:]))) vypadáš akorát, jdi se v klidu najíst [:])
- james003.pise.cz/92042-komentare.html
- 27) jsem moc velké člověk a to myslím i do vějšky . mám 189cm a ta váha - Sabika,jůůů to jsi dost vysoká já jsem oproti tobě teda preck:))
- www.baby-cafe.cz/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&p=2031106
- 28) petrysek: Merim 177cm, pod prsy mam 82cm - Jsi dost vysoká, těch 350 ml bude málo, ale záleží jakou bys chtěla výslednou velikost. Na dvojky by to stačilo.
- http://www.omlazení.cz/velikost-implantatu-9-955-16.html
- 29) Čtu že se bavíte o váze, já měřím 175cm a vážím 57kg, za boha nemůžu přibrat ani deko. - Ale BMI Ti nemůže vyjít v normě, jsi dost vysoká...
- http://www.vicelasu.cz/padani-vlasu-u-4-344-14.html
- 30) tak ja fakt, ze jsem hodne vysoká a vahu bych chetla 70-75kg jenze to je ideal a do toho mam fatk daleko. - Tak já teda nevím kolik vážíš, ale jsi dost vysoká
- http://poradny.pritelkyne.cz/poradny-1/tehotenska-poradna-8/statna-srpnatka-2008-7138/index-5145.html
- 31) No, Mirko ty seš dost vysoká (181) a tvých 65 je náhodou super-já bych je brala, ikdyž sem nižší (175) a byla bych spokojená!!!
- http://diskuze.doktorka.cz/toutim-vychrtlosti/archiv/620/
- 32) Je o skutečně dost vysoká dívka asi 177cm, štíhlá, dlouhé pěkné nohy, pěkné boky. Prsa slabší dvojky.
- http://www.kurtizany.net/forum/viewtopic.php?f=72&t=23&hilit=martinka&start=15

hodně vysoká

- 1) Ahoj, potřebuju asi poradit rodna Jsem hodně vysoká a štíhlá a vybírám si střih šatů. (...) hanco, těch 185 čísel mám určitě.
- http://fora.babinet.cz/viewtopic.php?id=41521
- 2) Zuzana Jandová (21, 180 cm) a Tomáš Koběřský (22, 175 cm) - "Jsem hodně vysoká a ke všemu nejraději nosím boty na deseticentimetrových podpatcích, ale přítel si už zvykl a nevádí mu to," řekla Blesku Jandová
- http://www.blesk.cz/clanek/celebrity-domaci-celebrity/109563/slavni-trpaslici-a-jejich-zirafy.html
- 3) Ale ja fakt, že jsem hodně vysoká, skoro 180cm, tak mi tyhle tašky vyložené velikostně sedí.
- http://www.omlazení.cz/jak-nosite-kabelku-50-24941-0.html
- 4) To, že jsem hodně vysoká, to máš pravdu, hold 195 cm, je dost :) (Měla jsem s tím problémy a kdyby někdo něco chtěl napsat, budu ráda, když si to ponecháte pro sebe :) ... jsem smířená s tím, že nikdy nebudu menší!)
- http://www.lanczova.cz/debata.php?p=1&limit=80&typ=&home=
- 5) je hodně vysoká, má minimálně 175 cm. tahle její šílenost se spustila když začala dělat modelku v agentuře..
- http://www.zeny.cz/diskuze/tema.aspx?forumcategoryid=2&forumthemeid=1243424d-7023-4261-8a15-6c3995a90af5
- 6) Mám to také kvůli tomu, že jsem hodně vysoká, mám ochablé zádové svaly a nepoužívám správně břišní svaly, jak bych měla. (...) Po pravdě měřím 185 cm a momentálně vážím 67 kg.
- http://www.super.cz/bulvar/hvezdne-kauzy/24624-diana-kobzanova-noveho-partnera-ted-nehledam.html
- 7) Hodně vysoká blondýna si splnila v roce 2006 svůj sen, když zaplavala přes Lamanšský průliv světový rekord. ((podle Wikipedie - výška 194 cm))
- http://www.tyden.cz/rubriky/lide/cerveny-koberec/yvetta-hlavacova-zmenila-pod-dohledem-svou-image_53227.html
- 8) sem hodně vysoká, měřím víc jak 180 cm a hrbít se nad nářadím nebo nad nízkým pracovním stolem fakt bolelo.
- http://www.klubzdravazada.cz/cesta/index.php?option=com_content&view=article&id=161:rozhovor-s-pani-misou-cermakovou-autorkou-dvou-serialu-v-nasem-e-casopisu-zdrava-zada-na-zahrade-a-sportujeme-se-zviraty&catid=3:clanek&Itemid=2
- 9) Já mám 182cm, chápu, že při mojí věšce nebudu mít žádnou do pasu, ale toto mi přijde moc. - Je fakt, že jsi hodně vysoká, ale já myslím, že se určitě budou dělat postýlky s nastavitelnými nožkami
- http://www.mojetehotenstvi.cz/postylka-anketa
- 10) No co o sobě napsat-): Jsem hodně vysoká (180cm-)) štíhlá bruneta..
- http://www.icq-kontakty.unas.cz/vypis_zeny.php
- 11) Můžete mi napsat váš názor na tyto kočárky, popř. doporučení, který jiny vybrat? (jsem také hodně vysoká, 186cm.
- http://www.kocarky-ina.cz/index.php?nav=faq5
- 12) ja mám 180/85 - Inesska, tak to jsi hodně vysoká!!!!
- http://www.modykonik.cz/forum/show.php?vThreadID=72908&vGroupOffset=0&vOffset=30
- 13) Sama jsem hodně vysoká a vždy jsem z toho měla mindrák a i velké problémy s páteří. Měřím 192 cm, manžel 194 cm.
- nalezeno jen v Google
- 14) Andrea je hodně vysoká (185 cm) bruneta , sportovní typ.
- http://www.caspravdy.estranky.sk/clanky/skutocne-udalosti/zazitky-slecnjany

- 15) Psycholožka mi ovšem vůbec nepomohla a po několika měsících, řekla, že jsem v pořádku, a že nikdy nebudu tlustá, protože jsem hodně vysoká-velká pomoc.
- http://web.libimseti.cz/kikinka.aa//anorexie_644987.html
- 16) Míša je hodně vysoká a velmi atraktivní. -Ahoj.Jmenuji Míša a je mi 20 let.Mám nádhernou štíhlou postavičku 182/60 s pevným pevným číslem 2 a ráda bych Tě pozvala
- http://www.sexamarsi.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=&lang=en
- 17) Byla hodně vysoká, myslím, že přes stoosmadesát centimetrů
- <http://www.zbytekk-niceho.estranky.cz/clanky/life-is-bitch/tovarna-na-zdravi>
- 18) Pravda, se svými 194 centimetry hodně vysoká. Žena, která zaplavala přes Lamanšský průliv světový rekord -nalezeno jen v Google
- 19) Yveta je sice hodně vysoká, tělo má ale souměrné. Šije se na ní dobře (podle Wikipedie - 194 cm)
- http://revue.idnes.cz/plavkyne-hlavacova-ovladne-prehlickova-mola-v-new-yorku-ppk-/sex.asp?c=A090330_114758_sex_ved
- 20) je hodně vysoká, tak 180 centimetrů, a hodně štíhlá.
- http://www.marianne.cz/clanek/2296/ukaz_mi_sve_boty_a_ja_ti_povim_kdo_jsi_dil_3.html
- 21) Alena je hodně vysoká a člověk musí také počítat s tím, aby ladila s partnerem. A najděte mi ještě většího prince," obává se režisér Troška jediného problému, který by mohl vyvstat obsazením 181 centimetrů vysoké Sereďové.
- <http://www.alenaseredova.net/en/clanek.php?cid=18>
- 22) dybyste nahodou někam vyrazili, tak poznáváte znamení je, že jsem hodně vysoká (182cm), mám hnědé vlasy ostříhané na mikádo
- http://nevreditelnyes.lidovky.cz/diskuse.asp?iddiskuse=A091220_213425_p_cirkus_nef&vlakno=37463068
- 23) Tenhle měsíc začínám dělat motoskolu, je mi 25, a jsem hodně vysoká holka (184cm) (tak není problém s došlápnutím na zem, ale zase se nechci nějak hrbít
- <http://www.motorkari.cz/forum-detail/?t=63553&fid=17&ep=2#goto2536484>
- 24) Dobrý den , chtěla bych se zeptat jak formovat postavu, jsem hodně vysoká - 187 cm , proto mám problémy s klouby (váhu mám mezi 70-75 kg) .
- <http://zdravi.idnes.cz/poradna.asp?p=krejcik&t=57&strana=19>
- 25) Jsem hodně vysoká, takže vážně skvělá kombinace - vysoká a tlustá. Mám 181 cm a asi 84 kg. Doma se vaří samá nezdravá jídla, já to ovlivnit nedokážu.
- nalezeno jen v Google
- 26) Jsem hodně vysoká... Měřím asi 185 cm. Moje postava je... Jaká je? Nemůžu o ní říct, že jsem hubená, ale zase né tlustá xD. Prostě něco u prostřed.
- <http://anime-povidecky.blog.cz/0911/neco-o-me>
- 27) Doma slyším komentáře, že mi nesluší delší vlasy. Že jediné, co by mně slušelo, je krátké mikádo. Co si o tom myslíte Vy?. Mám úzký hranatý obličej, malý tvar lebky a jsem hodně vysoká (180 cm).
- <http://denicky.denicky.denicky.batoleweb.cz/poradny/krasa-a-moda/16-poradte-se-s-vizazistou/225-dotaz#paper-67602>
- 28) Jelikož měřím 177 cm a mám dlouhé nohy,každý mi tvrdí,že jsem štíhlá,ale já vážím 70-72 kg. - Ahoj. Jsi hodně vysoká. Myslíš si, že ti to musí i hodně dívky závidět.
- <http://www.prozeny.cz/poradny/zdravi-a-zivotni-styl/8-sport-a-kondice/750-dotaz>
- 29) Rusalka 33 176/77 , dnes 74,5 - Navíc máš výhodu, že jsi hodně vysoká - to ta kila vypadají úplně jinak ...
- <http://www.f-sport.cz/bb/index.php?action=vthread&forum=14&topic=983&page=12>
- 30) Ahoj Jani ,ty jsi hodně vysoká jak jsem se tu dočetla 182cm , že ?Tak jsi rozhodně nebyla tlustá ani před zahájením této kúry:o))
- nalezeno jen v Google
- 31) Janka, 23, 180cm/65kg - zbavit se třepotajících se částí těla :) - Ty jsi hodně vysoká a vážíš ke své výšce docela málo,takže já si myslím,že by nebylo od věci trochu přibrat,aby se vyplnila kostnatější postava.
- <http://www.f-sport.cz/bb/index.php?action=vthread&forum=14&topic=4600>
- 32) já měla na základce nějakých 84 zhubla jsem to v devítce na nějakých 69 jo a byla jsem nešťastnější. měřím skoro 180 cm, takže já jsem se cítila dobře. - mixka. podle fotek mi přijde s normální postavou.. dřív si byla až moc hubená možná.. hlavně si hodně vysoká, tak nemůžeš mít 50:D kilo..
- <http://diskuze.libimseti.cz/baculky-258449/60?uid=>
- 33) kala: no, sem hodně vysoká - mám necelý dva metry (cca 196cm) a dneska sem ráno měla 66,5kg...
- nalezeno jen v Google
- 34) No, co se týče popisu zevnějšku, které se může hodit, aspoň pro bližší představu - toho asi moc nepovím... jen možná to, že sem hodně vysoká (180 cm), mám HINĚDÝ vlasy s blond měřem
- <http://simline.fr-bb.com/poedvite-se-nam-19/me-myska-1172.htm>
- 35) Dobrý den,dneska začínám 16.tt a nepřibrala jsem ještě ani kilo,jsem hodně vysoká 180cm a vážím 66kg,ani bráško mi moc neroste,
- <http://www.gennet.cz/diskuze/diskuze.php?F=P&IDP=547>
- 36) Výška: 183 cm - Zkušenosti v oblasti modelingu a fotomodelingu. K mojí postavě se ale spíše hodí fotomodeling ponevadž jsem hodně vysoká a mám nevýrazný pas.
- <http://www.czechfaces.com/detail.asp?pid=3026>

velmi vysoká

- 1) Ahoj, jsem velmi vysoká, sympatická holka z Brna, měřím 194cm a napadlo mě uspořádat sraz pro vysoké lidi z Jižní Moravy.
- <http://ne-e.net/book/2641?ee=3e3a7b9788c1428a0356d1fc265c7332&f=120>
- 2) Julia jako ambasador UNICEF navštívila v roce 2006 Sieru Leone a i nadále tuto organizaci podporuje. Je nejen krásná, ale i velmi vysoká, měří 183 cm. Míry: 84/61/89.
- <http://victorias-secret-beauty.webnode.cz/faces/>
- 3) Velmi vysoká a štíhloučká 24 letá brunetka Klárka 188/67
- nalezeno jen v Google
- 4) Modelka je velmi vysoká (179 cm); při menší výšce vám šaty budou delší.
- nalezeno jen v Google
- 5) jsem také velmi vysoká žena 197/40 cm, moje výška byla vždy trnem v oku těm malým. Ráda bych našla přítele nebo kamaráda na dopisování. můj email masedlako@seznam.cz'
- <http://diskuse.doktorka.cz/seznamka-hledam-vyskou-zenu/archiv/10/>
- 6) Measures/míry: 90-62-94 Height/výška: 182 - Pěťa je velmi vysoká (věřte že fakt hodně), velmi milá a přátelská. Mohu všem vřele doporučit!!
- <http://www.fotopatracka.cz/model/card.php?crd=8&uid=33294>
- 7) Velmi vysoká (180 určo mít bude) je Eliška (672394) z Relaxik Privátek.
- <http://www.normik.net/debata/viewtopic.php?p=159794&sid=766e5d2355acc652413526e18dc55f>
- 8) Policie také pátrá po těhotné Janě Rožkové, která trpí schizofrenií a naposledy byla viděna v Praze. Ženě je 30 let, je velmi vysoká (186cm), má tmavěhnědé kudrnaté vlasy a zelenočerné oči.
- http://www.rodinaaja.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=728:nevidli-jste-jirku&catid=74:aktuality&Itemid=121
- 9) Velmi vysoká modelka/doprovod/bodyguard - Výška 193cm!!!Váha 73-78kg, blond, modrooká. Komunikativní angličtina, bojová umění. Chtěla bych se nějak uplatnit jako modelka, fotomodelka, či do reklamy nebo filmu, případně jako doprovod do společnosti.
- http://www.krab.cz/index.php?co_je=body-guard%20body%20g%C3%A1rlj
- 10) Takže Klárka Podskalská: Cena 1500 + 500 oral bez. Velmi vysoká tak 185, postava Ok prsa pevně 2-3.
- <http://www.normik.net/debata/viewtopic.php?p=159794&sid=766e5d2355acc652413526e18dc55f>

ne- moc vysoká

- 1) Vychvaluje si ho, ale zdál se mi docela nízký od země když jsem vozila neteřinku a to mám 165cm (takže nejsem moc vysoká). My máme X-landera a ten se mi zdá vyšší.
- <http://www.modrykonik.cz/forum/show.php?v.ThreadID=12604&v.GroupOffset=0&v.Offset=750>
- 2) Psala, že její vysněná váha je 45, to bych taky ještě pochopila, není moc vysoká-163 cm. Bohužel se jí to vymklo z ruky a poslední fotky dávala když vážila 41.
- <http://marieke.pise.cz/42922-pro-ana-stranky-2.html>
- 3) Kozačky nad kolena - Myslíte, že to moc nezkrátí oprčky nohy? Nejsem moc vysoká (167) a mám docel krátký nohy...
- <http://www.omlazení.cz/kozačky-nad-kolena-49-14705-3.html>
- 4) Třídni učitelkou 3.B, tedy naší třídy, je 26letá Tereza Páleníková. (...) Na první pohled působí velice sympaticky. Není moc vysoká, měří asi 160 cm, je spíše sportovní typ.
- <http://publikuj.cz/skoly/skola08/index.php?a=cat.16&basket=c5c126fd6d663e9c6d19b64123fdd62>
- 5) Dobry den. Je mi 39 let 160 cm míry 104-76-106 a mám silná stehna a ruce - Nejste moc vysoká, tak pozor na délku, sako nesmí být moc dlouhé, aby Vám nezkracovalo nohy a ne moc krátké, aby Vám nevyčítávala nápadně stehna.
- <http://ona.idnes.cz/ptjte-se-modni-navrharky-isky-fisarkove-f11-/poradna.asp?p=93&t=247&strana=6>
- 6) Nejsem moc vysoká, mám 167 cm a 53 kg. A obvod hrudníku 75cm. Teď mám necelý jedničky, mírně svěšený po jednom dítěti a potom to teda netuším, co z toho bude, asi trojky.
- <http://www.omlazení.cz/zvetseni-prsou-v-9-371-0.html>
- 7) merím 172 aby ste jen vedeli ze nejsem moc vysoka
- <http://setup.xchat.centrum.cz/~guest-/whoiswho/profile.php?uid=10312402&part=2&extra= %3Dr%26sex%3D-1>
- 8) já nejsem moc vysoká, tak 174.
- <http://sfera.pravy.net/viewtopic.php?p=213713>
- 9) Nejsem moc vysoká - 158 cm, ale říká se co je malé to je hezké ne? Hledám někoho zatím na povídání si a později možná i víc. Je mi 20 let
- nalezeno jen v Google
- 10) Výška: 160-169 cm (...) plstě modrooká blondýna...ne moc vysoká, ale ani malá...postavu mám tak akorát...(vlasy chci mít krátký ale nemůžu...to je k mému vzhledu asik all
- <http://forum.xchat.centrum.cz/whoiswho/profile.php?uid=9971773&part=2&extra=w%3Dr%26sex%3D-1>
- 11) No a jen tak mimochodem, je mi 25 let, jsem normální tuctová hnědovláška se zelenými očima, ne moc vysoká, spíše malá, co mám fikat se svými 167 cm, že.
- <http://alinek-web.blog.cz/0705/prazdniny-u-dedy-1-dil>
- 12) KDYŽ VÁŽIM 164 CM a VÁŽIM 56 KG????????????? JÁ MYSLÍM ŽE JO NA TĚCH 50 BY TO BYLO IDEÁLNÍ HM?
- Tim, že nejsi moc vysoká doporučuji si to hlídat do těch 62kg.
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=226687&kateg=1&nove=0&orderbyide>

- 13) Nejsem moc vysoká Měřím jen 170cm tak z kozačkami nad kolena nemám problém. Spíš naopak my jsou kozačky hodně nad kolena.
- <http://www.kafe.cz/forum/diskuse/moda-132.aspx?diskuse&e=47913&es=47913&skip=50>
- 14) Bětka má ale převážně tlilka a trička kratší. "Nejsem moc vysoká, měřím jen 160 centimetrů, tak se pak v těch delších věcech moc necítím," říká.
- http://ona.idnes.cz/prohrabli-jsmo-ctenarce-skrin-a-znovu-ji-oblekli-fu3-/ona_krasa.asp?c=A071121_120947_ona_krasa_ves
- 15) tak nejsem moc vysoká, měřím 173 nebo 174 cm a vážím 49 nebo 50 kg(jak kdy jak se najím:-)
- <http://diskuze.libimseti.cz/vysoke-stihle-sem-203097?uid=>
- 16) Mišio, s téma pantoflikama to musí být sranda, ale já taky nejsem moc vysoká 163cm...a ten pupíček nám prostě zavazí...
- <http://poradny.pritelkyne.cz/poradny-1/tehotenska-poradna-8/pohodova-cervnatka-2008-7018/index-3660.html>
- 17) ja nejsem moc vysoká-170cm....ale sem takovej tank a tak mi všící uhybaj z cesty
- nalezeno jen v Seznamu
- 18) Dneska jsem trochu víc pochodila měla sem vyřizování,a jsem v hajzliku spomínutím noha zase bolí.Lení na tvoji otázku nejsem moc vysoká,,175cm,,a pěkně si zhubla co děláš že hubneš?
- <http://diskuze.doktorka.cz/warfarin/archiv/200/>
- 19) Zajel jsem se tam na ni kouknout blíž a nebyla marná. Blond mikádo, tak 30-35, ne moc vysoká (cca 160), sice pár kilo navíc, ale žádné zásadní špek z ní netek.
- <http://www.nornik.net/debata/viewtopic.php?t=2227&start=0&sid=29417a6b7a026bc21d002b02f2e0c4da>
- 20) akorat ja mam trochu jiný problém. Bude mi 30 a většinou prý vypadám jako dítě, nejsem ani moc vysoká mam 152cm. A ikdyž se obleču jako dama a nalíčím je to ještě horší.
- <http://www.prozeny.cz/magazin/krasa-a-moda/moje-telo/5862-jak-rafinovane-tajit-vek>
- 21) Ráda jezdí na koních a obdělává zahrádku. Miluje italské jídlo. Není moc vysoká, měří 155 cm.
- <http://muj-ky.blog.cz/0711/2>
- 22) Věk: 17 Výška: 156 cm (...) Není moc vysoká. Angelica má mnoho přátel. Její nejlepší kamarádkou je Rebecca Tait, kterou nazývá Bee.
- <http://angelicamandy.blog.cz/0905/zivotpis>
- 23) Výška: 156 - 160 cm (...) K tě postavě nejsem zrovna nějak moc vysoká...ale zase co je malé to je milé,ne-)?
- <http://profil.lide.cz/ciara02/o-mne/>
- 24) Není ani moc vysoká, měří cca 160 cm (já jsem větší :o) Je to kanadská rocková zpěvačka a držitelka ceny Grammy.
- <http://www.avril.blog.cz/0907>
- 25) Ale představoval si někdo z vás, že by se s některým z herců z Akt X setkal osobně? Nemyslím jako vidět ho z deseti metrů, ale stát před ním a třeba se na něco zepat..... Těba CC, DD nebo GA.... Taková Gilian má přibližně 160 cm, tak moc vysoká není.
- http://www.lapiduch.cz/klub.php?klub=akta_x___nej_epizody&from=9578
- 26) tessie: moc vysoká právě nejsem, mám jen 165. Ted bych nejradši zůstala na těch 48
- nalezeno jen v Google
- 27) Žena vypadala hrdě a vznešeně, i když na sobě měla staré domácí šaty a špinavé rukavice. Nebyla nějak moc vysoká, měřila něco málo přes 160 cm s troškou zaoblenou postavou.
- <http://evam1.blog.cz/>
- 28) Jsem menší postavy (asi 162 cm), mám prsa C-D(bohužel nestejně velká), normální zadek. – Podprsenka za krk je dobrá volba, ale kalhotky s nohavíčkou bych si rozmyslela, nejste moc vysoká a mohly by vám nepěkně zkrátit nohy.
- nalezeno jen v Google
- 29) krásná fotka! Jak tak na to koukám, všechny jsou krásný. Ale vždyť Miley není moc vysoká, prej má jen 164cm, což moc není. Miley je prostě úžasná!
- http://www.bravogirl.cz/news/912-miley-cyrus-je-jako-viking/cela-diskuze?GUID_Parent=179443
- 30) Nejsem moc vysoká, na výšku mám asi jen 163 cm, ale zato jsem velmi štíhlá a v poměru k tělu mám dlouhé nohy. Na rukou mám dlouhé, štíhlé prsty s upravenými nehty.
- <http://www.andor.cz/jeskyne/index.php?action=view&idJeskyne=9419&from=59&page=0>
- 31) Takže moc vysoká nejsem x(asi tak 164 cm, tušná snad moc nejsem asi tak 49 kg. Barvu očí mam takovou blitkově zelenou, a vlasy takový skoro černý.
- <http://profil.lide.cz/KlarinKa-cervIK/o-mne/>
- 32) Jsem obyčejná dívka ve věku 28 let né moc vysoká jen 165 cm a váha 55 kg.Mám delší špinavé blond vlasy,modrozelené oči.
-nalezeno jen v Google
- 33) Výška postavy: 165 cm (...) moc vysoká nejsem ale co je malý to je milý
- http://seznamka.sms.cz/main.php?m_xmlform_idg=body&m_ido=psv&m_uid=667911
- 34) Nejsem moc vysoká (165 cm) a tak mi k mému údivu více slušely šaty vcelku, korzet mě ještě více opticky zmenšil, no a vysněnou vlečku jsem taky oželela
-nalezeno pouze v Google
- 35) Britney není ani moc vysoká, ani moc nízká. Měří 165 cm!
- <http://britney-4ever.blog.cz/0804/kolik-brit-meri>
- 36) Já měřím asi 166 vážím tak 45kg a míry mám 85-62-93,přes stehno mám 47cm a přes ruku 24cm. (...) Asi jsem tušná no...zkusím trochu zhubnout,vsak nejsem moc vysoká.Vždycky jsem si myslela,že vážím málo
- <http://www.spovednica.sk/detail.php?statusik=159919&kateg=1&nov=0&orderbyide>

- 37) Jinak měřím 166 cm asi nějak tak, nejsem moc vysoká, vážít se chci nějak v pondělí a už si myslím že by tam ta paděsátka být mohla.
- nalezeno jen v Google
- 38) Já jsem nebyla nikdy moc vysoká, měla jsem jen 166 cm, což oproti jejím téměř 180 cm, bylo málo.
- <http://alcaria.blog.cz/0912/6-kapitola-varovani>
- 39) Alex nebyla nějak moc vysoká ale nebyla ani malá. Měla 167 cm a to jí vyhovovalo. Nebyla štíhlá ani tlustá, prostě holka jak má být.
- <http://antima.blog.cz/>
- 40) Jenže sama jsem vzorem průměrný holky a pěkná si nepřipadám... ani štíhlá ani obezní... normální vlasy, hezký oči, pihy... ani zakrslá ani moc vysoká (měřím 168 cm)...
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=420240>
- 41) Možná, že to je tím, že nejsem moc vysoká, mám jen 169 cm, tak je na mě ten pupájs třeba víc vidět než na tobě - jstli jsi nějaká čára
- <http://fora.babinet.cz/viewtopic.php?id=37164&p=39>
- 42) Nebyla jsem kdovíjak nádherná, spíš tak nějak přirozeně hezká. Delší trnavě hnědé vlasy dlouhé až na ramena. Ofískově hnědé oči, růžově plné rty. (...) Štíhlá ne moc vysoká. Takových 170 cm a trochu širší ramena.
- <http://www.andor.cz/jeskyne/index.php?action=view&idjeskyne=8751&from=71&page=11>
- 43) Ale já nejstu vysoká! Kdo je tady v našem okolí někdo vysoký? "...Fifa!" vyhrkne naráz Bill. Já se na něj jen udiveně podívám...Co? Já? Já? Já? Já? Já nejstu moc vysoká...skoro 170 cm,víc ne!...
- <http://tokiohotel-extra.blog.cz/0804/kaulitz-bez-tebe-uz-ani-ranu-21-dil>

ne- příliš vysoká

- 1) Dobrý den, chtěla bych si koupit lyže na skate. Měřím 156 cm a vážím 58kg. Protože nejsem příliš vysoká, uvažovala jsem o Fischer RCS Junior, ale mám obavu, aby pro mě nebyly příliš vysoké.
- http://www.nyc-sport.cz/poradna/poradna.php?porad=obor&skupina=201&limit_dot=40
- 2) Nejsi příliš vysoká (asi 165cm), máš delší blond (barvené) vlasy, (pozn. pořad se smej). Více o tobě nevím než to jak vypadáš ani jméno, ale jedno vím, že jsem tě tady ještě nikdy neviděl a to tu žiji celý život.
- <http://tischlerova.blog.sme.sk/c/83452/Oneskorene-o-Valetinovi-o-cudzom-Valetinovi.html>
- 3) Její celé jméno je Mackenzie Ryann Rosman.Narodila se dne 28.12.1989 v Charlestonu v Jižní Karolině.Oči má hnědé stejné tak jako vlasy.Není příliš vysoká měří pouhých 158 cm.
- <http://kacencal1121996.blog.cz/>
- 4) Čtyřladvacetiletá rozehrávkačka DARINA MIŠUROVÁ přichází pod Krkonoše z pražské Sparty. Vzrůstem ne příliš vysoká (163 cm), ale o to více mrštná a rychlá.
- http://www.bktrutnov.cz/index.php?vloz=/b_clanky.php&ccl=852&p_r=0
- 5) Připomněl si, že Tereza sice nebyla příliš vysoká, snad nějakých 168 cm, ale ty ženské parametry, hmum, těmi se s ní modelína nemohla měřit ani náhodou...
- <http://www.sedazona.cz/2008/04/udery-z-nenavisti/>
- 6) je vysoká kolem 170 cm (jinak řečeno, není příliš vysoká, tak akorát, aby sis vedle ní připadal silný a mocný, což je samozřejmě iluze)
- <http://www.sedazona.cz/setkani-la-femme-fatale.htm>
- 7) Sháním kolo pro manželku. Má 156cm a 45kg. V současné době jezdí Trek 4400. - v případě, že manželka není příliš vysoká, tak bych to bral čistě pocitově...
- <http://www.bike-forum.cz/forum/bike-pro-manzelku-156cm.html?styl=light>
- 8) Tereza není příliš vysoká, měří něco málo přes 170cm. Je štíhlá a sportovní postavy.
- <http://ipnm.blog.cz/>

celkem malá

- 1) Já jsem celkem malá (163cm), ale odjakživa se mi líbili malí kluci. Když vidím vysokého a malého kluka, většinou se mi líbí ten menší :-)
- <http://www.kafe.cz/forum/diskuse/laska-a-vztahy-129.aspx?diskuse&r=13391&s=13391>
- 2) Byla jsem taky nervózní a čekala, že mi bude mou představu velikosti (něco mezi trojkami a čtyřkami) vymlouvat, ale řekl mi jen, že by doporučil raději plné trojky než čtyřky, protože jsem celkem malá(165cm), mám úzký hrudník (nemám, normálka 76cm) a prý bych mohla vypadat tlustě
- <http://www.omlazen.cz/mudr-kment-z-9-387-4.html>
- 3) Akorát nám truhlák nechal standartní šířku, a poněvadž jsem celkem malá, jen 162cm, tak jsou horní skříňky dost vysoké.
- <http://www.dumabyt.cz/poradna-a-diskuze/kuchyne/laminatova-pracovni-deska-misto-obkladu-1161/>
- 4) Uvidíme, jak to bude, já jsem celkem malá 170cm a mám 56-7 kilo, což se možná nezdá hodně, ale špecík na břichu mám a pokud zmáčknu kůži na zadku, tak se objeví hrbočky.
- <http://diskuse.dama.cz/diskuse.php?id=7416&t=30>
- 5) Protože je celkem malá (160 cm) občas si ráda vyrazí na podpadcích,aby si (jak sama říká) pořad nepřipadala jako skřítek.)
- <http://top-sisa-bara.blog.cz/>
- 6) jsem celkem malá (163 cm/48 kg) a své míry jsem zpět získala tak do 3-4 měsíců po porodu (shodila jsem 2 kg, které zůstaly)
- <http://www.vasedeti.cz/tehotenstvi/sestinedeli/zmeny-ve-vasem-organismu-po-porodu/>

- 7) Výška: 166 - 170 cm (...) Hmmm jsem celkem malá i moje segry jsou vyšší a jsou o rok mladší .... ! XoD
- <http://www.profil.lide.cz/jancilka.V/o-mne/>
- 8) Výška: 156 - 160 cm Jsem celkem malá,takže se na všechny kolem sebe musím dívat do výšky a od toho už mě pěkně bolí za krkem...=0)Barva vlasů se mění,teď tedy ta hnědá...
- <http://profil.lide.cz/Katkamus91/o-mne/>
- 9) hmmm, tak to nechápu, nemáš třeba těžké kosti? já jím celkem dost, teda o hodně víc jak ty, ale zase jsem celkem malá, takže se to vykompenzuje tam - 165 cm a 52 kg, velikost 36
- <http://www.prokrasnetelo.cz/clanky/redukncni-jidelnicky/?discussion-comment=68223>
- 10) Já jsem celkem malá 163 cm a s rukojetí nemám problém.... mám to na nejvyšší úrovni. Přítel má 183 a má to na té nejvyšší a jsme oba spokojení.
- <http://www.modrykonik.cz/diskuse/tema/kocarek-casualplay-84/?page=6>
- 11) do budoucna si možná pořídím nějaké lepší vybavení, akorát mám problém, že jsem celkem malá 150 cm váha 45 kg a noha číslo 34. (31 let) Tak jestli bys mi mohla poradit, jaké by byly pro mě nejlepší.
- http://fora.babinet.cz/viewtopic_test.php?pid=257484
- 12) Jsem celkem malá, měla jsem se teď na dovolené. Měli tam před cukrárnou bezva váhu, vhodí se mince a ono tě to změní i zváží. Takže má poslední míra 164cm.
- <http://forum.zhubneme.eu/read.php?2,781>
- 13) Nejsem teď tušitá, jsem stále hubená, ale dřív jsem na výšku svých 158 cm (jsem celkem malá) vážila 49 kg. Teď mám 53kg.
- <http://www.omlazení.cz/novy-styl-vlasy-55-1951-1.html>
- 14) No ono je právě co hubnout, mám 165 cm a 72 kg i tak to zase není přehnané hodně, ale jde to hodně vidět, jelikož jsem celkem malá.
- http://www.omlazení.cz/38_1678_50.html
- 15) Hele mám krátký vlasy (ted si teda nechávám narůst), jsem celkem malá(167cm), mám ráda sportovní oblečení a ženský. Mám poměrně velký prsa.
- nalezeno jen v Google
- 16) Taky zalezi na tom, jak ma posazeny sedlo. Kdyz mas teziste niz, jsi pak jisteji. Tot pouze moje zkusenost. Ja mam 165 cm, takze jsem celkem mala.
- <http://www.motorkari.cz/forum-detail/?f=5792&fid=1&pg=1>
- 17) Výška: 171 - 175 cm (...) JSEM CELKEM MALÁ NO I KDYŽ LEPŠÍ JAK NĚJAKÁ KOBYLA =D,barva očí =TAKOVÁ MODROZELENÁ,ALE SPÍŠE ZELENÁ(sí myslím) =), VLASY =blond (od přírody)
- <http://profil.lide.cz/veushe/o-mne/>
- 18) také jsem celkem malá, mám jen 158 cm a vážím 52 kg, chci jít na 48 kg, to je můj cíl, ale klidně to udržovat aspoň na 49 kg zkusím jist jak říkáš.
- <http://www.omlazení.cz/novy-styl-vlasy-55-1951-1.html>
- 19) Jsem celkem malá (1,63m), tak jak bude postýlka úplně nejniž, tak mám strach, abych dosáhla až dolů třeba při ukládání
- <http://www.modrykonik.sk/forum/tema/augustove-snazilky/?page=300>
- 20) Dobrý den, jsem celkem malá asi 158 cm a štíhlá asi 48 kg. Mám menší prsa a podle mě trošku silnější stehna (ale moje okolí si to nemyslí :-). Co bych měla nosit za oblečení.
- <http://www.kafe.cz/forum/poradny/image-a-etiketa-1818.aspx?diskuse&s=59643&t=59643>
- 21) Výška: 151 - 155 cm (...) mno jsem celkem malá ale říkají co je malé to je hezké nevím jak je to v mém případě ale každopádně to musíte posoudit vy....
- <http://profil.lide.cz/jaroslavakocourkova/o-mne/>
- 22) Ahoj,prosím o radu,mám sice svaťbu až zadalouhu,ale ptám se už dopředu,jaké šaty by se nejvíc na mě hodily?Bohužel mi po porodu zůstalo hodně kilo navíc,mám velká prsa a jsem celkem malá-166cm
- <http://www.beremesce.cz/forum/show.php?vThreadID=25547&vGroupOffset=440&vOffset=210>
- 23) ahoj, nevím jestli za to můžou geny, jsem celkem malá jen 159cm a tařka taky není obr, spíš to budou ty mandarinky co je jedla po kilech poslední měsíc těhotenství, ale je pravda že roste pořád dál.
- <http://www.babyonline.cz/diskuzni-klub/?recid=259&site=27&id=36063#record36063>
- 24) Jsem ráda, že u máme, ale nemělo by se sním plynout, tam kde není nutný... To rozhodování předem musí být těžký, zvláště když každý doktor tvrdí něco jiného (já jsem taky celkem malá-158cm a štíhlá a ještě mám po operaci páteře a malej měl 51 cm a 3,5kg a byla to nakonec brnkačka
- <http://www.modrykonik.cz/diskuse/tema/cisarsky-rez-nabo-tlacit/?page=4>
- 25) aty jsem si zkoušela, ale bohužel jsem „esko“ měla velké, dost jsem v nich plavala. Taky jsem celkem malá, měřím nějakých 166 cm ..
- <http://lussy-nka.blog.cz/0903/vcerejsi-shopping-and-so-on>

docela malá

- 1) Já jsem docela malá (asi 160 cm), teď už jsem na to za ty roky zvyklá a dokonce občas i potkám ještě menší ženskou.
- <http://zena-in.cz/clanek/nevesto-trochu-niz-kdyby-to-slo-ano/kategorie/laska-a-vztahy>
- 2) Ahoj. Jmenuji se Kristýna Cnotová a zde na Fleru užívám přezdívku kvítečková. Jsem květinové dítě ? ne však generálně, jak někdy říkávám, jsem ještě pořád docela malá, 23 a půl roku a 160 cm výšky
- <http://www.fler.cz/clanky/osobnosti-fler-cz?page=4>
- 3) Ahojky holky, rada by jsem se k vam pridala. Jsem docela mala 160cm a vazim dost na to ze mam tak malo.
- <http://www.zeny.cz/diskuze/tema.aspx?ForumCategoryId=2&ForumThemeId=6a54f013-0299-4e70-9ffc-d9d827ed844d&Page=10>

- 4) Co se tyce supliku tak to jsme zatím jeste neresili tak podrobne (kolik a jake vysky) to vse budeme resit asi az prmo v kuchynskem studiu, spolcne s dratenym programem a typem skrinek. Ja jsme docela mala 162cm
- <http://www.poradce.cz/domacnost-a-bydleni/2731-nova-kuchyne-nazory-pripominky-zhodnoceni.html>
- 5) No jsem docela malá:) měřím jen 157cm. A myslím že v postavě jsem tak akorát. No a komu se nelíbím at mi poli..(nepíše)=o)
- <http://profil.lide.cz/Sarlota13/o-mne/>
- 6) Ja merim 152cm, manzela a otec holcicky: 185cm - Ale vzhledem k tomu, že jsi sama docela malá, bude prostě dcera po tobě
-- <http://www.rodina.cz/nazor10740811.htm>
- 7) takže může mi někdo předat pár rad? Jsem docela malá, mám 160cm a 55kilo tak nemůžu mít žádnout těžkou krávu, ale "dámské" rám bojkotuju předem.
- <http://www.freeride.cz/bike/forum/bikes/technika-mtb/holka-na-biku--165/>
- 8) Já jsem taky docela malá, i když větší než v Vy, měřím 159 cm... Co Vám přinesl tento pořad? Změnila jste nějak styl svého oblékání?
- <http://www.ceskatelevize.cz/program/zkusmitvku/21.02.2009-05:00-1/diskuse/>
- 9) Prosim tě a z jakého materiálu je ten spodek? Já jsem docela malá 158cm.....ale prsa 75C, vejdu se do toho? A co malá sleva? Poslala bych penízky ještě dnes...
- <http://www.omlazenici.cz/tally-weijl-saty-103-22426-0.html>
- 10) Výška: 161 - 165 cm (...) jsem docela malá ale nevadí mě to... nejsem hubená jako modelka ale co je na tom radši budu tušit jak hroch než vyhublá jak ná sada od kostěte
- <http://profil.lide.cz/Pajulinka19/o-mne/>
- 11) Chodím na gymnázium a nemám sourozence. Je mi 17. Postavu mám okrajt, jsem docela malá mno (jenom 165 cm), mám hnědé vlasy a v nich červené a černé melírky, čokoládové oči a obličej se do černá (spíš emo).
- <http://th-tokio-hotel-th.blog.cz/0708/muj-soused-je-cernovlasy-andel-1>
- 12) jsem docela malá, kolem 160cm, myslim že postavou jsem tak akorát ve tvaru přespících hodin.
- nalezeno jen v Google
- 13) Je to hrozný pocit. Tím, že jsem docela malá (cca 160 cm) mám už pěkný panděro. Přes pas mám 99 cm. Hřůza, kde je můch 62 cm?!!
- <http://www.emimino.cz/denicky/johanka-a-15-tyden-tehotenstvi-837/>
- 14) samozřejmě že jsem vůbec nebyla otevřená, ale kontrakce jsem měla už pěkně rozjetá ještě musím podotknout, že jsem docela malá, mám 150 cm a před otěhotněním váha 45 kg mám i úzkou pánev
- <http://www.babinet.cz/fora/viewprintable.php?id=8649>
- 15) jsem z okresu Prostějov je mi 18 let výška 166 cm takže jsem docela malá.
- nalezeno jen v Google
- 16) Výška: pod 150 cm (...) MNo tAk sEm dOcElA mAIA mNo X)!!š iNAK KDO MĚ ZNÁ VÍ A KDO NĚ TAK MÁ SMŮLU!
- <http://profil.lide.cz/aneta44455666/o-mne/>
- 17) Výška: 156 - 160 cm (...) Sem docela malá no...:)ale co je malý to je přece milý ne?..
- <http://77.75.76.38/medvydek/o-mne/>
- 18) Koukaly jsme se na to s mamkou.... mamka váží asi 70 kilo, má prsa F (do jednoho košíčku se mi vejde celá hlava) a je docela malá (168 cm).
- <http://www.magazin.cz/lifestyle/3371-zvedat-prsa-nebo-sebevedomí?oldcom>
- 19) Výška: 161 - 165 cm (...) Jsem docela malá, no ale co s tím to nevím, asi budu muset papat polivčičku.... a k mým vlasům, strašně je mám ráda, a když mě někdo bude vyskat ve vlasech, jééé, to by byla paráda...
- <http://profil.lide.cz/Petina24/o-mne/>
- 20) No já tušila, že budu mít břich přitom jsem docela malá mám 165 cm, to na mě bude ve finále pěkný pohled
- <http://www.modrykonik.cz/diskuse/tema/unor-2010/?page=98>
- 21) tak aspoň ty dvojky bych mohla mít snad jsem docela malá, měřím 164 cm, vážím 48 kg a pod prsy mám 70 cm
- <http://www.omlazenici.cz/velikost-implantatu-9-955-17.html>
- 22) výška: 162 cm (docela malá...)
- <http://sarinkaclaudinka.blog.cz/0705>
- 23) oooc: by mě zajímalo, jak ta tvoje velikost ve skutečnosti vypadá. Já přemýšlím o 360 ml, ale nevím jestli mi je dají. Jsem docela malá 160cm a hubená 51kg. Velikost poprsí mám nyní 70A-B.
- <http://www.omlazenici.cz/anatomické-implantaty-9-1346-1.html>
- 24) jeimi: to je sice nejjednodušší řešení, ale chtěla jsem si šaty nechat ušít. Mám totiž problém s výškou, jsem docela malá (157 cm).
- <http://www.beremes.cz/forum/show.php?vThreadID=29065&vGroupOffset=0&vOffset=30>
- 25) To je teda docela malá jen 155cm ve filmu my pfide o 30cm větší
- <http://boorci.blog.cz/0604/holly-marie-combs>
- 26) 155 cm ... docela malá xD Noo ale tak já mám co říkat xD Jsem nejmenší ze třídy :)
- <http://ew-u-llc.blog.cz/0912/zivotopis-lady-gaga>
- 27) Ale odbočuju, když je čekala, tak jsem ji viděla asi ve 34.týdnu a musím říct, že větší břicho jsem v životě neviděla. Je fakt, že je docela malá - 150 cm, typ postavy vosí pas, velký zadek.
- <http://www.emimino.cz/denicky/brusinka-34-tyden-1520/>
- 28) trvalo mi skoro rok než jsem se zase dostala na svých 53kg ale já jsem docela malá (168cm) takže žádná laňka tedy nejsem
- <http://www.baby-cafe.cz/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&p=2502237>

- 29) Já jsem taky docela malá (165cm), přibrala jsem skoro 10kg a mám spíš pánevku, než pánev, ale přítel je vysoký a váží asi 98 kg, takže mrňousek bude po tatínkovi
 - <http://www.mojetehotenstvi.cz/ultrazvuk-37>
- 30) Asi se tam mimiskům už nelíbilo. Já jsem totiž docela malá 160cm a měla jsem obr břicho, tak možná jim tam už bylo těсно.
 - http://www.dvojcata.cz/forum_all.php?ditema=52&id=185124
- 31) Ráda nosí podpatky , protože je docela malá (160cm)Ráda také chodí na nákupy a nedávno vyšlo její první cd headstrong.
 - <http://adajsikova15.blog.cz/0803>
- 32) Už jsem se s tím smířila a nakonec jsem si řekla, že je to fajn, že to bude jednodušší. Jsem docela malá 158cm, tak jsem to nakonec uvítala....
 - <http://www.mojetehotenstvi.cz/jsou-oky-zase-dve>
- 33) Z toho ale nezjistíte její výšku. Ta činí 157cm.....takže Avril je docela malá jako já (155cm)! No jo, ale co je malý je moc a moc hezký (já sem asi jediná výjмка).
 - <http://divoskypubosky.blog.cz/0711/o-avril>
- 34) ewelinko úplně na pohodu jsem docela malá 165cm a dostanu se tm na pohodu a jsem stím spokojena vždycky jsm si přála mít dřev v rohu a jsem stím spokojena
 - <http://www.modrastrecha.cz/fotoblog/petra123/komentare/>
- 35) Ahoj Marku, chtěla jsem se zeptat, jestli si muzu dovolit skinny kalhoty, pokud jsem docela mala (168 cm, takže všechny kalhoty zkracuji nebo nosim ohnuté) a ne uplne nehubenejsi(vel. 40). Hrozne se mi tento typ kalhot líbí, chtěla bych si poridit treba cervene.
 - http://yellow.elle.cz/porad_se_s_modnim_reclaktorem/17/seznam.html
- 36) a i na te nejvyšší výšce mám problém tam malou položit, protože jsem docela malá, měřím 164cm. Koukní po nějaké použité, když bude po 1 dítěti tak bude dobrá.
 - <http://www.mojetehotenstvi.cz/jakou-postylku-2>

poměrně malá

- 1) dr. Pařízek: jo a jsem poměrně malá - 165 cm
 - <http://zena-in.cz/clanek/obrovsky-plod/rubrika/rodina>
- 2) K vašim 164 cm výšky ideální, nebo by to podle vás chtělo nějaké to kilo navíc? - Jsem poměrně malá, a tak je na mně logicky vidět každé kilo navíc.
 - <http://www.fitweb.cz/clanky/hubnuti/327986-tereza-kerndlova-clovek-musi-vedet-kdy-prestat>
- 3) Máte nějaký tip pro postavu jablko? Je mi 21. ,54kg Jsem poměrně malá (155cm) a je na mě každé kilo vidět.
 - <http://zena.centrum.cz/volny-cas/zacnete-s-davidem-hufem/2008/9/23/rozhovory/huf/>
- 4) To není tak jednoznačný, já jsem poměrně malá 152 cm a mám něco kolem 47 kg, jsem vzhledem ke své výšce štíhlá, ale ne hubená.
 - <http://zena.centrum.cz/volny-cas/kulturni-novinky/2008/2/23/clanky/hana-horynova-konecne-vypadam-k-svetu/komentare/?p=1>
- 5) Spíš bych ocenila stahovací bok, protože jsem poměrně malá - jen 160 cm a položit malého až na tu nejspodnější polohu postýlky když spí, tak abych ho neprobudila je docela těžký.
 - <http://www.emimino.cz/diskuse/postylka-se-stahovacim-bokem-x-vyndavaci-pricky-6708/>
- 6) Brouček byl poměrně velký - také jsem hned druhý den přikládala k bříska a měřila, jak se tam mohl vejít . Já jsem poměrně malá - mám jen 160 cm - tak tam asi měl hodně málo místa
 - <http://www.mojetehotenstvi.cz/tak-jsem-tu-zpet?size=preview>
- 7) Jsem poměrně malá, jen 152 cm, kolem 50kg a konfekční velikost 34-36, spíš tu 34. Myslíte, že by mi mohl stačit storch leo 3,6m?
 - <http://nosenideti.cz/china.php?phpbb=phpbb%2Fviewtopic.php%3Fp%3D19430>
- 8) Prosim Vás o rady....přes břicho máme 96cm jsem poměrně malá (163cm a nikdy jsem nebyla ani příliš hubená, ani příliš silé).
 - <http://www.mojetehotenstvi.cz/velikost-6>
- 9) Jestě mě napadá další otázka - jsem poměrně malá na výšku (160 cm), a většina motorek, které se mi líbí, mají sedlo ve výšce cca 800 mm,
 - nalezeno jen v Google
- 10) Tady jde taky o to, že jsem poměrně malá a když si sedne přede mě někdo větší - což není problém při 160 cm...tak ty titulky zvládám opravdu
 - nalezeno jen v Google
- 11) Výška: 156 - 160 cm (...) jsem poměrně malá a nenápadná....=o)
 - <http://profil.lide.cz/Danixa/o-mne/>
- 12) Shakira je poměrně malá, asi 160 cm vysoká, žena, s dlouhými, nechtutně odbarvenými vlasy
 - http://www.dracidoupe.cz/index.php?rub=bestiar_jeden&id=790&skin=dark&relid=
- 13) Jsem poměrně malá, měřím 160 cm a vážím podle toho, kolik toho zrovna sním 47-49kg .. jsem drobná a hodně nenápadná, dokážu snadno někde proklouznout aniž by si mě někdo všiml.
 - <http://sfera.pravy.net/viewtopic.php?p=209277>
- 14) Byla pěkná, rozhodně měla víc než já. Tim mám namyšlí prsa,jak jinak. Byla poměrně malá, mohla mít tak 165 víc ne. V tom jsem jí také záviděla. Já s mými 157 cm jsem se mohla jít oběsit.
 - <http://andel-killerpilze.blog.cz/0806/mnichov-mnichov-24-dil>

- 15) Lenka 774361758, asi 30/162/51. Romantická ulice Na Slupí, poišla si pro mi dolů, byt v podkrovní. Pøekvapilo mi, že je pomìrnì malá a to ještì umocnila tím, že nemala podpatky.
- <http://thepeppercornkid.com/yabb/YaBB.pl?action=print;num=1258048929>
- 16) Jsem pomìrnì malá hnìdovláška, rozhodnì menší než 160cm. Dokonce jen 156cm. Vlasy mám pomìrnì rovné, nìkteré prameny na zádech dosahují po pas, nìkteré ještì níž
- <http://www.andor.cz/jeskyne/index.php?action=view&idjeskyne=9699&from=19&page=0>
- 17) Avrìl mìří nìco kolem 157cm takže je pomìrnì malá.
- <http://maraisek.blog.cz/0710>
- 18) Je od deseti vegetariánkou, všechny písničky si složila sama a miluje červenou a černou barvu. Je pomìrnì malá - 157cm, ale opravdu nic si z toho nedělá.
- <http://srandistka01.sblog.cz/2007/01/010>
- 19) Dobrý den, jmenuji se Marika a je mi 29 let, cukrovku jsem dostala k 6.narozeninám. Mám neustále problém s nìkterými partiemi. Jsem pomìrnì malá, mám jen 165cm, skoro 87kg a mám 106 cm v pase.
- <http://www.diaforum.cz/read.php?f=3&i=36676&t=36676>
- 20) no pøe tìhu jsem měla 50kg, ale zase jsem pomìrnì malá mám 160cm ale tlustá jsem nikdy nebyla
- <http://poradny.pritelkyne.cz/poradny-1/tehotenska-poradna-8/pro-vsechny-nas-co-jsme-tehotne-poprve-4240/index-840.html>
- 21) Nevím jestli dalším faktorem, který ovlivňuje to, že s pøeskokem bariéry mám potíže je i to, že jsem pomìrnì malého vzrùstu (157cm) a jsem možná trochu v nevýhodì oproti závodnicím, které mìjí 170 cm.
- <http://www.bezeckaskola.cz/rady-strana99.html>
- 22) Dobrý den, jsem moc rada, že Vam mohu muj problem sverit. Ja merim 153 cm, jsem pomerne male postavy. Jsem vdana a mam jedno dite.
- <http://www.poradna-lasky.cz/odpovedi/index1.php>

dost malá

- 1) Já jsem tìeba dost malá , asi 160 cm a jsem takové normální střední postavy. Ergo mi vyhovuje nejlip. Zkoušela jsem Manduciu i Patapum, Beco zatím ne. Manželovi sedí Ergo taky dobře.
- <http://www.baby-cafe.cz/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&t=15273&start=15>
- 2) Trochu se obávám, abych sehnala nějaké šaty, protože krom toho, že jsem xxl, tak jsem i dost malá (157 cm).
- <http://www.beremese.cz/forum/show.php?vThreadID=10059&vGroupOffset=0&vOffset=2490>
- 3) mam otazecku chtela bych si tuhle motorku poridit ale mam problem sem dost mala kolem 157 cm nevite jestlit dosahnu na zem?:D:D
- <http://www.superbike-online.cz/testy/honda-cbr-125-r>
- 4) Pìc lùdičky, chci začít s tyčí ale sem dost malá...160centákù a taky dost malý ruce. Tak jestli tomu mam tyè trochu pøizpùsobit.
- <http://phorum.fireshow.cz/read.php?7,3566>
- 5) Tak se mi díky tomu že jsem nemocná podařilo zhubnout dvě kila. Jupí. Už jsem na 47 kilech (nehrozte se, že je to málo, já jsem dost malá, stěží 160 cm)
- <http://sfera.pravy.net/viewtopic.php?p=399820>
- 6) Taky jsem dost malá, nemám ani 160... Nevadí mi to do té doby, kdy jsem v nacpaném autobuse a stojí vedle mě vysocì lidé a já mám jejich loket v oblièejí...
- <http://www.omlazení.cz/nizka-postava-45-9722-1.html>
- 7) Měla jsem co dělat abych s tím mým kolennem neupadla, navíc jsem dost malá, jsem něco málo pod 150 cm a chlopec je zase veliký kolem 180, takže na skloněný,
- <http://kalamitnik.webnode.cz/a11-15-rijen-2009/>
- 8) Viletka: hm..no prave ze jsem dost malá-mam 164cm takze sem furt takova...to...no...oplacana chci mit tak 54kg...to by bylo nej.
- <http://zena-in.cz/clanek/diety-diky-nimz-se-hubne/kategorie/diskuze-o-hubnuti-a-problemech-s-vyzivou/rubrika/diskuze-styl-a-krasa/offset/402>
- 9) Taky musím dodat, že nerozumím velikostem, jsem dost malá. 152cm, podle mě výšky bych se měla dívat po dětských, ale chci nějaké pánské hořské... a k mému věku se už dětské nehodí...
- <http://www.nakole.cz/diskuze/7521-jake-gt.html?filtr=moje>
- 10) Jsem dost malá, měřím jen 162cm, takže ve zvlášť rozevzlých džínách nevypadám zrovna nejlip. Jediné, ve kterých se cítím dobře, jsou právě ty upnuté.
- <http://www.glamourworld.cz/e-zine/10-pritazlive-dite?strana=0>
- 11) Já jsem dost malá sama, takže s tímhle jsem problémy nikdy neměla, spíš když jsem si já se 159 cm našla kluka, co měl 2 metry, se všichni těmili a pokukovali. no hrůza.
- <http://zena-in.cz/clanek/vyssi-zena-nez-muz-jako-spolecenske-faux-pas/offset/11>
- 12) je mi 22 let, pøý jsem docela hezká. Myslí si to okoli, ale já bych potřebovala pomoc s mým zavnějkem. Jsem dost malá (156 cm), mám štíhlé břicho, ale bohužel neúměrné stehna a asi i zadek.
- <http://zena-in.cz/profil/41574?komentare>
- 13) Já jsem dost malá (164 cm),takže jsem s tímto nesetkala. Ale nevívám se na to nějak skrz prsty.A kdo jo-je blbec.Neřešila bych to.
- <http://www.zpovednice.cz/detail.php?statusik=368349&kateg=1&nov=0&orderbyide>

14) V Podolí jsem tuto polohu zkoušela, porodní asistentka zvedla postel na maximum, ale pro mě to bylo pořád v leže, protože jsem dost malá (163 cm) a když jsem chtěla dosáhnout na držadla pro ruce, zvednutí "hlav" postele mi nadzvedlo prakticky jen hlavu a ramena.

- <http://rodina.cz/nazor19296.htm>

15) ja sem vzdycky byvala oplacana. nerekla bych, ze sem byla nejaka obeezni ci co, ale sem dost mala,mam maly prsa, navic se mi kazdy kilo uklada na zadku a stehnech. (...) za necely dva mesice jsem zhubla na 45 kilo. merim 155 cm.

- http://www.pppinfo.cz/zacalo-to-ani-nevim-jak-clanek_show.asp?id=1102

16) Výška: 151 - 155 cm (...) No co dodat sem dost malá.Už mě bolí za krkem jak na každého musím koukat:D

- <http://profil.lide.cz/LL.Angel/o-mne/>

17) Výška 150-159 cm Komentář: sem dost malá :)

- <http://xchat.centrum.cz/~guest-/whoiswho/profile.php?uid=7292509&part=2&extra=w%3Dr%26sex%3D-1>

18) Výška:163(což je to na co se mě dost lidí ptalo,kolik měřím.Sem dost malá!!)

- <http://potbely.blog.cz/0805>

19) Mám asi tak 160 na vejšku (dost malá!!-je mi skoro 18) a vážila sem 55.

- nalezeno jen v Google

20) Kámo s tou výškou si se sekl...173 cm?to by byla dost malá a jestli si si nevšiml, tak je dost vysoká, kdyžtak už měří 183 cm, ale tak to je jen pro upozornění, jestli si to tam chceš nechat tak si to tam necht!

- <http://sukito66.blog.cz/0706/rihanna-zivotopis>

21) no právě,že já jsem taky dost malá,mám jenom 162 cm,tak se ptám jestli není moc těžký

- <http://www.mojetehotenstvi.cz/nakup-2>

22) Searen byla světloune hnědé vlasy a bleudou pleť. Byla dost malá, mohla mít maximálně 160 cm. A byla tisíckrát krásnější než si Emma v nočních můrách představovala.

- <http://tinka2.blog.cz/1002/10-necekany-zvrat>

23) Výška: 156 - 160 cm (...) No.. pravda, jsem trochu baculka, a k tomu dost malá, ale potěšuji se faktem, že by mohlo být i hůř :-):-D Navíc, co je malé, to je i hezké :-)

- <http://profil.lide.cz/A.Cordella@email.cz/o-mne/>

24) Jsem taky dost malá (cca 160 cm) a představa, že náš velký kočárek s velkým miminkem vláčím někam do patra, mě neláká.

-nalezeno jen v Google

25) Ahoj, Bohulko, nu, na mne je sedm kilo poměrně dost a dost znát - já jsem dost malá, 150 cm a před těhotenstvím

jsem měla 55 kg, takže jsem ještě k tomu malá a baculatá

- <http://nosenidetel.cz/china.php?phpbb=phpbb%2Fviewtopic.php%3Fp%3D697%26highlight>

%3D%26sid%3D52cd1da81ce9d305cd4d14bd513881

26) 16. Výška: hnm dost malá...168cm

- <http://haunted.blog.cz/rubrika/neco-o-mne>

27) Protože segra je dost malá má 155cm a mimi bude asi větší.

- nalezeno jen v Google

28) Ahoj, mám celkem velký problém. Jsem dost malá (157 cm) a teď jsem i výrazně zhubla. Jenže mám hodně krátké nohy a dost tápu v tom, jaký střih a barvu džínů si mám vybírat.

- http://yellow.elie.cz/porad_se_s_mnodnim_redaktorem/7/seznam.html

hodně malá

1) Ahojky, tak já jsem teprve těhotná, 26. týden, a mám už nahoře 13 kg. Jsem z toho trochu zoufalá, protože jsem hodně malá 155 cm, takže vypadám jako malý tank.

- <http://www.nasemimi.cz/diskuze-rady/tehotenstvi-pribyvani-na-vaze-74.html>

2) no tak já jsem hodně malá mám 158 a váha 47 kg a chtěla bych jsi najít i váhu kde se dá vyčíst nejen kolik vážím ale i jak se tu psalo voda tuky atd.

- <http://www.bud-fit.cz/hubnuti/bmi-%28index-tesne-hmotnosti%29/>

3) Jsem zvědavá, protože já jsem zase hodně malá. Měřím jenom 158 cm, ale snad to nebude takový problém. Dívala jsem se na jejich stránky a měly tam celkem pěkné šaty.

- <http://www.beremes.cz/forum/show.php?ThreadID=96121&vOffset=0&vGotoLast=1>

4) ta holka je ve své podstatě autoportrét, dělala jsem to podle sebe a vzhledem k tomu, že jsem hodně malá (nemám ani 160 cm) tak mám ten poměr trochu jinak.

- <http://www.totem.cz/enda.php?a=250406>

5) To bude asi tím, že jsem taky obluda. Jsem hodně malá - 160 cm, stříhla - 47 kg, prsa-nejmenší velikost, řídké, krátké blond vlasy.

- <http://diskuze.doktorka.cz/anketa-zenskem-tele-nejodpudivejsi/archiv/150/>

6) Chtela jsem se zeptat, jak jsou vysoké golfky, jsem hodne mala, tak jestli se mi s nima bude dobre ridit:)-? - Halino, tak to máme stejnej problém, já mám jen 158 cm! :-) - Tak ja mozna mam jeste o 1 cm min-(((. Ale s podpatkama nekdyi i 168 :-)).

- <http://www.babinet.cz/fora/viewprintable.php?id=17317>

7) JÁ SAMA JSEM HODNĚ MALÁ MĚŘÍM 150 CM A MŮJ MUŽ MĚŘÍ 177 CM.VÝDZ SE MI LIDĚ KVŮLI MĚ VÝŠCE POSMÍVALI A JÁ TO TĚŽČE NESLA.

- nalezeno jen v Google

8) Mám malé zkušenosti s hubnutím, ale strašně moc bych chtěla zvítězit nad sebou. Jsem malá, hodně malá- 156cm, teď mám 53kg. Jsem s tím strašně nespokojená, moje oblečení je tak na 49kg a míf.

- <http://forum.zhubneme.eu/read.php?2,1097,page=4>
- 9) Já mám podobný problém - jsem hodně malá (164 cm).
- <https://www.baby-cafe.cz/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&t=25161>
- 10) Můj gynekolog mi doporučil císaře, protože jsem hodně malá 156 cm, ale ona, že to zvládnou a výsledek - nalezeno jen v Google
- 11) Hodila klíče taková malá liliputka, snad 150 cm, kroužek v nose, vypadala jako opička, no nic moc. Chtěl jsem odejít , ale nakonec jsem zůstal na půl hodky. Celkem dobře kouřil, ale jako ženská mě vůbec nebrala, jak píšu je to věc vkusu, ale je hodně malá, krátký nohy, velká hlava , jako liliput, opakovat rozhodně nebudu, Karin je asi tak 16 x hezčí
- <http://www.norrik.net/debata/viewtopic.php?p=164644>
- 12) Malá, hodně malá (147 cm) Silným způsobem hubená, až se podobná elfovi. Neposlušné vlasy rozčežené na všechny strany, krátké... ovšem vždy v perfektním stavu.
- <http://bells-and-edward.blog.cz/0902/info-alice-cullen>
- 13) Rodila jsem vaginálně, ale jsem hodně malá (42kg, 158cm) a mám úžší pochvu. Navíc jsem po rozsáhlém šití po porodu... Poradíte? Díky.
- <http://www.modrykonik.sk/forum/tema/menstruacni-kalisek/?page=117>
- 14) Ale já vím, že mě nestačí a to jsem hodně malá. (162cm)
- nalezeno jen v Google
- 15) Protože jsem hodně malá/161cm/, ptala jsem se, jestli mu nemůžu udělat svýma žebry nějaký otlaceniny na hlavičce.
- <http://www.mojetehoterstvi.cz/holky-breznovy-8?page=2>
- 16) Nonne - malý je hodně velký, má už cca 7,5kg a já zas hodně malá (42kg), takže mě vysívá a začala mi lézt dolů má už tak malá váha a celkově mě to už hodně vyčerpává... (...) Noone: tak normálně mívám 43kg, už roky... Měřím 158cm...
- <http://www.modrykonik.cz/diskuse/tema/latkove-pleny-iii/?page=302>
- 17) S mými šaty bude asi problém, jsem hodně malá/155cm/ a v žádné půjčovně mi šaty nezkrátí, tak jsem se rozhodla si je koupit.
- <http://www.beremese.cz/forum/show.php?vThreadID=7478&vGroupOffset=0&vOffset=0>
- 18) Chtěla bych nosit kluka v šátku, ale jsem hodně malá (...) Chtěla bych nosit kluka v šátku, ale bojím se, že to bude pro mě problém, protože měřím pouze 138cm.
- pouze v Yahoo
- 19) Výška: 146 (...) Komentář k mě postavě: Jsem malá hodně malá...a nic už tím nenadělám...musím se tím naučit žít... necelými 150cm...si až moc vyskakují...Někdy.Většinou...
- <http://libimseti.cz/LumP1989?detail=postava&uid=>
- 20) Lena, 18let, hodně malá-kolem 150cm,váha do 40kg, prsa žádný, piercing v jazyku.
- <http://www.norrik.net/debata/viewtopic.php?t=2412&postdays=0&postorder=asc&start=2190&sid=061a9270d2c2d28c86d017a66b844cde>

velmi malá

- 1) Jennifer je postavou velmi malá. Přes 150 cm výšky se dostala jen tak tak a při váze kolem 50 kg by se dalo očekávat, že ji v pokerových hernách snadno přehlédnete.
- <http://www.poker24.cz/profily-legend/138/jennifer-harman-ostra-dama-od-poker-stolu>
- 2) Výška: 147,5 cm Její popis: velmi malá, hubená, podobná elfovi, jemné rysy, krátce zastřížené vlasy rozčuchané všemi směry
- <http://twilight-by-christina-cullen.blog.cz/0903>
- 3) a co se týká oblečení v našich obchodech tak já jsem spokojená:))) na svou výšku celkem nemám poroblem sehnat oblečení ale skutečně nezávidím ženám kolem 150 cm moje maminka je taky velmi malá 156 asi a vše si musí zkracovat to vám musím dát za pravdu
- <http://beautyd.blog.cz/0801/vyska-a-va-ha-celebrit>
- 4) Je často srovnávána s Britney Spears, zároveň jsou obě považovány za své největší konkurentky. Prvním velkým hitem Xtiny byla skladba "Genie in a bottle". Zajímavostí je, že Christina je velmi malá (150 cm) a kouše si nehty.
- <http://girlalive.blog.cz/0804/tetovani>
- 5) Když už jsem zmínila tu malou, je tu ještě jedna věc, díky které jsem téměř nezaměnitelná. Jsem velmi malá. Moji vrstevníci obvykle měří přes 180 centimetrů, kdežto u mě se růstový hormon zastavil na pouhém metru a půl.
- <http://dracek.blogger.cz/Cest-moi/O-mne>
- 6) opalnice: nevysoká výška? Co to je? kolik měříš, smíš-li se ptát? - belinda zito: nevysoká výška jest výška velmi malá [..]. měřím 158 cm
- <http://belinda.svetu.cz/4871-komentare.html>
- 7) Jestě před lety trápila ženy a dívky s Turnerovým syndromem velmi malá výška, „dětské“ tělesné proporce a především nemožnost přivést na svět dítě. (...) Nejobvyklejším projevem syndromu je porucha růstu - bez léčení dorůstají ženy výšky kolem 146 cm.
- <http://mladazena.maminka.cz/scripts/detail.php?id=373943>